

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2005-2006

2 december 2005

ONTWERP VAN DECREET

**houdende de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap
voor het begrotingsjaar 2006**

BELEIDSBRIEF

**Leefmilieu en Natuur
Beleidsprioriteiten 2005-2006**

BELEIDSBRIEF

**Ruimtelijke Ordening / Monumenten en Landschappen
Beleidsprioriteiten 2005-2006**

BELEIDSBRIEF

**Landbouw, Visserij, Platteland
Beleidsprioriteiten 2005-2006**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw,
Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed
uitgebracht door mevrouw Hilde Crevits en de heer Karlos Callens
aan de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: de heer Patrick Lachaert.

Vaste leden:

de heren Pieter Huybrechts, Stefaan Sintobin, mevrouw Marleen Van den Eynde, de heren Wim Van Dijck, Frans Wymeersch;

mevrouw Hilde Crevits, de heer Erik Matthijs, de dames Tinne Rombouts, Joke Schauvliege;

de heer Karlos Callens, mevrouw Stern Demeulenaere, de heer Patrick Lachaert;

de heren Jos Bex, Bart Martens, André Van Nieuwkerke.

Plaatsvervangers:

de dames Agnes Bruyninckx, Katleen Martens, de heer Felix Strackx, mevrouw Gerda Van Steenberge, de heer John Vrancken;

de heer Jos De Meyer, mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Frans Peeters, Jan Verfaillie;

de heer Jean-Marie Dedecker, mevrouw Dominique Guns, de heer Paul Wille;

de heren Herman Lauwers, Jacky Maes, Ludo Sannen.

Toegevoegde leden:

de heer Rudi Daems;

de heer Mark Demesmaeker.

16 (2005-2006)

– Nr. 1: Verslag van het Rekenhof

Zie ook:

545 (2005-2006)

– Nr. 1: Beleidsbrief

– Nr. 2: Motie van aanbeveling

541 (2005-2006)

– Nr. 1: Beleidsbrief

– Nrs. 2 en 3: Moties van aanbeveling

536 (2005-2006)

– Nr. 1: Beleidsbrief

– Nrs. 2 en 3: Moties van aanbeveling

Zie:

15 (2005-2006)

– Nr. 1: Ontwerp van decreet + Bijlagen

– Nrs. 2 en 3: Amendementen

– Nr. 4-A: Verslag namens de Commissie voor Binnelandse Aangelegenheden, Bestuurszaken, Institutionele en Bestuurlijke Hervorming en Decreetsevaluatie

– Nr. 4-B: Verslag namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand

– Nr. 4-C: Verslag namens de Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese Aangelegenheden, Internationale Samenwerking en Toerisme

– Nr. 4-D: Verslag namens de Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media

– Nr. 4-E: Verslag namens de Commissie voor Economie, Werk en Sociale Economie

– Nr. 4-F: Verslag namens de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid

12-A (2004-2005)

– Nr. 1: Advies van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen

13 (2005-2006)

– Nr. 1-A en B: Toelichtingen bij de begroting

INHOUD

	Blz.
A. LEEFMILIEU EN NATUUR – BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER KRIS PEETERS, VLAAMS MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, ENERGIE, LEEFMILIEU EN NATUUR.....	5
I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER	5
I.1. Inleiding	5
I.2. Uitdagingen voor 2006	5
I.3. Belangrijkste elementen uit de begroting	7
II. BESPREKING.....	8
II.1. Tussenkomen van de leden	8
II.2. Antwoorden van de minister en replieken van de leden.....	31
II.2.1. Algemeen – beleidsbrief	31
II.2.2. Kredieten in het MiNa-fonds	31
II.2.3. Beter Bestuurlijk Beleid.....	32
II.2.4. Stand van zaken van diverse initiatieven.....	33
II.2.5. Handhavingsdecreet	34
II.2.6. Milieuvorwaarden en integratie van de bouw- en milieuvergunning.....	35
II.2.7. Bodemsanering.....	35
II.2.8. Waterbeleid	37
II.2.9. Geluidsnormen.....	39
II.2.10. Natuur en Bos en inrichting van het buitengebied	41
II.2.11. Samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten en provincies.....	43
II.2.12. Klimaat- en luchtbeleid	43
II.2.13. Mestactieplan	44
III. INDICATIEVE STEMMING.....	46
B. RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED – BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIEN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING.....	46
I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER	46
I.1. Toelichting bij de uitgavenbegroting 2006	46
I.2. Toelichting bij de beleidsbrief Ruimtelijke Ordening / Monumenten en Landschappen ...	48
I.2.1. Ruimtelijke Ordening.....	49
I.2.2. Monumenten en Landschappen	52
II. BESPREKING.....	54
II.1. Ruimtelijke ordening.....	54
II.1.1. Doorzichtig en rechtszeker decretaal kader	54
II.1.2. RSV	55

II.1.3. Planning via typevoorschriften	58
II.1.4. Grondbeleid	59
II.1.5. Vergunningenbeleid.....	59
II.1.6. Handhavingsbeleid.....	60
II.1.7. Vereenvoudiging van procedures en administratieve lasten.....	65
II.1.8. Subsidiariteitsprincipe.....	65
II.1.9. Speerpunt wonen	66
II.1.10. Speerpunt ondernemen	67
II.1.11. Speerpunt recreatie en jeugd	70
II.1.12. Speerpunt landbouw, natuur en bos.....	71
II.1.13. Speerpunten energie en water	72
II.2. Monumenten en landschappen	73
II.2.1. Algemene bedenkingen	73
II.2.2. Beschermingsbeleid en herbestemming	73
II.2.3. Handhaving	75
II.2.4. Erfgoed Vlaanderen en Erfgoedfonds	75
II.2.5. Personeelsproblematiek.....	76
II.2.6. Inventaris onroerend-erfgoedeigenaars	76
III. INDICATIEVE STEMMING.....	76
C. LANDBOUW, ZEEVISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID – BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER YVES LETERME, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, LANDBOUW, ZEEVISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID	77
I. TOELICHTING EN BESPREKING.....	77
II. INDICATIEVE STEMMING	77
BIJLAGE	
Bijkomende antwoorden van de heer Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur.....	79

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed besprak op 17, 23 en 24 november en 1 december 2005 de uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2006.

De uitgavenbegroting werd samen behandeld met de aan de commissie toegewezen hoofdstukken van het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2006 (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 567/1*).

Samen met de begroting werden ook de beleidsbrieven “Leefmilieu en Natuur” en “Ruimtelijke Ordening/Monumenten en Landschappen” (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nrs. 545/1 en 541/1*), met de beleidsprioriteiten voor 2005-2006, behandeld in de commissie.

Mevrouw Hilde Crevits brengt verslag uit over het deel Leefmilieu en Natuur en de heer Karlos Callens over het deel Ruimtelijke Ordening en Monumenten en Landschappen.

Het deel Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van de uitgavenbegroting en de beleidsbrief Landbouw, Visserij, Platteland werden op 17 en 29 november 2005 besproken in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid. Namens de subcommissie bracht mevrouw Tinne Rombouts hierover verslag uit aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 15/4-F*).

A. LEEFMILIEU EN NATUUR – BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER KRIS PEETERS, VLAAMS MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, ENERGIE, LEEFMILIEU EN NATUUR

I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER

I.1. Inleiding

De *minister* wil de projecten die in uitvoering van het regeerakkoord op touw werden gezet in het komende jaar verdere invulling geven.

De begroting bevat geen spectaculaire wijzigingen ten aanzien van de klemtonen die in 2005 werden gelegd.

Hoofdpijnen blijven de bodemsanering en de verbetering van de waterkwaliteit, die een grote impact hebben op de begroting.

De minister is verheugd dat de Vlaamse Regering bereid is in het kader van het FFEU de komende jaren jaarlijks 10 miljoen euro uit te trekken voor bodemsaneringsprojecten.

Daarnaast wordt verder gewerkt aan de hervorming van de waterzuiveringssector. Het investeringsritme zowel bij Aquafin als bij de gemeenten heeft een impuls gekregen. De BTW-discussie heeft een oplossing gekregen zowel voor het verleden als voor de toekomst. De gunstige effecten ervan zijn volgens de minister reeds zichtbaar in de werkingstoelage waarin het Vlaamse Gewest voorziet ten behoeve van de drinkwatermaatschappijen.

Met deze begroting moet de minister uitvoering kunnen geven aan het milieubeleid. De beperkte financiële mogelijkheden van het Vlaamse Gewest beperken echter de mogelijkheden om sneller te gaan. De minister onderlijnt de noodzaak om efficiënt met de beschikbare middelen om te springen. Het Vlaamse beleid inzake leefmilieu en natuur moet wat de minister betreft ‘eco’ zijn en dat staat voor efficiënt, coherent en overlegd. De minister verwijst in dit verband naar de Vlaamse Klimaatconferentie en de rondetafelgesprekken over milieuhandhaving, initiatieven die positief onthaald zijn door de talrijke deelnemers.

Het ‘eco’-beleid betekent dat de minister streeft naar meer milieuresultaat met minder betutteling. Dit vertaalt zich in een beleid dat gericht is op integratie, dat open staat voor participatie en maatschappelijk gedragen is, gebaseerd is op subsidiariteit, uitgaat van een optimale instrumentenmix, leidt tot rechtszekerheid, wordt gehandhaafd, economisch en financieel onderbouwd is, wetenschappelijk onderbouwd is en Europees en internationaal georiënteerd is.

I.2. Uitdagingen voor 2006

De grootste uitdaging voor 2006 wordt volgens de minister het in de praktijk brengen van de operatie Beter Bestuurlijk Beleid (BBB). Voor het eerst krijgt het beleidsdomein Leefmilieu een onafhankelijk departement en zal leefmilieu geen onderdeel meer zijn van een groter geheel. Het vormt een hele uitdaging om performante administratieve diensten op

te zetten. Ook voor de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM) zal de integratie van de afdeling Water in de VMM een hele opgave worden.

Het lijkt mogelijk om nog tegen 1 januari 2006 voor elke entiteit uit het beleidsdomein een leidend ambtenaar aan te stellen.

Deze operatie zal heel wat menskracht opsorpen die niet meer beschikbaar is voor de kerntaken van het beleidsdomein, maar het operationaliseren van BBB eist nu eenmaal de nodige aandacht.

De Vlaamse Regering heeft de ambitie om het komende jaar met het parlement belangrijk wetgevend werk te verrichten. Daarnaast blijft de minister bereid om met de parlementaire commissie de dialoog aan te gaan over de Europese agenda. De minister meent dat zijn administratie op dit vlak zeer goed werk levert.

Door de uitspraak van het Europese Hof van Justitie en de veroordeling van België inzake het niet nakomen van de nitraatrichtlijn, heeft de vertaling van de visienota “Naar een nieuw mestbeleid in Vlaanderen” in een decreettekst vertraging opgelopen. De nieuwe decretale basis moet door Europa aanvaard kunnen worden. Een belangrijk element blijft de aanduiding van kwetsbare gebieden en de minister wil hierover een gesprek met de bevoegde Europese commissaris. De vooropgestelde datum van 1 januari 2006 voor een nieuw mestdecreet kan daardoor niet worden gehaald. De minister hoopt dat iedereen er begrip voor kan opbrengen dat de nieuwe decretale basis duidelijk moet zijn en rechtszekerheid moet bieden. Ondertussen zal het nodig zijn om op korte termijn het bestaande mestdecreet op een aantal punten bij te schaven.

Het handhavingsdecreet is aan het groeien in boeiende overlegmomenten met het werkveld. Het gaat daarbij niet alleen over overleg met het middenveld maar ook met de magistratuur, de politie en deskundigen van de universiteiten. De handhaving moet het sluitstuk worden van een doortastend milieubeleid. Het debat zal in 2006 in het parlement kunnen worden gevoerd.

Verscheidene parlementsleden hebben overigens al bijgedragen aan de discussies met het werkveld. In de begroting is aandacht besteed aan voldoende ruimte voor handhavingsinspecteurs en voor hun werkingsmiddelen.

Een belangrijk stuk zal ook de effectieve omzetting van de MER/VR-richtlijn (milieueffect- en veiligheidsrapportering) in de Vlaamse regelgeving zijn.

Er wordt ook hard gewerkt aan het realiseren van een decreet integrale milieuvorwaarden, waarbij lessen kunnen worden getrokken uit het Nederlandse praktijkvoorbeeld en de proefprojecten die door de vorige Vlaamse Regering werden gestart. De minister benadrukt dat het de bedoeling moet zijn om voor bepaalde bedrijven daadwerkelijk tot een vermindering van de administratieve rompslomp te komen, zonder de milieuresultaten en -doelstellingen in het gedrang te brengen.

Er is een ontwerpdecreet klaar om een afstemming tot stand te brengen tussen de milieubeleidsplannen en de start van een nieuwe legislatuur en dit ook voor wat het gemeentelijke en provinciale niveau betreft. Het is ook een eerste concrete voorbeeld van vermindering van de planlast naar de gemeenten toe.

Ook van de opfrissing van het bodemsaneringsdecreet wil de minister werk maken samen met de parlementaire initiatieven terzake.

Daarnaast is de aanvulling van Vlarem noodzakelijk teneinde een groot aantal Europese richtlijnen concreet om te zetten. De Vlaamse Regering heeft daartoe reeds een voorontwerp goedgekeurd. In een tweede fase zal dieper kunnen ingegaan worden op een aantal knelpunten die blijken uit de praktische toepassing.

De minister blijft een duurzaam natuur- en bosbeleid ondersteunen. De wezenlijke doelstelling is de versterking van de habitatgebieden die aan Europa werden aangemeld, zodat deze habitats hun soortenrijkdom verder kunnen ontwikkelen. Lokaal gedreven initiatieven zoals de bosgroepen en de regionale landschappen worden verder ondersteund.

Belangrijk in het kader van het verwerven van voldoende draagkracht is het beter valoriseren van bossen, natuur- en groengebieden wat hun recreatieve mogelijkheden betreft.

Voor het uitvoeren van het decreet integraal waterbeleid werden nieuwe middelen gevonden. Met de opmaak van de bekkenbeheerplannen is het waterbeleid in een nieuwe fase terechtgekomen. De minister wil bijzonder veel aandacht te besteden aan het bufferend vermogen van waterlopen en dit in het kader van de strijd tegen de wateroverlast. Preventief wateroverlast voorkomen door in voldoende natuurlijke bergingsruimte te voorzien, is in dit kader een prioriteit.

I.3. Belangrijkste elementen uit de begroting

Bodem

Voor de bodemsanering zal 10 miljoen euro extra uitgetrokken worden via het FFEU. Die inspanning zal zichtbaar gemaakt worden in de begrotingscontrole 2006. Samen met het heroriënteren van middelen (8.500.000 euro van Asphaltco), de recurrente MINA-fonds-middelen ten bedrage van 5.300.000 euro, de Umicore-convenant van 3.200.000 miljoen euro en bijna 500.000 euro voor de sectorfondsen, wordt via de OVAM 27,5 miljoen euro aan bodemsanering besteed. De minister begrijpt dat sommige commissieleden dit nog onvoldoende zullen vinden, verwijzend naar het Nederlandse voorbeeld, maar de Vlaamse Regering moest ook ingaan op vragen van andere ministers naar middelen voor hun beleidsprioriteiten. Er moet volgens de minister worden erkend dat de bijkomende middelen een serieuze impuls betekenen voor de bodemsanering.

Het eerste saneringsfonds dat de minister voor ogen heeft, is het fonds voor de droogkuissector. Dit fonds heeft als doel om bodemverontreiniging te voorkomen, evenals het begeleiden en stimuleren van de sanering van bodemverontreiniging binnen de droogkuissector. Het ontwerpdecreet dat de decretale basis moet vormen voor de saneringsfondsen werd reeds geadviseerd door SERV en MiNa-Raad en wacht nu op het advies van de Raad van State. Het ontwerpdecreet zou binnenkort kunnen worden ingediend bij het Vlaams Parlement.

Voor het Mistral-programma wordt er 217.000 euro extra uitgetrokken. Het doel van het Mistral-programma is te komen tot een performanter, transparanter, meer geautomatiseerd systeem dat flexibel aanpasbaar en uitbreidbaar is. Daardoor moet vlot kunnen ingespeeld worden op actuele en toekomstige beleidsvisies en wetgeving. Ook voor de uitbouw van een transactioneel e-governement voor de sector bodem, is het programma noodzakelijk. Het project is eveneens noodzakelijk voor de aanpassing van het bodemsaneringsdecreet.

Land- en mestproblematiek

Sinds 2000 is in de regelgeving (MAP2) voorzien dat beheersovereenkomsten kunnen afgesloten worden om de vermessing verder tegen te gaan. Het vijfjaarlijks karakter van de vastleggingen voor deze beheersovereenkomsten maakt dat er in 2006 een zeer grote stijging van de vastleggingskredieten noodzakelijk

is. Dit hoeft echter niet vertaald te worden in bijkomende betalingsmiddelen. Voor de nieuwe contracten voor beheersovereenkomsten, die starten in 2006 en die lopen over een periode van vijf jaar, wordt in bijna 30 miljoen euro voorzien.

Het instrument 'beheersovereenkomsten met landbouwers' geraakt steeds meer ingeburgerd bij de doelgroep. Vooral de beheerdoelstelling erosiebestrijding kent veel succes. Daarom wordt het krediet verhoogd met 200.000 euro (via een interne compensatie). Verwacht wordt dat de spectaculaire toename van het aantal aanvragen in 2005 zich zal doorzetten in 2006, zij het in minder uitgesproken mate. De vereenvoudiging en integratie van de regelgeving met betrekking tot beheersovereenkomsten, waarvan de voorbereiding reeds ver gevorderd, zal die positieve evolutie versterken.

In het kader van het plattelandsbeleid is er een verhoging van het krediet met 750.000 euro voor het begrotingsjaar 2006. Deze verhoging is noodzakelijk voor de medefinanciering door het Vlaamse Gewest in het kader van geïntegreerd plattelandsbeleid.

Samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten

Er is de belangrijke daling van 12.500.000 euro aan vastleggingskredieten in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten en het Vlaamse Gewest. Hier speelt het omgekeerde dan bij de beheersovereenkomsten landbouw: in 2005 moesten een aantal driejarige overeenkomsten worden vastgelegd en dat is in 2006 niet meer nodig.

Watersector

De verdere reorganisatie van de watersector brengt verschuivingen in de financieringsstromen mee.

De geraamde ontvangsten in 2006 uit de heffing op de waterverontreiniging vertonen een significante daling om de volgende reden:

- in 2006 wordt ten aanzien van de kleinverbruikers geen heffing meer gevestigd. In 2005 gold nog de overgangsmaatregel, waardoor een restheffing op het verbruik voor 1 januari 2004 werd gevestigd. In de nieuwe regeling is er de integrale waterfactuur;
- in 2006 zal het aandeel (in de kostenterugwinning van de bovengemeentelijke saneringsinfrastructuur) dat aan de grootverbruikers wordt aangere-

kend via de bijdrage nog toenemen ter vervanging van de heffing.

Bovendien is het uitvoeringsbesluit betreffende het sluiten van contracten voor het betalen van een vergoeding voor de bovengemeentelijke sanering aan de NV Aquafin – de vergoeding die de heffing vervangt – goedgekeurd. Dit laat bedrijven toe de niet-fiscaal aftrekbare heffing te vervangen door een fiscaal aftrekbare vergoeding. Dit laatste element is niet meegenomen bij de raming van de opbrengsten van 2006, omdat de contractaanpak nog niet was vertaald in een uitvoeringsbesluit op het moment van de begrotingsopmaak. Het aantal bedrijven dat van deze mogelijkheid zal gebruik maken, is bovendien niet gekend.

Vanaf het budget voor 2006 zal het Vlaamse Gewest jaarlijks, gedurende 10 budgetjaren, in een bedrag van 13,5 miljoen euro voorzien voor de aflossing van de betalingsachterstand ten aanzien van Aquafin. De totale betalingsachterstand voor de investeringsuitgaven op 31 december 2004 bedraagt 113.798.000 euro. Deze achterstand is het gekende gevolg van het feit dat de NV Aquafin vanaf november 2001 tot en met 31 december 2004 aan 21 procent BTW factureerde aan het Vlaamse Gewest, terwijl het Vlaamse Gewest budgetteerde aan 6 procent BTW. Op deze wijze wordt dit probleem uit het verleden volledig opgelost.

De minister herhaalt dat de reorganisatie van de watersector een besparing van 50 tot 60 miljoen euro voor het Vlaamse Gewest kan betekenen.

Wat betreft de subsidies voor de gemeentelijke rioleeringen wordt 10 miljoen extra aan betalingskredieten uitgetrokken. Er kan immers worden vastgesteld dat de gesubsidieerde werken eindelijk op kruissnelheid komen wat de uitvoering betreft.

Voor de operationalisering van het integraal waterbeleid, door gestalte te geven aan de bekkencomités, is 1.284.000 euro extra uitgetrokken. Het gaat daarbij over 16 personeelsleden en 250.000 euro aan werkingskosten voor de bekkensecretariaten. Dit is volgens de minister belangrijk, gelet op de inspanningen die vandaag in heel wat gemeenten gebeuren om de bekkenbeheersplannen op te maken en met de bevolking te bespreken

GIS-GRB

Voor het Grootchalig ReferentieBestand wordt 6 miljoen euro extra uitgetrokken. Het GRB wil een gemeenschappelijke geografische basis vormen waarop alle gebruikers hun gegevens kunnen enten.

De minister zorgt er met de extra middelen voor dat het businessplan van het GRB kan uitgevoerd worden. Dit is een typische langetermijninvestering waar de toekomstige generaties hun voordeel mee kunnen doen.

Kasmiddelen MINA-fonds

Ten opzichte van het begrotingsjaar 2005 wordt de dotatie vermeerderd met een bedrag van 198.299.000 euro. Het is de bedoeling de daling van het kassaldo – waarvan wordt verondersteld dat het per 31 december 2005 179.113.000 euro zal bedragen (in vergelijking met 340.196.000 euro per 31 december 2004, zoals ingeschreven in de begroting 2005) – te stoppen en aan het MINA-fonds de noodzakelijke middelen toe te kennen om invulling te geven aan zijn taken

De middelen die aan het fonds worden toegekend, moeten ook de Vlaamse openbare milieu-instellingen zoals de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), Vlaamse Landmaatschappij (VLM) en Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM) en de wetenschappelijke instellingen Instituut voor Natuurbehoud (IN) en Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW) toelaten hun missie te vervullen.

II. BESPREKING

II.1. Tussenkomsten van de leden

II.1.1. Tussenkomst van mevrouw Stern Demeulenaere

Financiering van het milieubeleid

Mevrouw *Stern Demeulenaere* wil namens de VLD-fractie de begroting onder de loep nemen vanuit het oogpunt van de globale financiering van het leefmilieubeleid. Het gaat er de VLD vooral om waar de middelen vandaan komen, of de minister meer of minder kan spenderen en waaraan, en vooral wat de weerslag is op de langetermijnfinanciering van het beleid. Het volstaat om naar de bestedingen van het MINA-fonds te kijken om hierover informatie te krijgen, aangezien hierin de eigenlijke beleids marge van de minister vervat zit.

Ontvangsten van het MINA-fonds

Vooreerst worden de ontvangsten van het fonds geraamd op 37 miljoen euro voor de afvalheffingen, wat opnieuw een kleine daling is, en 58,5 miljoen euro, of een sterke vermindering, voor de waterheffing. Dit laatste is uiteraard het gevolg van het over-

hevelen van de inning van deze heffingen naar de waterzuiveringsmaatschappijen. Daarnaast is er de constant gebleven opbrengst uit de mestheffingen van 9,5 miljoen euro en een eveneens constant gebleven opbrengst van de heffing op het grondwater van 20 miljoen euro. In totaal levert dit een totale heffingsopbrengst op van 125 miljoen euro, ten aanzien van 221 miljoen euro in 2005. Er is dus een daling van deze opbrengsten met 96 miljoen euro of 43 percent.

Het is voor mevrouw Demeulenaere dus duidelijk dat de heffingen een dalende trend blijven vertonen. Uiteraard is de oorzaak voornamelijk te zoeken in het niet meer innen van de waterheffingen door de VMM, maar ook bij de afvalheffingen en de mestheffingen blijft de dalende trend zich doorzetten.

De totale opbrengst van het MINA-fonds wordt vastgelegd op 666,6 miljoen euro of alweer 59 miljoen euro minder dan in de begroting 2005. Op vijf begrotingen tijd (2002 tot 2006) zijn de inkomsten van het MINA-fonds met 31 percent gedaald. Naast de daling van de heffingen is dit te wijten aan de terechte afbouw van het saldo van het fonds tot 179 miljoen in 2006, waarmee opnieuw het niveau van 1997 wordt gehaald. Het blijkt duidelijk dat sinds de begrotingsherziening van 2002 de betrokken ministers erin geslaagd zijn deze anomalie te stoppen en een betere besteding van de middelen te realiseren. Het is nu de vijfde daling van dit saldo op rij, met een daling die steeds volgens een hoger tempo verloopt. Mevrouw Demeulenaere meent dan ook van een stabiele trend te kunnen spreken. Bovendien is het bijna een halvering ten opzichte van 2005 en dat noemt het lid een hele prestatie.

De dalende inkomsten van het MINA-fonds in 2006 moeten derhalve worden gecompenseerd met een verhoging van de dotatie uit de algemene middelen. Opmerkelijk is echter wel de omvang daarvan. Na een lichtere stijging in 2005, wordt in 2006 de dotatie meer dan verdubbeld: 352,7 miljoen euro ten opzichte van 154,4 miljoen euro in 2005. Daardoor haalt de dotatie haar grootste omvang ooit.

Het beeld voor 2006 wat de inkomsten betreft, is dus volgens mevrouw Demeulenaere niet zo een rooskleurig beeld, met name een daling van de heffingen die moet worden gecompenseerd door een zeer sterk stijgende dotatie. Zonder de onrechtstreekse financiering uit de algemene middelen van de kosten van de leefmilieuadministratie in rekening te brengen, brengt dit de verhouding heffingen/algemene middelen op 26-74 percent in vergelijking met 66-34

percent in 2005. De verhouding heffingen/algemene middelen, die stilaan geëvolueerd was naar een 60-40-verhouding wordt op één jaar tijd omgekeerd in een 25-75-verhouding. Dit zal in de komende jaren waarschijnlijk niet wijzigen; waardoor het duidelijk wordt dat de hoofdmoot van de financiering van het leefmilieubeleid uit de algemene middelen zal moeten komen. De vraag van de VLD is welke garanties de minister heeft dat dit in de nabije toekomst haalbaar zal blijven.

Uitgaven van het MINA-fonds

Aan de uitgavenzijde wordt volgens mevrouw Demeulenaere de tering naar de nering gezet. De totale uitgaven dalen immers ook met bijna 59 miljoen euro of 8,2 percent.

De dotatie aan Aquafin is, net zoals in 2005, volledig weggevallen ten gevolge van de hervormingen in de watersector. Opvallend is dat er nu opnieuw in een, weliswaar kleine investeringsdotatie aan Aquafin van 13,5 miljoen euro wordt voorzien. Merkwaardig is ook dat in 2004 nog 368 miljoen euro naar Aquafin vloeide ter financiering van het waterzuiveringsbeleid en dat dit globaal bedrag nu, via de waterdistributiemaaatschappijen, herleid is tot 232,8 miljoen euro. Het lid vraagt de minister een verklaring voor dit fenomeen.

Het bedrag dat voor het mestactieplan wordt uitgetrokken, blijft constant op 8,9 miljoen euro. De inspanningen voor de afbouw van de veestapel, die in 2004 nog bijna 25 miljoen euro bedroegen en in 2005 12,5 miljoen euro, zijn verder verminderd tot 7 miljoen euro. Een en ander is voor het lid nog onduidelijk omdat het moeilijk is een inschatting te maken van het nieuwe MAP dat in voorbereiding is. Heeft de minister met dit nieuwe MAP rekening gehouden in zijn begroting of zal hij dit via een begrotingsherziening implementeren?

De uitgaven tot ondersteuning van de aanleg van gemeentelijke rioleringen stijgen tot 55 miljoen euro en bereiken hiermee hun hoogste peil sinds 2002. Het is voor mevrouw Demeulenaere duidelijk dat de minister de achterstand op lokaal vlak probeert in te halen. De VLD stelt zich de vraag of de gemeenten, de VMM en de markt dit uitgaventempo zullen kunnen volgen.

Daarenboven blijven de fondsen voor ambtshalve sanering bij de OVAM, in uitvoering van het bodemsaneringsdecreet, nog steeds achter. Na de stijging van

vorig jaar, is er nu opnieuw een scherpe daling tot 13,8 miljoen euro of min 38 percent. Daarnaast wordt natuurlijk nog wel 6,3 miljoen uitgetrokken voor onder meer sensibilisering, onderzoek, register en kadaster, doch het totale plaatje blijft volgens het lid aan de magere kant.

Mevrouw Demeulenaere heeft nog enkele punctuele vragen bij bepaalde uitgaven. Zo worden de uitgaven in verband met sensibilisering voor het afvalbeleid geraamd op 5,6 miljoen euro. In 2005 was dit nog 10,6 miljoen euro. Vanwaar deze daling?

De uitgaven in het kader van de convenant met Umico worden geraamd op 1,3 miljoen euro tegenover 290.000 euro vorig jaar. Wat is de reden voor deze fenomenale stijging?

De kapitaaloverdracht aan de openbare besturen voor bodemsaneringen wordt begroot op 1,7 miljoen euro, terwijl daarvoor in 2005 nog 4,7 miljoen euro werd uitgetrokken. Vanwaar deze sterke daling?

Conclusie

De VLD-fractie concludeert dat de Vlaamse begroting Leefmilieu voor 2006, evenmin als in voorgaande jaren, een stijging kent, wel integendeel. Voor de vierde maal dalen de uitgaven van het MINA-fonds. Er zijn dus blijkbaar minder middelen ter beschikking voor leefmilieu. Die middelen wordt gehaald uit een sterk dalende opbrengst van de heffingen en een al even drastisch stijgende dotatie. De minister heeft vanuit de algemene middelen heel wat meer kredieten voor leefmilieu kunnen losmaken dan zijn voorganger, maar kan er ten gevolge van de dalende heffingen niet toe komen om in totaal meer te investeren in leefmilieu. De minister plaatst dus de tering naar de nering.

Vragen bij de beleidsbrief

Mevrouw Demeulenaere stelt vast dat de minister gevorderd is in zijn pogingen om een betere afstemming tussen de milieu- en stedenbouwkundige vergunning te krijgen. Wat is de verdere timing van een decretaal initiatief?

De gemeenten zullen ook een openbaar onderzoek moeten voeren bij verzoek tot wijziging en aanvulling van de voorwaarden van de milieuvergunningen. De vraag van het lid is welke extra lasten dit zal meebrengen.

De minister kondigt aan dat het heffingstelsel verder wordt vereenvoudigd, maar over welke heffingen

gaat het en hoe zal de minister deze vereenvoudiging doorvoeren?

Bij de herziening van het mestdecreet zullen verhandelbare emissierechten worden ingevoerd. De minister doet daar in zijn beleidsbrief al een aantal uitspraken over die verbonden zijn aan de discussie rond het nieuwe MAP en loopt dus eigenlijk op de feiten vooruit. Het goedkeuren van de beleidsbrief mag volgens mevrouw Demeulenaere dan ook niet impliceren dat de VLD zijn vrijheid van handelen verliest rond het MAP.

Er is een nieuw overleg met de Europese Commissie gestart rond het nieuwe MAP, maar de minister geeft in de beleidsbrief geen timing rond de indiening ervan. Er bereiken de parlementsleden berichten dat de Europese Commissie nog niet gevat is door een vraag tot een overleg, wat de rechtsonzekerheid bij de landbouwers alleen maar doet toenemen. Hoe ver staat het dus met de indiening van de nieuwe MAP-plannen bij de Commissie?

Voor de lokale overheden wordt de milieubeleidsplanning opnieuw een keuze en geen verplichting. De vraag stelt zich hoeveel gemeenten dit nog gaan doen en in welke aanmoedigen de minister zal voorzien.

De integrale milieuvorwaarden worden, na evaluatie van de bestaande proefprojecten, niet veralgemeend. Er zal eerst worden bijgestuurd. De timing daarvan is echter niet duidelijk. Er is eveneens een nieuwe zogenaamde 'Vlarem-trein' op komst met correcties van fouten en de omzetting van EG-regelgeving in de Vlaamse milieuvergunningenreglementering. Er wordt intussen ook gewerkt aan een tweede reeks wijzigingen. De vraag van het lid is of dat niet in één beweging kon.

In de loop van 2006 wordt een geactualiseerd reductieprogramma in uitvoering van de NEC-richtlijn (Nationale Emissie-Plafonds) bij Europa ingediend. Daarbij moet volgens het lid wel worden opgelet voor de concurrentiepositie van de Vlaamse ondernemingen. Hoe ziet de minister dit?

Wat betreft de bodemsanering moet de minister, gelet op de beperkte middelen, blijkbaar al prioriteiten binnen de prioriteiten stellen. De minister sprokelt 18 miljoen euro bij elkaar en nog eens 8,5 miljoen euro van niet uitgevoerde projecten. Mevrouw Demeulenaere stelt zich de vraag waarom, gezien de grote nood, die projecten niet uitgevoerd werden. OVAM zou zich, wat de brownfields betreft, moeten concentreren op zijn regisseursrol. De VLD wil daarbij wel opmerken dat de onderhandelingen over

een protocol tussen OVAM en de PMV (Participatiemaatschappij Vlaanderen) nog moeten worden afgerond.

In de nieuwe beheersovereenkomst met de NV Aquafin is de vergoeding in functie gesteld van het resultaat. De uitkoop van de privé-aandeelhouders wordt voortgezet. Hoe lang zal deze operatie nog duren en wat is de globale kostprijs?

Het ontwerp uitvoeringsplan inzake baggerspecie wordt geactualiseerd, maar er is in de beleidsbrief geen timing en geen verdere duidelijkheid rond de stortplaatsen. Hierover werden reeds verschillende vragen gesteld in de commissie.

De minister wenst het biomassa-afval op een geïntegreerde manier aan te pakken met ondersteuning van de verhoging van de energetische benutting. Welke soort ondersteuning bedoelt de minister precies?

Binnen het Europese kader van Milieu en Gezondheid zal vooral gewerkt worden aan de problematiek van fijn stof en astma en allergie. Er zal worden gewerkt met een biomonitoring en een betere integratie tussen milieu- en gezondheidsbeleid. De verkregen wetenschappelijke gegevens moeten verder doorwerken in de normstelling. De vraag stelt zich hoever de minister daarin wil gaan.

De beleidsbrief van de minister is volgens mevrouw Demeulenaere bijzonder gestructureerd en geeft op een evenwichtige wijze uitvoering aan het regeerakkoord. De VLD-fractie zal dan ook van nabij opvolgen welke uitvoering de minister daaraan geeft.

II.1.2. Tussenkoms van de heer Rudi Daems

Algemeen – beleidsbrief

De heer *Rudi Daems* vindt het opmerkelijk dat de beleidsbrief Leefmilieu veel handelt over zaken die zich hebben afgespeeld in 2005. De Groen!-fractie vindt het bijgevolg niet kunnen dat de beleidsbrief en de toelichting bij de begroting het jaarlijkse milieujaarprogramma vervangen, zoals voorgesteld door de minister. Er werd in de voorliggende beleidsbrief geknipt en geplakt in de doelstellingen van het Mina-plan en voorbije milieujaarprogramma's. Dat getuigt niet van een goede integratie tussen begroting en planning en is geen voorbeeld van een degelijke milieubeleidsplanning. Op die manier toont de minis-

ter dat hij het decreet algemene bepalingen milieubeleid niet ernstig neemt.

In de beleidsbrief en de begroting leefmilieu valt ook weinig nieuws te rapen. De toon werd in feite reeds gezet door de beleidsnota Leefmilieu 2004-2009 van de minister, een document dat volgens het lid reeds weinig blijkt gaf van een hoge prioriteit voor het milieubeleid.

De heer Daems heeft op basis van de commissieverlagen opgelijst welke decretale initiatieven, besluiten en projecten de minister aankondigde voor het einde van 2005, maar die nog niet zijn gerealiseerd. Er werden een aantal ontwerpen van decreet aangekondigd voor het einde van het jaar: een handavingsdecreet, een nieuw mestdecreet, een bodemdecreet en decretale regeling voor de grondenbank. De minister kondigde ook belangrijke uitvoeringsbesluiten aan, zoals een uitvoeringsbesluit inzake de watertoets, waarvan de minister in december 2004 reeds stelde dat het aan de Inspectie van Financiën was voorgelegd, en de implementatie van de plan-MER-richtlijn. De minister kondigde ook het sectoraal uitvoeringsplan Baggerspecie aan voor het einde van 2005.

De minister verklaarde eerder ook dat belangrijke projecten zouden worden uitgevoerd in 2005: projecten in West-Vlaanderen om sokkelwater te vervangen door productiewater of grijs water, de afbakening van de zuiveringszones en de start van projecten voor kleinschalige waterzuiveringsinstallaties (KWZI). De verkoop van aandelen van de Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening zou nog in 2004 plaatsvinden.

Ook uit de voorliggende begroting blijkt volgens de heer Daems dat milieu niet bepaald een hoge prioriteit meekrijgt. Zoals reeds door de mevrouw Demeulenaere wordt opgemerkt, stijgt de dotatie vanuit de algemene middelen naar het MINA-fonds wel fors, maar dat heeft eerder te maken met een zware intering op het kassaldo in 2005 en een forse daling van de inkomsten uit milieuheffingen. Voor het tweede jaar op rij daalt in de begroting immers het budget voor leefmilieu in vergelijking met de andere beleidsdomeinen. Terwijl de totale begroting stijgt met 4,15 percent (4,8 percent inclusief FFEU) dalen de beleidskredieten leefmilieu met 3,4 percent (2 percent FFEU inbegrepen).

Hierop zal de minister waarschijnlijk repliceren dat de kosten voor waterzuivering er gedeeltelijk uit gehaald werden (er is wel nog de dotatie aan de drinkwater-

maatschappijen), maar die zullen nu rechtstreeks door de mensen betaald worden door een forse verhoging van hun waterfactuur in de toekomst.

De heer Daems betreurt verder dat er niet echt een visie op de economische instrumenten en de financiering van het milieubeleid terug te vinden is in de beleidsbrief. De inkomsten van de heffingen dalen vrij sterk, volgens de berekening van het lid 29 miljoen euro in 2005. Moeten een aantal heffingen niet worden bijgestuurd? Van het voornemen van de minister om de heffing op afvalverbranding en co-verbranding af te schaffen, is gelukkig niets terug te vinden in de begroting of het programmadecreet. Dit is voor het lid enkel bespreekbaar indien de afschaffing gekoppeld wordt aan een heffing op de uitstoot naar de lucht.

De spreker houdt eraan ook de positieve zaken in de beleidsbrief te vermelden. Het voornemen van de minister om het steunpunt Milieu en Gezondheid vanaf 2007 te verlengen is een positief element, evenals de aankondiging van een nieuw onderzoek naar de aanwezigheid van chemicaliën in het menselijk lichaam. Positief is ook het instellen van een openbaar onderzoek bij het ambtshalve wijzigen van de vergunningsvoorwaarden, het aangekondigde onderzoek naar een heffing op emissies bij thermische processen, de toekenning van een bonus voor roetfilters op dieselwagens, het streven naar een gebiedsdekkend systeem van bosgroepen, de voortzetting van de steun aan kringloopcentra en van het project transitie management.

Trends in het milieubeleid

Na anderhalf jaar leefmilieubeleid worden volgens de heer Daems wel enkele 'trends' zichtbaar in het beleid van minister Peeters en de huidige Vlaamse Regering.

Een *eerste trend* is dat keuzes uitblijven, en waar ze wel gemaakt worden, is het volgens het lid vaak een stap terug voor het milieubeleid. Inzake waterzuivering kondigde de minister einde 2004 aan dat hij de hervorming van Aquafin in twee fasen zou doorvoeren. Fase een was het doorschuiven van de lokale waterzuiveringsplicht naar de drinkwatermaatschappijen. Fase twee zou dan de grondige hervorming inhouden, met onder meer het opnemen van ecologische resultaatsverbintenissen voor de NV Aquafin. De beleidsnota blijft daar opvallend vaag over. Kan

de minister een duidelijker engagement aangaan wat de tweede fase betreft?

Ook zou het decreet integraal waterbeleid uitvoering krijgen door tal van uitvoeringsbesluiten (watertoets, overstromingszones, voorkooprecht, vergoedingsplicht, onteigening enzovoort), maar het blijft voorlopig bij één besluit over de structuren

De gemeentelijke zoneringsplannen voor de waterzuivering worden aangekondigd, maar van de uitvoeringsplannen om overstromingsgebieden aan te duiden is er voorlopig geen spoor. In de begroting van het Rubiconfonds, in 2003 via het programmadecreet opgericht om gronden en woningen op te kopen in overstromingsgevoelige gebieden, zijn voor 2006 opnieuw geen middelen opgenomen. De federale regering heeft intussen wel een beslissing genomen over de criteria op basis waarvan de gewesten de voorstellen inzake de afbakening van risicozones voor overstromingen moeten formuleren.

Waar de minister in de beleidsnota wel een tip van de sluier oplicht, voorspelt dit volgens de heer Daems niet veel goeds. Over het handhavingsdecreet bijvoorbeeld wordt wel uitgebreid gerapporteerd. Maar wat vandaag voorligt, is volgens het lid maar een flauw afkooksel van het oorspronkelijke decreetvoorstel uit de vorige legislatuur, gebaseerd op een studie van de universiteiten van Leuven, Gent en Maastricht. Enkele vernieuwende administratieve instrumenten – bedoeld om de parketten te ontlasten van kleine inbreuken – zoals de transactie (minnelijke schikking) en de bestuurlijke dwangsom zijn uit de tekst, die op de rondetafelconferentie werd voorgesteld, geschrapt. Het recht voor burgers om een onderzoek in te stellen in geval van milieuhinder is eveneens verdwenen. En de strafmaten zijn op sommige inbreuken dermate verlaagd, dat men beter een zwaar milieumisdrijf pleegt dan een kleine winkeldiefstal, zoals een van de deelnemers aan de conferentie het formuleerde. Groen! vraagt dat de minister rekening houdt met het oorspronkelijke opzet van het handhavingsdecreet en met de talrijke kritische opmerkingen geformuleerd tijdens de tweede rondetafelconferentie in oktober 2005. In de tekst van de beleidsbrief lijkt nog geen rekening te worden gehouden met de resultaten van de laatste conferentie. Het lid hoopt op beterschap, gelet op de kritische uitspraken van andere leden van de meerderheid.

Een *tweede trend* die de heer Daems meent te kunnen vaststellen in het milieubeleid van het voorbije

anderhalve jaar, is versoepeling onder het mom van vereenvoudiging. De minister breekt in zijn beleidsnota een lans voor transparant, proactief, planmatig en vereenvoudigd milieubeleid. Daar kan niemand tegen zijn. De beleidsbrief voor 2006 gaat op deze toon verder, maar toch wordt volgens de heer Daems stilaan duidelijk er een andere agenda achter schuil gaat.

Zo wil de minister een decreet voorleggen waarin de verplichting om een gemeentelijk of provinciaal milieubeleidsplan op te stellen, wordt afgeschaft. Volgens sommigen wordt hiermee ook de verplichting opgeheven om een gemeentelijke milieuvormingsraad te installeren. Net op het moment dat heel wat gemeenten ervaring beginnen te krijgen met de beleidsplanning, en dit de basis begon te worden voor een planmatig en transparant lokaal milieubeleid, wordt de verplichting afgevoerd. Vele kleinere en minder sterke gemeenten zullen er niet langer voor opteren een plan op te stellen.

Een ander voorbeeld van versoepeling onder het mom van vereenvoudiging, is volgens de heer Daems de houding van de minister ten aanzien van het Europese milieubeleid. Onder de noemer 'better regulation' werkt Europa aan een integratie van regelgeving, wat op zich uiteraard een goede zaak is. Vertaald naar de Vlaamse situatie vindt het lid echter een proactieve minister van leefmilieu die eerder pleit voor de economische context dan voor een gezond leefmilieu. Het lid geeft enkele voorbeelden uit de beleidsbrief. Zo stelt de minister dat buitenlandse studies over milieu vaak niet representatief zijn voor een sterk geïndustrialiseerde en dichtbevolkte regio als Vlaanderen, wat hem ertoe aanzet om dan maar een eigen Vlaams referentiekader te ontwikkelen. De minister schrijft in de beleidsbrief ook dat Vlaanderen de onderhandeling over de nieuwe NEC-richtlijn als een belangrijke kans ziet om de eigen luchtkwaliteit te verbeteren, maar wil anderzijds ook "technisch en economisch haalbare plafonds en een evenwichtige verdeling van de inspanning tussen de verschillende lidstaten." In die context moeten volgens het lid de inspanningen van onder meer België en Nederland worden gezien om de Europese wetgeving inzake fijn stof te versoepelen.

Het lid vraagt zich af hoe dit in de toekomst verder zal gaan. Is de minister zich ervan bewust dat Vlaanderen nog altijd meer pollutie uitvoert dan dat het invoert van andere landen? Is het niet aangewezen om te streven naar een gelijk niveau van luchtkwaliteit in de verschillende lidstaten, ook al betekent dit dat in

een drukke economische zone met veel transport en veel bevolking, zoals Vlaanderen, meer inspanningen zullen nodig zijn? De gezondheid van een Vlaming is volgens het lid evenveel waard als die van een Deen, een Zweed of een Noor.

Intussen blijven volgens het lid ook enkele echte vereenvoudigingsdossiers, deels van de vorige regering, in de kast liggen. In de vorige legislatuur werd een decreet integrale milieuvorwaarden goedgekeurd en werden ook twee pakketten van integrale voorwaarden voor schrijnwerkerijen en garages uitgewerkt. Dit stond de voorbije jaren op de verlanglijst van de Unie van Zelfstandige Ondernemers (Unizo). Minister Peeters blijft volgens de heer Daems echter stilzitten, zagezegd wegens juridische knelpunten in het goedgekeurde decreet. Indien de politieke wil aanwezig is, kan volgens het lid voor die knelpunten een oplossing worden gevonden. Ook de integratie van de bouw- en de milieuvergunning gaat naar af. De voorgestelde integratie beperkt zich tot een parallelle indiening in een uniek loket. Van een daadwerkelijke integratie voor bedrijven met een beperkte ruimtelijke of milieu-impact is geen sprake meer.

Een *derde trend* bestaat er volgens de heer Daems in dat het vergunningenbeleid beetje bij beetje wordt afgezwakt. Het is bekend dat de minister geen voorstander is van bijzondere vergunningsvoorwaarden. Er moet inderdaad voorzichtig worden omgesprongen met bijzondere voorwaarden, maar soms zijn ze nodig. Het lid geeft echter enkele voorbeelden waarin de minister in concrete vergunningendossier ambtshalve versoepelingen (nu nog zonder openbaar onderzoek) zou toegestaan hebben, bijvoorbeeld in het dossier van BP-Chembel, het stort van Lendelede, de alternatieve afvalverwerkingsinstallatie in Geel en het racecircuit van Zolder. Kan de minister dit bevestigen?

Fundamenteel is voor de heer Daems dat er op dit moment enkele wijzigingen in voorbereiding zijn die het vergunningenbeleid decretaal veranderen. Zo is er een voorontwerp van decreet uitgewerkt dat het schorsend beroep van gemeentebesturen en milieu-administraties tegen een vergunningsbeslissing afschaft. Het lid vraagt zich af hoe de sp.a en de VLD tegenover dit voorstel staan.

Er wordt ook een herziening van de Vlarem-wetgeving aangekondigd, waarbij volgens het lid onder de titel van errata en verbeterde omzetting van de EU-wetgeving allerlei versoepelingen worden doorgevoerd. Tegelijk laat een uitvoering van de IPPC-

richtlijn (richtlijn inzake geïntegreerde preventie en bestrijding van verontreiniging) op zich wachten. De uitvoering daarvan veronderstelt een screening tegen 2007 van de meest milieubelastende bedrijven in Vlaanderen, met een eventuele aanpassing van de milieuvergunning als gevolg.

Een *vierde trend* is de volgens de heer Daems de onrustwekkende evolutie in de aanpak van de bodemsanering. Positief is dat het budget wordt opgetrokken, zoals door verschillende partijen werd gevraagd. Er zijn ook eenmalige ingrepen (Asphaltco), zodat de vraag blijft of deze lijn wordt doorgetrokken in de begroting 2007. Zorgwekkend is volgens het lid de wijze van aanpak van de vervuilde sites in de toekomst. In de beleidsnota 2004-2009 stond de cryptische formulering dat bodemsanering zou ‘gekaderd worden in duurzame ontwikkeling’, naast gelukkig de prioriteit voor sites met een risico voor mens en leefmilieu. In de beleidsbrief 2006 is de minister iets concreter: er komt een nieuw decreet dat historische bodemvervuiling op ‘risicogebaseerde’ wijze zal aanpakken. Saneringen zullen volgens de beleidsbrief bij voorrang plaatsvinden wanneer de sanering kan gekaderd worden in een ruimer project met een maatschappelijke meerwaarde. Inzake brownfields wordt gestreefd naar ingrepen om ze marktconform te kunnen verhandelen. Dit betekent dat enkel de ernstige bedreiging wordt weggenomen, aldus de minister in zijn beleidsbrief.

Groen! vreest dat minister Peeters beetje bij beetje het ambitieus opzet van het bodemsaneringsdecreet van 22 februari 1995 aan het ondergraven is. Vervuilde sites zullen ‘op maat’ gesaneerd worden, en als er geen economische of acute gezondheidsredenen is, mag de vervuiling gerust blijven zitten.

Eenzelfde ontwikkeling is volgens het lid gaande in het gebruik van gronden in allerlei bouwwerken, het zogenaamde grondverzet. Door de normen voor gebruik van grond in bepaalde situaties te verlagen, bestaat ook hier het risico op diffuse verontreiniging, bijvoorbeeld door het gebruik van vervuilde gronden voor de ophoging van een terrein.

Een *vijfde trend* is volgens de heer Daems het verschuiven van keuzes voor de lange termijn naar het achterplan. Niet enkel in bodemsanering verschuift de minister de ecologische schuld naar de verre toekomst, ook inzake natuur en bos ziet het er slecht uit. Dagelijks zijn er berichten over een slabbakkende biodiversiteit. Nochtans worden de drastische ingrepen op het aankoopbudget voor bos en natuur in

de begroting van 2005 zonder meer doorgezet in de voorliggende begroting.

Aankopen van landbouwgronden in de aankoopperimeter van een natuurgebied worden bijna systematisch tegengehouden. De beleidsbrief besteedt volgens het lid nauwelijks aandacht aan de realisatie van de natuurlijke en agrarische structuur, ondanks herhaalde verwijzingen naar de doelstelling van zowel het Vlaamse regeerakkoord als het juridisch bindende Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) en het Milieubeleidsplan om bijkomend 38.000 ha natuur en 10.000 ha bos te realiseren. Het lid vindt ook geen woord terug over de creatie van extra stadbossen in de omgeving van de centrumsteden.

Volgens het World Wide Fund for Nature (WWF) gaat jaarlijks 13 miljoen hectare aan bos in de wereld verloren, in hoofdzaak door extra inname voor landbouwdoeleinden. Met het Vlaams Fonds Tropisch Bos (VFTB) probeerde Vlaanderen een positief tegengewicht te bieden, maar helaas wordt de forse besparing van 2005 doorgetrokken in 2006.

Natuur en inrichting van het buitengebied

De minister wees in zijn toelichting op een stijging van het budget voor de beheersovereenkomsten. Voor het toekomstig beleid inzake beheersovereenkomsten lijkt het de heer Daems belangrijk te focussen op de inzetbaarheid van het instrument, in plaats van de bestaande beheerspakketten simpelweg te bestendigen. De beheerspakketten moeten deel uitmaken van de evaluatie in functie van het nieuwe plattelandsontwikkelingsplan.

In de beleidsnota 2004-2009 kondigde de minister aan dat hij wilde streven naar de onderlinge afstemming van inrichtingsinstrumenten. Wat is de stand van zaken?

In de beleidsbrief vermeldt de minister wel een nieuw instrument, met name de plattelandsinrichting, of moet deze term enkel gelezen worden als ‘inrichting van het platteland’? Als daarbij ruilverkaveling als voorkeursinstrument naar voor wordt geschoven, betekent dat volgens de heer Daems een zeer sterke verenging van het plattelandbeleid en/of een zeer sterke verbreding van het instrument ruilverkaveling. Kan de minister dit verduidelijken?

De beleidsbrief vermeldt dat in het kader van het Limburgplan een actieplan wordt opgezet om geschikte kavels te creëren voor de productie van

groenten gericht naar de verwerkende industrie. Is dit een actieplan in het kader van het milieubeleid of een verdwaalde passage uit de beleidsbrief landbouw of ruimtelijke ordening?

Luchtkwaliteit

Op 12 december 2003 keurde de Vlaamse regering het reductieprogramma voor de emissies van zwaveldioxide (SO₂), stikstofoxiden (NO_x), vluchtige organische stoffen (VOS) en ammoniak (NH₃) in de lucht goed. In navolging van dit programma werden verschillende maatregelen genomen om de emissies te verminderen, zoals een wijziging aan Vlare II van de voorwaarden voor stookinstallaties en stationaire motoren, raffinaderijen, de droogkuissector, koetswerkherstelbedrijven, de keramische sector en de productie van zwavel en salpeterzuur. Er werd een beleidsovereenkomst opgesteld met de producenten van elektriciteit voor de vermindering van de SO₂- en NO_x-emissies.

Volgens de informatie van de heer Daems zijn er sindsdien geen andere concrete maatregelen genomen, behalve de aankondiging van de herziening van het bestaande reductieprogramma. Maar over de uitvoering ervan wordt in de beleidsbrief met geen woord gesproken. Het is volgens het lid duidelijk dat zonder bijkomende maatregelen de doelstellingen niet gehaald zullen worden. Welke herziening plant de minister? Komen er strengere bepalingen of enkel versoepelingen, zoals voor de keramische sector en de stookinstallaties in de tuinbouwsector?

Waterbeleid

De minister verwijst volgens de heer Rudi Daems terecht naar de integratieve benadering in waterbeleidsnota. Hoe ver staat de integratie? De kredieten van het Rubiconfonds staan ook in de begroting 2006 op nul. Het uitvoeringsplan Baggerspecie, een ander belangrijk element van integratie, laat op zich wachten. Klopt het dat de budgetten bestemd voor integraal waterbeleid van Openbare Werken werden overgeheveld naar de begroting Leefmilieu? Is er dan nog sprake van een geïntegreerde benadering?

Het lid informeert verder naar de timing inzake de hervorming van Aquafin. Wanneer zal de minister de private aandeelhouders uitkopen? Wanneer start de tweede fase van de hervorming (de opstelling van een nieuwe beheersovereenkomst)?

De heer Daems wijst er op dat de ecologische herinrichting van de Grote Nete niet zinvol is zonder sanering van de Laak. Er waren in het verleden besprekingen rond een gezamenlijke financiering

voor de sanering van de Laak. Wat is de stand van zaken? De minister verwijst in verband met het ecologisch herstel van waterlopen ook op het belang van vismigratie. Het is echter onduidelijk of er een uitvoeringsbesluit komt.

De minister kondigde in het kader van de Ontwikkelingsschets 2010 van de Schelde een besluit aan over de zijrivieren van deze stroom. Wat is de stand van zaken?

De heer Daems wil ook weten hoe het staat met de oprichting van de reguleringsinstantie voor drinkwater, zoals voorzien in het drinkwaterdecreet van 24 mei 2002.

Samenwerkingsovereenkomst

De beslissing over de volgende samenwerkingsovereenkomst met gemeenten en provincies wordt volgens de heer Daems vooruitgeschoven. In 2006 wordt enkel geëvalueerd, hoewel de overeenkomst afloopt in 2007. Laattijdigheid, zowel in de voorbereiding als in de beslissing, was een belangrijke kritiek bij de vorige overeenkomsten. De minister dreigt in hetzelfde euvel te vervallen, waardoor de gemeenten weinig tijd hebben om zich voor te bereiden en om te beslissen of ze de overeenkomst onderschrijven.

Integratie van vergunningen

De heer Daems verwijst naar de aangekondigde integratie van de bouwvergunning en de milieuvergunning. In het verleden werd uitgegaan van het milieuvergunningendecreet maar nu is er in de beleidsbrief sprake van het decreet ruimtelijke ordening als decretale grondslag. Wat is de verklaring hiervoor?

Bodemsanering

De heer Daems vraagt of het aangekondigde bodemdecreet ook een erosieluik zal bevatten.

De minister schrijft in de beleidsbrief dat inzake woonzones de onderzoeksinspanning wordt opgedreven. Maar wat gebeurt er met de saneringsinspanning? Welke woonzones worden effectief aangepakt in 2006? De website van OVAM verwijst naar zones in Antwerpen, Mechelen en Leuven, die echter niet in de beleidsbrief worden vermeld. Worden deze projecten opgegeven?

Dezelfde vraag heeft de heer Daems in verband met de brownfields. De minister vermeldt slechts enkele projecten in de beleidsbrief, maar op de website staan er dertien projecten opgesomd.

Natuurwetboek

Bij de structurele initiatieven in het kader van het actieplan reguleringsmanagement wordt volgens de heer Rudi Daems ten onrechte het natuurwetboek niet opgenomen. Dit volgens het lid verdienstelijke wetboek werd door de universiteit van Gent uitgewerkt in opdracht van het Vlaamse Gewest en kan bijdragen tot de vereenvoudiging van het natuur- en bosbeleid.

Overlegfora

De minister kondigt niet alleen de oprichting van een reeks nieuwe overlegfora aan, onder andere met jagers en vissers, maar ook het terug opstarten van het forum natuur en landbouw. Dit wordt gekaderd in het proces Beter Bestuurlijk Beleid. De heer Rudi Daems vraagt zich af wat het statuut is van dit overleg en wat de relatie is tot de strategische advisering door de MiNa-Raad en de in het decreet voorziene permanente werkgroepen binnen deze raad.

Geluidsnormen

Opmerkelijk is volgens de heer Daems dat in de beleidsbrief niets staat over enkele hete hangijzers. Sinds zes maanden wordt druk onderhandeld met het federale niveau en het Brusselse gewest over de luchthaven van Zaventem. Gemeentebesturen en actiegroepen zijn vragende partij voor geluidsnormen, maar daarover is in de beleidsbrief geen passage terug te vinden. Kan de minister meedelen of er geluidsnormen zullen worden bepaald?

Genetisch gemodificeerde organismen

Een ander heikel dossier is volgens het lid de opmaak van een decreet met coëxistentiemaatregelen voor genetisch gemodificeerde organismen (GGO). Er moet een wettelijke regeling worden uitgewerkt over de voorwaarden waaronder bepaalde GGO's mogen geteeld worden in Vlaanderen. De minister bevoegd voor landbouw bereidt dit decreet voor, maar het lid vraagt zich af in welke mate het beleidsdomein leefmilieu hierbij wordt betrokken. Kan de minister informatie hierover geven?

Beter Bestuurlijk Beleid

Volgens de heer Daems is de beleidsnota ook zeer karig met informatie over Beter Bestuurlijk Beleid, in tegenstelling tot de beleidsnota Openbare Werken. In kader van BBB werden enkele belangrijke hervormin-

gen aangekondigd door de vorige Vlaamse Regering, zoals de integratie van inspectiediensten en de fusie van wetenschappelijke instellingen (Instituut voor Natuurbehoud, Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer en het team van het Milieu- en natuurrapport) en de integratie van afdelingen van Aminoal met de Vlaamse Milieumaaatschappij. Gaan deze hervormingen door zoals gepland?

Uitvoering resoluties

In de resolutie van 27 april 2005 betreffende de sanering van de Balmatt-site te Mol werd gevraagd om in afwachting van een definitieve sanering veiligheidsmaatregelen te nemen. Is dit gebeurd?

Kan de minister reeds informatie geven over de opvolging van de resolutie van 16 november 2005 betreffende het beleid inzake verpakkingafval? De onderhandelingen zouden op dit moment lopende zijn.

II.1.3. Tussenkomsst van de heer Bart Martens*Algemeen – beleidsbrief*

De heer *Bart Martens* vindt geen vaste structuur per hoofdstuk in de beleidsbrief. Het lijkt eerder op knippen plakwerk, wat de leesbaarheid niet altijd bevordert. De beleidsbrief bevat heel wat engagementen die ook in de beleidsnota 2004-2009 van de minister waren opgenomen, zoals de uitvoeringsbesluiten bij het decreet integraal waterbeleid en het sectoraal uitvoeringsplan Bagger- en ruimingsspecie. Een voorontwerp van nieuw mestdecreet werd vorig jaar aangekondigd voor het zomerreces van 2005. Het lid hoopt dat het uitstel leidt tot een betere kwaliteit van de teksten en tot een grotere politieke en maatschappelijke gedragenheid.

De minister organiseert vaak overleg met alle betrokken actoren en dat is volgens de heer Martens een goede benadering, op voorwaarde dat ze niet leidt tot al te veel tijdverlies in de politieke besluitvorming. Een goed voorbeeld is de rondetafelconferentie over handhaving, die de minister organiseerde met academici, toezichthoudende diensten en vertegenwoordigers van het middenveld. Een dergelijk initiatief mag niet tot gevolg hebben dat het parlement nog jaren moet wachten op een ontwerp van decreet, waar dan uiteindelijk geen wijzigingen aan aangebracht kunnen worden. Ook het parlementair debat moet tijdig

kunnen worden gevoerd. Het organiseren van overlegondes en conferenties mag niet leiden tot uitstel van de aangekondigde maatregelen.

Zo wordt in de beleidsbrief van de minister een symposium over grondwater aangekondigd, terwijl in de eerdere beleidsnota staat dat er herstelprogramma's zullen komen, dat de vergunningen worden aangescherpt om bepaalde quota te kunnen opleggen en dat de grondwaterheffing meer sturend zal worden door invulling te geven aan de gebiedsfactor en laagfactor.

Indien overleg wordt gepleegd, moet dat volgens de heer Martens ook met alle betrokken actoren gebeuren. Over de integratie van bouw- en milieuvergunningen is er overleg geweest met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten, de Vereniging van Vlaamse Provincies, met VOKA en Unizo, maar niet met de milieubeweging. Nochtans was het de milieubeweging die vorige legislatuur tijdens een rondetafelconferentie een voorstel deed over de integratie van de natuur-, milieu- en bouwvergunning. De rondetafelconferentie heeft weliswaar ook niet tot resultaten geleid, maar het lid hoopt dat de minister leert uit de fouten die de vorige legislatuur zijn gemaakt.

Beschikbaarheid milieu-informatie

De heer Martens heeft vragen bij de omzetting van het Verdrag van Aarhus dat over milieu-informatie, participatie en toegang tot het gerecht handelt. De beleidsbrief bevat weinig of geen informatie over het Milieu-Managementinformatiesysteem, waar ook al jaren aan wordt gewerkt maar dat nog niet operationeel is. Het informatiesysteem zou nochtans tot administratieve vereenvoudiging kunnen leiden. Inzake de informatie over milieu- en bouwvergunningen en milieueffect- en veiligheidsrapporten, stelt het lid vast dat wel op internet zal terug te vinden zijn waar de informatie kan worden geraadpleegd, maar dat de inhoud zelf niet 'online' beschikbaar zal zijn. Dat legt een hypotheek op de bruikbaarheid van die informatie.

Milieubeleidsovereenkomsten

De minister gaat onderzoeken of het decreet betreffende de milieubeleidsovereenkomsten als een afzonderlijke titel kan worden opgenomen in het decreet algemene bepalingen milieubeleid. Er wordt echter niet gesproken over de bijsturing van dat decreet, waarvan in de commissie Leefmilieu reeds herhaaldelijk werd gesteld dat de rol van het parlement er

te beperkt in blijft. Het parlement kan wel bezwaar uiten tegen het sluiten of voortzetten van de overeenkomst maar heeft geen inspraak in de inhoud van de MBO's. Het werken met een startnota zou toelaten dat niet alleen het parlement, maar ook de adviesorganen zoals MiNa-Raad en SERV, veel vroeger in de procedure van de opmaak van een MBO kunnen worden geraadpleegd. Nu wordt het advies van de raden gevraagd nadat er reeds een consensus met de federaties van de betrokken sectoren werd bereikt. De heer Martens pleit er dus voor de procedure te herdenken.

De vraag is ook of er geen decretale basis moet komen voor overeenkomsten die met één bedrijf worden gesloten. Het lid geeft als voorbeeld de overeenkomst met het bedrijf Basf over lachgas (N₂O). Er is nu geen decretale basis om ook het parlement en de adviesverlenende instanties over een dergelijke overeenkomst te raadplegen, wat toch nuttig en noodzakelijk kan zijn.

Daarbij aansluitend vraagt de heer Martens in hoeverre de convenant die eerder op het federale niveau met de veevoedersector werd afgesloten inzake laagfosforvoeder, niet in de vorm van een MBO moet worden gegoten. De convenant loopt einde 2005 af en er is, ondanks eerdere aankondigingen, nog niet in een vervolg voorzien, wat tot problemen inzake de toepassing in de veeteelt kan leiden.

MER-decreet

De minister kondigt een aanpassing aan van het MER-decreet omdat de tekst niet conform de EU-richtlijn terzake zou zijn. De heer Martens vraagt op welke punten het decreet niet conform is met de Europese richtlijn. De bedoeling van het decreet, dat tijdens de vorige legislatuur werd opgesteld na een arrest van het Europese Hof van Justitie, was immers om de interne wetgeving aan te passen aan deze richtlijnen. Het lid vraagt verder of er moet worden gewacht op een uitvoeringsbesluit om te bepalen welke plannen of beleidsvoornemens aan een plan-MER worden onderworpen.

Indien er iets aan het MER-decreet moet veranderen, zou het lid de procedure voor de kennisgeving en het ter inzage leggen van plannen bijsturen. Nu gebeurt het dat bijvoorbeeld actiegroepen nog alternatieven voorstellen op het ogenblik dat het milieueffectrapport al is afgerond. Bij de plannen inzake de Oosterevelverbinding werd nog na de MER een alternatief tracé voorgesteld dat in een vroegere fase onderzocht

had moeten worden. Bij het openbaar maken van plannen zou actiever moeten worden opgetreden.

Integrale milieuvoorwaarden

De toepassing van de integrale milieuvoorwaarden verloopt volgens de heer Martens niet vlot. De minister wijst op juridische knelpunten bij de toepassing van het decreet, waaronder de niet gelijktijdige introductie van een titel bronnenbeheersing in het decreet algemene bepalingen milieubeleid. Het is niet duidelijk welke conclusies de minister daaraan verbindt. Wordt de decretale lacune ingevuld en komt er een titel inzake bronnenbeheersing? Of wordt, zoals de minister in de beleidsbrief laat uitschijnen, het systeem in beraad gehouden tot na de evaluatie van de indeling van hinderlijke inrichtingen in drie klassen?

Het lid vindt dat de evaluatie van de indeling in klassen niet in de plaats mag komen van de toepassing van het systeem van de integrale voorwaarden voor bepaalde inrichtingen. Unizo heeft vroeger herhaaldelijk aangedrongen op een snelle invoering van de integrale voorwaarden voor grote groepen KMO's. Nu blijkt dat zelfs de proefprojecten in de sectoren schrijnwerkerijen en garages niet worden gedragen en dat er geen vooruitgang wordt geboekt. Zal aan de vraag van de KMO's nog worden tegemoet gekomen? Welke initiatieven zal de minister nemen?

Mestdecreet

De heer Bart Martens leest tot zijn tevredenheid in de beleidsbrief dat de invoering van een systeem van verhandelbare emissierechten geen aanleiding mag geven tot een globale stijging van het aantal dieren op Vlaams niveau. Het lid heeft dit standpunt steeds verdedigd en het is positief dat de minister daar nu duidelijkheid over verschaft. Dat geldt ook voor de vermelding dat de zogenaamde afroaming (het annuleren van een bepaald percentage van de nutriënten-emissierechten) bij overdracht blijft behouden. Dit is volgens de heer Martens een nuttig instrument voor het verkleinen van het probleem van het mestoverschot. Het zonder meer omzetten van alle nutriëntenhaltes in verhandelbare emissierechten zou de mestproductie doen stijgen, gelet op de vele slapende en niet volledig ingevulde nutriëntenhaltes.

De minister schrijft in de beleidsbrief dat het overleg met de Europese Commissie werd gestart. In krantenberichten wordt het tegendeel beweerd, er zou nog geen contact geweest zijn met de EC over de afbakening van kwetsbare gebieden. Indien er dan toch overleg is geweest, vraagt het lid informatie over de

voorlopige resultaten en de verdere kalender van de gesprekken. Wanneer zullen die gesprekken tot resultaten leiden? Moet worden gewacht op de resultaten om het mestdecreet te herzien? Het lid deelt de mening dat de afloop van de gesprekken cruciaal is voor de herziening van de afbakening van de kwetsbare gebieden, maar met de omschrijving van de instrumentenmix kan worden gestart. De heer Martens dringt namens zijn fractie aan op het snel uitwerken daarvan omdat een rechtsonzekere situatie dreigt, waarbij de landbouwers niet weten aan welke normen ze moeten voldoen en welke instrumenten de overheid zal hanteren.

Milieuhandhaving

De heer Bart Martens kan het in grote lijnen eens zijn met wat in het hoofdstuk Handhaving van de beleidsbrief staat, maar maakt zich zorgen over wat er niet in staat. De vermeldingen over het milieuhandhavingsdecreet zijn volgens het lid ook gebaseerd op de eerste rondetafel van juni 2005 en houden nog geen rekening met de tweede rondetafel, die dateert van oktober 2005. Voor handhaving moet er in een zo ruim mogelijk waaier van werktuigen worden voorzien. In het voorstel dat de minister aan de tweede rondetafel heeft voorgelegd, zijn een aantal instrumenten, die in de studie van de universiteiten van Leuven, Gent en Maastricht werden aangereikt, verdwenen. Het lid maakt zich ongerust over het wegvallen van de administratieve dwangsom en het stilleggingsplan. Ook de verzoeken tot onderzoek en sanctionering zijn essentieel om tegemoet te komen aan de engagementen van het Verdrag van Aarhus inzake participatie van de burger en toegang tot de rechter. Het gerechtelijk optreden is in hoofdzaak een federale aangelegenheid, maar Vlaanderen kan wel zorgen dat de burgers een rol kunnen spelen in de handhaving en een verzoek tot onderzoek kunnen instellen wanneer ze over aanwijzingen beschikken dat de milieuwetgeving manifest wordt overtreden. Wat is het standpunt van de minister daarover?

Het lid vraagt zich verder af of de procedure voor het instellen van een administratieve boete niet te complex is gemaakt. Indien een administratieve benadering mogelijk wordt naast de gerechtelijke aanpak, dan moeten er daartoe vlotte en soepele instrumenten worden aangereikt.

Bodemsanering

Het is voor de heer Bart Martens niet duidelijk wat de minister bedoelt met de verwijzing naar de rol van actor en regisseur van de OVAM. In het kader

van het optimaliseren van het overheidsinstrumentarium staat in de beleidsbrief dat de OVAM zich bij de aanpak van brownfields zal concentreren op zijn regisseursrol. Uit de passage over de geïntegreerde benadering van potentieel verontreinigde woonzones en brownfields, waarbij naar partnerschappen met zowel private als publieke actoren wordt gezocht, blijkt dan weer dat de OVAM de ambtshalve sanering op zich zal nemen en dus als actor zal optreden. Wat verstaat de minister onder de rol van regisseur en actor en welke rol ziet hij voor de OVAM weggelegd bij de sanering van brownfields?

De minister verwijst inzake brownfieldprojecten ook naar aangepaste bodemsaneringsdoelstellingen. Betekent dit dat niet moet worden gesaneerd tot op het niveau van de achtergrondwaarden? Het uitgangspunt van het bodemsaneringsdecreet is volgens het lid dat, zeker bij nieuwe verontreinigingen, moet worden gesaneerd tot de achtergrondwaarden, waarbij wel rekening kan worden gehouden met het principe van de beste beschikbare technieken die geen overmatige kosten met zich meebrengen.

Wat de minder rendabele projecten betreft, zal er via ambtshalve sanering naar worden gestreefd de terreinen dermate te saneren dat ze marktconform kunnen worden verhandeld en ontwikkeld. De fractie van de heer Martens vreest dat dit zal leiden tot 'cherry picking', in die zin dat de private partners de rendabele brownfieldprojecten voor hun rekening nemen en de overheid met de onrendabele projecten wordt opgescheept, waarbij OVAM dan de ernstige bedreiging mag wegnemen om het project interessant te maken voor private partners. Het lid verwijst naar een eerdere studie van de Universiteit Gent waarin werd aanbevolen om de meerwaarde uit rendabele projecten af te romen voor de aanpak van minder rendabele projecten.

Het fonds voor de sanering van tankstations zou operationeel zijn. De heer Martens meent dat het voorontwerp van decreet over sectorale bodemsaneringsfondsen een goede decretale basis voor dergelijke fondsen kan bieden en kijkt met interesse uit naar de oprichting van het fonds voor de droogkuissector.

De stand van zaken in verband met het fonds voor de lekkende stookolietanks van particulieren, blijft echter onduidelijk, ondanks herhaalde parlementaire vragen hierover. De oprichting werd reeds eerder aangekondigd, maar uiteindelijk bleek dat een protocol tussen de bevoegde ministers van de drie gewesten en de federaal bevoegde minister nodig was. De verdere

uitwerking ervan zou in 2006 gebeuren. Een aantal elementen blijven voor het lid echter onduidelijk in het protocol, zoals de mate waarin het fonds zal tussenkomen bij bodemverontreiniging voor particulieren die omschakelen van stookolie naar gas. Zullen zij aansprakelijk worden gesteld voor de hoge saneringskosten, ook al schakelen ze over naar een meer milieuvriendelijke en efficiënte verwarmingsbron? Is dit een correcte interpretatie van het protocol? Welke maatregelen zal de minister dan nemen om tussen te komen voor deze categorie? Het lid wijst op de dramatisch hoge kosten van de sanering voor particulieren.

Waterbeleid

De heer Martens verwijst naar zijn eerdere opmerkingen over grondwater. Het lid had liever gezien dat de minister in zijn beleidsbrief duidelijkheid zou verschaffen over de opties in zijn beleidsnota 2004-2009, zoals de herstelprogramma's voor de watervoerende lagen, de variatie van de grondwaterheffing in functie van gebieden en lagen, en de andere benadering van de vergunningen.

Wat het aanpakken van de wateroverlast en het ecologisch herstellen van watersystemen betreft, is het lid tevreden met de plannen van de minister voor het project in de Demervallei. De plannen voor de Grote Nete zijn veel minder duidelijk. De beleidsbrief vermeldt het ecologisch project in Meerhout, maar wat met de hermeandering en de uitvoering van het ruimtelijk uitvoeringsplan dat in meer dan 1000 ha bijkomende overstromingsgebieden langs de Grote Nete voorziet? In zijn beleidsbrief Openbare Werken besteedt de minister veel aandacht aan de ontwikkelingsschets voor het Schelde-estuarium, maar zoals de heer Daems heeft opgemerkt, is het veel minder duidelijk wat met de zijrivieren zal gebeuren. Nochtans is het essentieel om ook het overstromingsrisico langs de zijrivieren te beperken. Het lid hoopt dat voor het overstromingsgebied langs de Nete en de Durme zal worden uitgegaan van het meest wenselijke alternatief zoals dat in de ontwikkelingsschets is uitgewerkt.

De minister schrijft in zijn beleidsbrief dat de uitkoop van de private aandeelhouders van Aquafin de komende maanden moet worden afgerond. De Europese Commissie heeft geoordeeld dat deze uitkoop de noodzakelijke voorwaarde is voor het opheffen van de ingebrekestelling. Betekent dit dat ook de institutionele beleggers moeten worden uitgekocht? Welk bedrag is daarvoor gereserveerd in de begroting?

Daarbij aansluitend stelt het lid de vraag welke rol de minister voor Aquafin ziet weggelegd wat de riolerings betreft. Aquafin kreeg destijds in de overeenkomst de opdracht in te staan voor de uitbouw en de exploitatie van de bovengemeentelijke infrastructuur, maar profileert zich gaandeweg ook meer als partner inzake de gemeentelijke infrastructuur. De Antwerpse Waterwerken hebben een exclusief contract gesloten met Aquafin en ook de TMVW en de VMW sloten overeenkomsten. Verschillende gemeenten willen ook tot een overeenkomst met Aquafin komen.

Bij de goedkeuring van de reorganisatie van de watersector einde 2004, werd volgens de heer Martens duidelijk gesteld dat Aquafin een rol kan spelen in de gemeentelijke rioleringen op voorwaarde dat er geen sprake is van kruissubsidiëring. De gewestelijke middelen die de NV ontvangt voor de uitbouw van de bovengemeentelijke infrastructuur mogen niet worden afgewend naar de gemeentelijke rioleringen, wat tot verstoring van de markt voor gemeentelijke rioleringen zou leiden. Overeenkomstig de tekst van het decreet van 24 december 2004 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2005, na de goedkeuring van een amendement in de commissie terzake, kunnen, na een publieke marktbevraging, taken door de gemeenten worden doorgeschoven naar andere entiteiten. Voor de overeenkomst met AWW staat volgens het lid vast, en voor de andere contracten kan worden vermoed, dat de wet op de overheidsopdrachten niet is gerespecteerd. Om de kosten te drukken, is het volgens het lid belangrijk om de mededinging te laten spelen. Het geven van een bevoorrechte rol aan één entiteit zou nieuwe problemen met de Europese Commissie met zich kunnen meebrengen. Wat is het standpunt van de minister inzake de taken die Aquafin opneemt in het gemeentelijk rioolbeheer en het sluiten van contracten door drinkwatermaatschappijen zonder dat daarbij de wet op de overheidsopdrachten wordt gerespecteerd?

Deze discussie staat volgens de heer Martens niet los van de uitkoop van de private partners van Aquafin, omdat het vergroten van de marktwaarde van Aquafin ook de kostprijs daarvan zal beïnvloeden. Hoeveel middelen zijn in de begroting ingeschreven voor de uitkoop van Severn Trent en de institutionele beleggers? Of welke andere mechanismen stelt de minister in het vooruitzicht?

De heer Martens beoordeelt het positief dat de minister het subsidiebesluit voor gemeentelijke rioleringen (Rio-besluit) wil bijsturen en dat de gemeenten snel duidelijkheid zullen krijgen over de zoneringsplan-

nen, die bepalen waar nog riolen moeten komen. Het is echter minder duidelijk hoe de riolen moeten worden aangelegd, dus hoe de uitvoeringsplannen die volgen uit de zoneringsplannen door de gemeenten moeten worden vastgesteld. Naast het aanmoedigen via subsidies, moet er ook een stok achter de deur zijn om ervoor te zorgen dat de gemeenten hun verantwoordelijkheid nemen en dat het naleven van de richtlijn stedelijk afvalwater mogelijk wordt.

Niet alleen de gemeenten maar ook de burgers moeten volgens de heer Martens worden geresponsabiliseerd. Vele burgers blijven lozen in grachten ondanks de beschikbaarheid van riolen. Er is volgens het lid een taak weggelegd voor de gemeenten en of de drinkwaterintercommunales, die een ernstig handhavingsprogramma kunnen opstellen. Wanneer een gescheiden stelsel aanwezig is, moet er ook voor worden gezorgd dat het regenwater gescheiden wordt afgevoerd. Hoe ziet de minister de handhaving die ervoor moet zorgen dat de burgers hun verplichtingen nakomen?

Wat volgens de heer Martens ontbreekt, tenzij de gemeenten het op eigen initiatief invoeren, zijn subsidies voor het afkoppelen van afvalwater en regenwater op privédomein. Het Rio-besluit voorziet in een volledige subsidiëring voor gescheiden stelsels, die economisch en ecologisch vaak het meest efficiënt zijn. Maar de aansluiting en de noodzakelijke aanpassingen op privédomein om afvalwater en regenwater te scheiden, zijn een kostelijke ingreep voor de burger. Het lid meent dat er ook subsidies moeten komen om de burger daarbij te ondersteunen. Ziet de minister hier een taak weggelegd voor het Vlaamse Gewest, of zal dit via openbaredienstverplichtingen aan de watermaatschappijen worden opgelegd?

Deze openbaredienstverplichtingen werden in het programmadecreet van 24 december 2004 ingeschreven. Aan de drinkwaterintercommunales kan, naar analogie met de netbeheerders in de elektriciteitsvoorziening, een waterbesparingsnorm worden opgelegd vergelijkbaar met de REG-doelstelling voor rationeel energiegebruik. Wat is de stand van zaken? Hoever staat het met de dienstverplichtingen die aan de drinkwaterintercommunales kunnen worden opgelegd inzake de afkoppeling van regenwater en afvalwater en de infiltratie en berging van regenwater? Denkt de minister ook aan een procedure voor wanbetalers, zoals die bij de energievoorziening bestaat? Krijgen de abonnees die hun drinkwaterfactuur of de bovengemeentelijke en gemeentelijke bijdrage niet kunnen betalen nog een minimum hoeveelheid water?

Krijgen ze de mogelijkheid om een afbetalingsplan overeen te komen?

Natuur en Bos en inrichting van het buitengebied

Ook de heer Martens heeft vragen bij de verwijzing naar plattelandsinrichting. Wordt dat een nieuw inrichtingsinstrument, naast natuurinrichting, landinrichting en ruilverkaveling of is het een overkoepeleend concept?

Het concept van de landgoederen blijft ook vaag voor het lid. Wat is de meerwaarde van dit instrument ten aanzien van de Regionale Landschappen, waarbij er ook een privaat-publieke en publiek-publieke samenwerking is?

In de loop van 2005 werden er volgens de beleidsbrief diverse initiatieven genomen voor de in het regeerakkoord aangekondigde objectieve evaluatie van beleidsinstrumenten voor natuur. De MiNa-Raad, het natuurrapport (NARA) 2005 en het milieुरapport (MIRA) 2005 hebben overzichten opgesteld en een analyse uitgevoerd. Is dat de objectieve evaluatie of komt er nog een extra stap om duidelijk te maken welke instrumenten op de beste manier de natuur- en bosdoelstellingen dichterbij brengen? Worden de bestaande documenten geïntegreerd of wordt er nog een nieuwe studie uitgevoerd? Zowel NARA als de MiNa-Raad zien het aankopen van gebieden als een doeltreffend en goedkoop instrument om de doelstellingen te realiseren. Wat volgens de heer Martens niet betekent dat er binnen het aankoopbeleid geen accentverschuivingen kunnen zijn en hij verwijst naar de terechte prioriteit die de minister in het bosbeleid wil geven aan de aankoop van te bebossen terreinen. De belangrijkste conclusie uit de voorliggende documenten is volgens het lid dat het aankoopbeleid prioriteit moet krijgen en die conclusie is niet vertaald in de begroting of in de beleidsbrief.

Kosten-batenanalyses

De minister stelt in zijn beleidsbrief dat buitenlandse studies vaak niet representatief zijn voor een sterk geïndustrialiseerde en dichtbevolkte regio als Vlaanderen. Ondanks de uitgebreide internationale literatuur is het volgens de minister noodzakelijk om eigen Vlaamse waarderingstudies en kosten-batenanalyses te starten. De heer Martens ziet dit als een nuttige oefening. In dichtbevolkte regio's zullen de gezondheidsbaten van milieumaatregelen, zoals het installeren van een roetfilter bijvoorbeeld, dikwijls groter zijn dan in regio's met een lagere bevolkingsdichtheid.

In een regio met een hoge bevolkingsdruk is de blootstelling aan milieuschade groter en kunnen de baten van reducerende maatregelen groter zijn. De waardeeringsstudies en kosten-batenanalyses kunnen in die zin een progressief en proactief milieubeleid ondersteunen.

Tropisch hout en duurzame aankopen

De middelen voor het Fonds Tropisch Bos zijn inderdaad onveranderd gebleven, zoals door de heer Daems opgemerkt. Uit een benchmarking-studie van het WWF blijkt dat van de deelnemende landen het Vlaamse Gewest procentueel het minste middelen per inwoner uittrekt voor de bescherming van tropische bossen en regenwouden. Wil de minister deze achterstand ten aanzien van de buurlanden inhalen? Benchmarking-studies moeten volgens het lid niet enkel worden gebruikt om een minder ambitieus beleid te rechtvaardigen, maar kunnen ook een aanleiding zijn om een inhaalbeweging door te voeren.

De heer Bart Martens wijst op de omzendbrief van de federale overheid die de overheidsdiensten aanzet tot de aankoop van duurzaam gecertificeerd hout. Minister Peeters heeft op een eerdere vraag geantwoord dat er een studie lopende was over een duurzaam algemeen aankoopbeleid van de overheid. Hoever staat deze studie en kan op basis ervan ook een omzendbrief van de Vlaamse overheid worden verwacht? Ook inzake het wagenpark van de overheid zou volgens het lid in een omzendbrief explicieter naar de eco-score van de aan te kopen voertuigen kunnen worden verwezen en zou een minimale score kunnen worden opgelegd. Het zou vertrouwen van de andere actoren in het milieubeleid wekken indien de overheid haar voorbeeldrol waarmaakt.

II.1.4. Tussenkomst van mevrouw Marleen Van den Eynde

Algemeen – beleidsbrief

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* meent dat het voor de beleidsvoering een goede zaak is dat de timing van het milieubeleidsplan wordt afgestemd op die van de legislatuur. Het is niet evident dat een milieuminister met een eigen visie, het beleidsplan uit de vorige legislatuur moet uitvoeren. Minister Peeters heeft volgens het lid inderdaad een totaal andere benadering dan zijn voorgangers. De minister overlegt rechtstreeks met de betrokken partners en organiseert vergaderingen en werkgroepen waarin de betrokken actoren

hun standpunt kunnen vertolken, vaak tot tevredenheid van de sectoren. Op die manier kan de discussie al deels worden uitgeklaard vooraleer een ontwerp aan het parlement wordt voorgelegd.

Het lid heeft een werkgroep inzake klimaat- en luchtbeleid bijgewoond en vraagt hoe lang deze werkgroepen nog zullen vergaderen en hoe de discussie zal worden afgerond. Hoe zal de informatie aan het parlement worden voorgelegd? Bij het rondetafelgesprek over milieuhandhaving was er meer duidelijkheid over de initiatieven die worden voorbereid. Het blijft wel onduidelijk welke maatregelen de federale regering zal nemen.

Mevrouw Van den Eynde wil de minister en de commissievoorzitter feliciteren met het initiatief om de Europese dossiers in de commissie te bespreken. Of men nu voorstander is van een ver doorgedreven europeanisering of niet en of men nu al dan niet wil dat Europa voor een zeer groot deel het Vlaamse milieubeleid bepaalt, men moet zich neerleggen bij de feiten en ervoor zorgen dat Vlaanderen een belangrijke waardevolle rol kan spelen in het Europese beleid. De inspanningen die de laatste maanden hieromtrent zijn gebeurd, zijn naar de mening van het lid bijzonder positief. Het lid hoopt dat deze positieve stap zich kan vertalen in een beleid waarin het Vlaamse Gewest niet langer de slechtste milieuleerling van Europa is. Vlaanderen moet echter met beide voeten op de grond blijven en indien nodig ook een kordate houding aannemen ten aanzien van Europa. Het is afwachten hoe de nieuwe werkwijze verder vorm zal krijgen.

Mevrouw Van den Eynde vermoedt dat de minister een druk jaar tegemoet gaat, want in de beleidsbrief worden een aantal nieuwe decreten en decreetswijzigingen aangekondigd. Een aantal initiatieven werden eerder voor einde 2005 beloofd, maar verschuiven nu wellicht naar 2006.

Bodemsanering

Zo beloofde de minister ook het bodemsaneringsdecreet aan te passen. In het kader van de aanpak van brownfields wil de minister de OVAM een regisseursrol laten spelen. Het lid is verwonderd dat de minister de term 'brownfields' in de beleidsbrief gebruikt, want op een eerdere schriftelijke vraag van het lid had de minister geantwoord dat hij geen eenduidig antwoord kon geven omdat het begrip brownfields nog niet was omschreven in de Vlaamse wetgeving. Is dit inmiddels dan wel gebeurd? Zijn de brownfields in kaart gebracht?

Het lid verwijst in dit verband nog naar het voorstel van resolutie van Vlaams Belang over de optimale aanwending en ontwikkeling van brownfields (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 444/1*). Behoort de ontwikkeling en sanering van brownfields tot het exclusieve takenpakket van de minister van leefmilieu en wat is het eventuele aandeel van de minister bevoegd voor economie hierin? Mevrouw Van den Eynde pleit voor het snel bespreken van het voorstel van resolutie in de bevoegde commissie.

Het extra budget vanuit het FFEU voor bodemsaneringsprojecten is uiteraard een goede zaak. Maar het blijft volgens het lid een druppel op de hete plaat. De komende jaren zal deze inspanning moeten worden voortgezet.

De minister maakt in zijn beleidsbrief opnieuw melding van de oprichting van het saneringsfonds voor de verontreiniging ten gevolge van lekkende gasolietanks. Mevrouw Van den Eynde vindt dit een zeer belangrijk onderdeel van de beleidsbrief. Het is niet meer bij te houden in hoeveel beleidsbrieven de oprichting reeds werd aangekondigd, die van de groene ministers in de vorige legislatuur inbegrepen. Het lid hoopt samen met de slachtoffers van de lekkende stookolietanks dat de minister erin zal slagen om nu eindelijk een fonds op te richten. Het fonds zou wel met terugwerkende kracht moeten tussenkomen, er is intussen immers veel leed ontstaan terwijl een oplossing uitblijft.

De resolutie van Vlaams Belang betreffende de organisatie van de aanpak van bodemverontreiniging als gevolg van lekkende stookolietanks (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 475/1*) wil het beleid van de minister verder ondersteunen, want alleen met een fonds kan deze problematiek niet op een degelijke wijze worden opgelost. De hele procedure van bodemonderzoeken bij lekkende stookolietanks is volgens het lid een ondoorzichtig en verschrikkelijk kluwen dat dringend moet worden ontward. De fractie van het lid is bereid hierover een grondig debat aan te gaan bij de bespreking van de resolutie, maar hoopt dat de minister dan bereid is zijn standpunt in de discussie weer te geven. Het getuigt volgens het lid niet van een goede communicatie dat de commissieleden achteraf in de pers het standpunt van de minister op ingediende voorstellen van resolutie moeten vernemen.

Mevrouw Van den Eynde stelt ook vast dat in basisallocatie 361B3003 van het MINA-fonds in een krediet wordt voorzien voor de werking van het saneringsfonds voor de droogkuissector. De Milieu-inspectie heeft tijdens de voorbereidende werkgroepen over

het milieuhandhavingsdecreet laten verstaan dat ze tijdens een inspectieronde in de droogkuissector tot verrassende vaststellingen zijn gekomen. Om bodemverontreiniging bij de droogkuisbedrijven te kunnen voorkomen wordt de medewerking van de gemeentebesturen verwacht om een goede doorlichting van de sector te maken. De milieu-inspectie wees er echter op dat de medewerking van de gemeentebesturen zeer klein was.

Op welke manier wil de minister de gemeenten stimuleren om de gevraagde informatie aan de Milieu-inspectie te bezorgen? Misschien kan in het kader van de samenwerkingsovereenkomst tussen de gemeenten en het Vlaamse Gewest een initiatief worden genomen om de communicatie te verbeteren?

De minister voorziet in de OVAM-begroting een verhoging van het vastleggingskrediet voor het Mistral-programma. Kan de minister verduidelijken wat het Mistral-programma inhoudt en waarom het meer middelen nodig heeft?

Handhaving

Het op stapel staande handhavingsdecreet kan volgens mevrouw Van den Eynde de minister helpen in het onderdeel milieu en gezondheid van zijn beleid. Het lid is van mening dat terzake bijzonder veel werk is verricht. Ook in dit dossier zal moeten gezorgd worden voor een bijkomende ondersteuning van de gemeentelijke milieudiensten, die er een moeilijk takenpakket bij krijgen. Een groot probleem ligt volgens het lid echter bij de werking van de parketten, een federale bevoegdheid. Het lid stelt voor dat de partijen die vinden dat de eerste teksten van het milieuhandhavingsdecreet van minister Peeters tekort schieten, op federaal niveau de nodige druk zouden uitoefenen om te komen tot een betere werking van de parketten.

Milieusubsidies

Wat betreft de evaluatie van de milieusubsidies, vraagt mevrouw Van den Eynde of de minister het volledige subsidiesysteem wil evalueren of enkel de samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten en de provincies.

Afvalbeleid

Mevrouw Van den Eynde verwijst naar de resolutie van 16 november 2005 betreffende de selectieve inzameling van luierafval en stelt dat hiermee een nieuwe selectieve afvalstroom werd goedgekeurd. Of de inza-

meling van deze selectieve afvalstroom haar doelstelling zal behalen, valt volgens het lid af te wachten. In ieder geval blijkt dat de inzameling op sommige plaatsen een groot succes is. Het lid is het volledig met de minister eens dat een toetsingskader voor selectieve afvalfracties noodzakelijk is om het afvalstoffenbeleid te optimaliseren. Dit geldt eveneens voor de aanvaardingsplichten. De vorige legislatuur leken de aanvaardingsplichten als paddestoelen uit de grond te schieten, terwijl het in de eerste plaats nodig is om goede overeenkomsten met de sector te sluiten. Op tijd en stond een grondige evaluatie, in dit geval door een nieuwe minister, lijkt het lid een goed idee.

Waterbeleid

Volgens mevrouw Van den Eynde staat er in 2006 heel wat te gebeuren met betrekking tot het waterbeleid, wat wordt bewerkstelligd door de Europese kaderrichtlijn Water. Er wordt inmiddels al heel wat werk verricht achter de schermen. De gemeenten worden ingelicht en zullen moeten worden klaargestoomd om in de toekomst intensiever te werken aan het waterbeleid. Op welke manier zal de minister de gemeenten ondersteunen in hun nieuwe takenpakket? Het lid vreest dat zoveel tijd zal moeten worden besteed aan een nieuw waterbeleid dat andere taken van de gemeentelijke milieudiensten blijven liggen. Wat is de stand van zaken van de zoneringsplannen? Werden alle zoneringsplannen inmiddels overgemaakt aan de gemeenten? Of tegen ten laatste welke datum zouden de gemeenten over deze plannen moeten beschikken?

De minister heeft het in zijn beleidsbrief ook over een waarschuwings- en voorspellingssysteem om inwoners tijdig te waarschuwen voor nakende overstromingen. Het is voor het lid onduidelijk hoe dit in zijn werk zal gaan. Kan de minister daar bijkomende uitleg over geven?

Het budget voor waterbeheer kent een substantiële verhoging. Kan de minister meedelen waarin extra zal worden geïnvesteerd inzake waterbeheer? Gaat het om het waarschuwingssysteem? Of gaat het vooral om personeelskosten? Vele verschuivingen in de begrotingen zijn immers terug te voeren tot personeelsverschuivingen, door de samenvoeging van instellingen in het kader van BBB.

In de beleidsbrief kondigt de minister aan dat hij het instrument van de watertoets einde 2005 wil afwerken. Dit is volgens het lid snel, maar indien de minis-

ter erin slaagt, is dat een belangrijke stap vooruit. Het ontbreken van de watertoets blijft een grote struikelblok in het waterbeleid.

Mevrouw Van den Eynde herinnert aan het watertekort in enkele regio's in juni 2005. De beleidsbrief verwijst naar een project en naar overleg met de drinkwatermaatschappijen, maar de eigenlijke oorzaak en oplossing blijven onduidelijk.

Het lid vraagt of in de databank die wordt opgesteld door GIS (Geografische Informatie Vlaanderen) ook de rioleringen zijn opgenomen.

Natuur en bos

Volgens mevrouw Marleen Van den Eynde wordt aan het natuur- en bosbeleid vooral aan de basis en op het terrein hard gewerkt door natuurverenigingen, bosgroepen en regionale landschappen. De middelen daartoe moeten natuurlijk van de overheid komen. Het lid maakt zich zorgen over de lange tijdsduur om een concreet project te realiseren. De onderhandelingsprocedure voor een stadsbos in de zuidrand van Antwerpen sleept bijvoorbeeld al veel te lang aan. Voor de verkiezingen van 2004 liet een partij zich niettemin ontvallen dat ze het bos al had gerealiseerd. Op papier lijkt het eenvoudig dergelijke beslissingen te nemen, maar in de praktijk duurt het lang vooraleer er zichtbare resultaten zijn.

Luchtkwaliteit

Mevrouw Van den Eynde heeft reeds verduidelijking gevraagd aan de minister over het saneringsprogramma voor fijn stof, maar ook het halen van de luchtkwaliteitsnormen is een belangrijk instrument om werkelijk iets te doen aan de luchtkwaliteit. Kan de minister meedelen wat de stand van zaken is van het maatregelenpakket, dat inmiddels al opgemaakt zou moeten zijn?

Milieu en gezondheid

Mevrouw Marleen Van den Eynde is bijzonder verheugd over de ondersteuning door de minister van het steunpunt Milieu en Gezondheid. In de bijlage bij de beleidsbrief staat dat de minister daartoe extra middelen, ongeveer 200.000 euro, zal vrijmaken. Het lid hoopt dat de minister met dit steunpunt heel doelgericht zal werken en eindelijk werk zal maken van het faseplan waarbij lokale verontreinigingsbronnen zullen worden aangepakt.

II.1.5. Tussenkoms van mevrouw Joke Schauvliege

Algemeen – beleidsbrief

Mevrouw Joke Schauvliege vindt de beleidsbrief Leefmilieu zeer goed. In tegenstelling tot de heer Daems, beoordeelt de CD&V-fractie het positief dat de beleidsbrief van de minister weinig nieuwe elementen bevat in vergelijking met de beleidsnota 2004-2009. In het Vlaamse regeerakkoord en in de oorspronkelijke beleidsnota werden de lijnen uitgezet en het is een goede zaak dat de minister binnen dit kader blijft. Het kan niet de bedoeling zijn van een beleidsbrief om elk begrotingsjaar met nieuwe initiatieven te komen aandragen.

De CD&V-fractie heeft alle beleidsbrieven getoetst aan artikel 74 van het Reglement en moet vaststellen dat bijna geen enkele beleidsbrief geheel voldoet aan de bepalingen van dat artikel. Sinds de reglementswijziging van februari 2005 wordt immers gevraagd om ook een stand van zaken van de uitvoering van de belangrijkste decreten aan de beleidsbrief toe te voegen. Het lid vraagt de minister om hiermee in de toekomst rekening te houden. Een dergelijk overzicht van uitvoeringsbesluiten is niet alleen nuttig voor de parlementsleden, die kunnen nagaan hoe en tegen welk tempo de decreten worden uitgevoerd, maar het is ook voor de betrokken sector een bron van informatie.

Milieu en Gezondheid

Mevrouw Joke Schauvliege sluit zich aan bij de lovende woorden van andere leden over de voortzetting van de ondersteuning van het steunpunt Milieu en Gezondheid. De eerste resultaten van het biomonitoringprogramma zijn bekend. Welke conclusies trekt de minister daar uit? De minister wil de beheersovereenkomst met het steunpunt bijsturen. Welke aanpassingen mogen worden verwacht?

De minister heeft het in zijn beleidsbrief ook over de aanpak van lokale verontreinigingsbronnen. Hoe zullen die bronnen worden aangepakt en hoe wil de minister daartoe samen werken met de lokale overheden?

Verder wordt in de beleidsbrief terecht gesteld dat er ook aandacht moet zijn voor het binnenmilieu. Mevrouw Schauvliege is ook tevreden met de aandacht voor de doelgroep kinderen, de meest kwetsbare groep.

Naar aanleiding van een eerdere interpellatie over het onderzoek naar de relatie tussen milieu en gezondheid bij pasgeborenen in Vlaanderen, stelde de min-

ster dat hij via Europese projecten zou proberen de middelen voor onderzoek te verdubbelen. Wat is de stand van zaken?

Mevrouw Schauvliege wil er ook voor waarschuwen dat de gedeelde bevoegdheid er niet toe mag leiden dat de minister van leefmilieu en de minister bevoegd voor welzijn en volksgezondheid een afwachtende houding aannemen en voortdurend naar elkaar verwijzen. Een goede samenwerking is noodzakelijk en het lid heeft er vertrouwen in dat die samenwerking ook goed zal blijven.

Luchtkwaliteit

Mevrouw Joke Schauvliege wijst erop dat de luchtkwaliteit in Vlaanderen voor een aantal parameters veel beter is dan twintig jaar geleden. Er is nu echter terecht veel aandacht voor het probleem van fijn stof, dat diep in de longen doordringt en heel wat schade teweegbrengt. Er loopt onderzoek naar, en de resultaten in sommige streken in Vlaanderen zijn zeer slecht. De minister kondigde in de commissie en in de pers een globaal Vlaams plan voor fijn stof aan, in samenwerking met de federale minister van leefmilieu. De minister legt daarbij vooral de nadruk op voertuigfiscaliteit, de fiscale aanmoediging van milieuvriendelijke wagens, en de verwarming. Hoe zal de minister echter de sanering van de industriële emissies en de zogenaamde hotspots aanpakken? Het lid benadrukt dat er al veel inspanningen werden gedaan door individuele bedrijven, maar dat het vaak de cumulatie van industriële emissies is die voor overschrijding zorgt, bijvoorbeeld in de Gentse kanaalzone.

De minister kondigde in een persmededeling ook het stimuleren van roetfilters aan. Zullen die door het Vlaamse Gewest worden gesubsidiëerd?

Klimaatbeleid

Mevrouw Joke Schauvliege vindt de Vlaamse klimaatconferentie een goed initiatief van de minister. De aanbevelingen kunnen de basis vormen voor een nieuw Vlaams klimaatbeleidsplan.

Hoe ver staan deze werkzaamheden? Doorkruisen bepaalde pers aankondigingen, bijvoorbeeld over de snelheid van vrachtwagens en over roetfilters, de werkzaamheden niet? De klimaatconferentie moet een ruime consultatie mogelijk maken en de vraag is of bepaalde voorbarige aankondigingen het formuleren van goede aanbevelingen niet hinderen.

De samenwerking tussen de federale overheid en de gewesten is volgens mevrouw Schauvliege heel belangrijk voor een gedragen klimaatsbeleid. Voordien leek de samenwerking nogal stroef te verlopen en werden

bepaalde afspraken federaal niet nagekomen. Recent heeft de minister samen met zijn federale collega initiatieven aangekondigd. Betekent dit dat de samenwerking nu vlotter verloopt?

Wat is het standpunt van de minister en welk standpunt zal de Vlaamse Regering innemen in de post-Kyoto-gesprekken?

Geluid

Het verheugt mevrouw Schauvliege dat de minister in de beleidsbrief ook voldoende aandacht heeft voor geluidsbelasting en omgevingslawaai. De Europese richtlijn aangaande omgevingslawaai werd via een Vlarem-wijziging omgezet in Vlaamse regelgeving.

Het lid stel vast dat de klachten over geluidshinder langs drukke verkeersassen toenemen. Er is de mobiliteitsconvenant (module 5) waarin is voorzien dat vanaf 65 db het Vlaamse Gewest de plaatsing van geluidsschermen kan subsidiëren, maar die grens ligt zeer hoog. De normen van de Wereldgezondheidsorganisatie gaan in de richting van 45 db. Gemeenten en provincies hebben niet altijd de middelen om dit te financieren en ook de kredieten van het Vlaamse Gewest zijn beperkt. Zou naar analogie met de subsidies voor energiebesparende en isolerende maatregelen, niet kunnen worden overwogen om bij het overschrijden van de norm, het aanbrengen van akoestische isolatie in individuele woningen te ondersteunen?

II.1.6. Tussenkoms van mevrouw Hilde Crevits

Algemeen – beleidsbrief

Mevrouw *Hilde Crevits* stelt dat de CD&V-fractie in het algemeen een positieve evaluatie geeft aan de beleidsbrief Leefmilieu van minister Peeters. In de korte tijd dat hij minister is, heeft hij al loodzware dossiers te verwerken gekregen die een jarenlange geschiedenis met zich meeslepen. De fractie waardeert dat er zeer grote inspanningen worden geleverd voor de vereenvoudiging van het milieubeleid, voor het vergroten van het draagvlak ervan en, niet in het minst, voor het bekomen van een beter milieuresultaat.

De beleidsbrief is zeer uitvoerig en beschrijvend. Het is positief dat de beleidsbrief voortbouwt op de beleidsnota en dezelfde structuur volgt, wat het document vlot leesbaar maakt. Het nadeel is dat soms moeilijk terug te vinden is waar de echte klemtonen liggen voor 2006, maar dat werd verduidelijkt in de toelichting door de minister in de commissie. Terecht worden de klemtonen voor 2006 gelegd op bodemsanering en het verbeteren van de waterkwaliteit.

Het doel van de minister blijft meer milieuresultaat met minder betutteling. Soms is het volgens mevrouw Crevits wel niet altijd duidelijk waar de milieuwinst zit. De gemeenten en provincies zouden bijvoorbeeld niet langer verplicht zijn een milieubeleidsplanning op te stellen, maar kunnen dit wel indien zij dit wensen. De vraag is of deze vereenvoudiging zal leiden tot een beter milieuresultaat. Planning is immers het instrument bij uitstek om een beleid degelijk te onderbouwen. Het blijft in ieder geval van belang om rond de milieuresultaten van de voorgestelde maatregelen een goede communicatie te voeren.

De minister stelt volgens het lid wel zeer terecht dat de milieubeleidsplanning moet worden afgestemd op de legislatuurperiode. Ook het inschuiven van het milieujaarprogramma in de begroting is positief en vereenvoudigend, het kan zeker bij kleinere lokale besturen zorgen voor een vermindering van de administratieve lasten.

De minister besteedt in zijn beleidsbrief volgens mevrouw Crevits terecht veel aandacht aan de overlegcultuur en verwijst daarbij vaak naar overleg met de economische sectoren. Het ecologische mag daarbij echter niet uit het oog worden verloren. Het milieubeleid moet immers een ruim draagvlak behouden. Het voorbeeld is reeds gegeven van het ruime overleg over de onderlinge afstemming van de milieuvergunning en de stedenbouwkundige vergunning (met VVP, VVSG, Unizo en VOKA). Het is voor het lid belangrijk om ook de ecologische actoren heel vroeg te betrekken in een dergelijk overleg.

Er is bijzonder veel decreetgevend werk dat op stapel staat. Er komt een nieuw bodemsaneringsdecreet, evenals een nieuw handhavingsdecreet en een nieuw mestdecreet, maar een concrete timing is niet steeds terug te vinden in de beleidsbrief. Mevrouw Crevits begrijpt dat het moeilijk is voor de minister om voor alles een exacte timing te geven, maar het zou wel nuttig zijn indien er hierover meer duidelijkheid komt.

Samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten

Over de samenwerkingsovereenkomst met gemeenten en provincies is de beleidsbrief nogal vaag. Er wordt een evaluatie aangekondigd voor 2006, die de basis zal vormen voor de keuzes die vanaf 2008 moeten gemaakt worden inzake de mogelijke voortzetting van de samenwerking. Twijfelt de minister aan de huidige vorm van de samenwerkingsovereenkomst? Of betreft de evaluatie enkel een bijsturing om knelpunten weg te werken?

Het werken met een convenant of samenwerkingsovereenkomst biedt volgens mevrouw Crevits kansen om binnen de veelzijdige context waarbinnen gemeentebesturen moeten opereren te komen tot duurzame ontwikkeling.

Het lid laat in dit verband nog opmerken dat de ambitieniveaus misschien te hoog liggen en verwijst naar een eerdere vraag om uitleg over de niveau-3-projecten. 80 percent van de gemeenten ondertekenden de samenwerkingsovereenkomst in 2005, maar quasi geen enkele gemeente slaagt erin om het ambitieniveau 3 te halen, wat aantoont dat de lat op dit niveau wellicht onrealistisch hoog ligt.

Rechtszekerheid en handhaving

De minister verwijst in de beleidsbrief naar de aangekondigde, gebundelde wijzigingen van de milieuvergunningenreglementering (de zogenaamde 'Vlarem-treinen'). Het hoofddoel moet zijn: vereenvoudiging en minder administratieve last. Het blijkt echter niet altijd duidelijk uit de beleidsbrief dat de teksten die nu voorliggen effectief tot meer zekerheid zullen leiden en een vereenvoudiging betekenen.

De minister organiseerde een rondetafelconferentie over het handhavingsdecreet. Andere commissieleden stelden dat er op die manier vooruitgelopen wordt op het debat over het ontwerpdecreet, dat in het parlement moet worden gevoerd. Mevrouw Crevits laat echter opmerken dat alle parlementsleden waren uitgenodigd en dus konden participeren. Het forum biedt de mogelijkheid om mee over dit thema te discussiëren.

Het lid vraagt waar precies in de begroting in bijkomende middelen voor inspectie en handhaving wordt voorzien? Uit de beleidsbrief en de toelichting blijkt wel op meerdere plaatsen de bezorgdheid van de minister over de tijd en de energie die het proces BBB zal opsorpen.

Economische onderbouwing en financiering

Bij de economische onderbouwing en financiering van het milieubeleid kondigt de minister een evaluatie aan van de milieusubsidies, onder meer voor het luik afval in de samenwerkingsovereenkomst. OVAM heeft ook aan alle gemeenten een vergelijkende studie bezorgd over de financiering van het afvalbeleid. Wat als de minister beslist dat de subsidies moeten dalen? Overeenkomstig het regeerakkoord moeten de gemeenten voor 2008 de forfaitaire huisvuilbelasting afschaffen. Zal dit niet leiden tot zware financiële problemen voor de gemeenten?

Inzake water is volgens mevrouw Crevits een evaluatie noodzakelijk. De aanleg van IBA's (individuele behandelingsinstallaties voor afvalwater), septische putten en regenwaterputten en dergelijke, wordt gesubsidieerd zonder dat de doeltreffendheid van de gedane investeringen wordt getoetst en zonder dat er controle is op de correcte uitvoering van de gesubsidieerde prestaties.

Europese dossiers

Ook mevrouw Crevits beoordeelt het zeer positief dat het zesmaandelijks overleg inzake de lopende Europese dossiers wordt voortgezet. Tijdens de vorige legislatuur was er misschien minder aandacht voor het Europese niveau, wat tot gevolg had dat heel wat richtlijnen te laat zijn omgezet of te streng, waardoor de beoogde doelstellingen onmogelijk nog behaald kunnen worden. Het lid verwijst in dit verband naar de problemen met de uitvoering van het decreet integraal waterbeleid. Het is belangrijk dat de commissie Leefmilieu de Europese dossiers van nabij kan opvolgen.

Klimaat- en luchtbeleid

Hoe staat de minister tegenover de communicatiestrategie van het Belgian Woodforum? Dit is een initiatief van de Belgische houtsector, die de Kyoto-engagementen mee wil helpen realiseren door het aanzienlijk opdrijven van het houtaandeel in de bouw.

Bodembeleid

Volgens mevrouw Crevits kondigt de minister heel terecht een evaluatie aan van de procedure voor het grondverzet. De regeling zorgt bij wegenwerken voor gigantische meeruitgaven voor overheden en voor particulieren. Is de minister bereid om na evaluatie de wettelijke regeling terzake bij te sturen door het hergebruik van niet-verontreinigde grond te versoepelen?

Het operationeel worden van een saneringsfonds voor de verontreiniging van lekkende stookolietanks is voor het lid zeer dringend. Een protocol werd ondertekend, maar daarin zijn enkel de principes beschreven. Wat is de concrete stand van zaken? Waar zitten de knelpunten en wat is de concrete timing in dit dossier?

Waterbeleid

Er zijn reeds heel wat stappen gezet in het waterbeleid, maar volgens mevrouw Crevits blijft de nood aan meer duidelijkheid groot. Positief is de aankondiging door de minister van het uitvoeringsbesluit

met regels inzake de scheiding van gemeentelijke en bovengemeentelijke zuiveringsinfrastructuur, evenals de afstemming van Vlarem hierop. Goed nieuws is ook dat de zoneringsplannen binnen enkele maanden aan alle gemeenten voorgelegd zullen zijn. Omdat daarna nog uitvoeringsplannen moeten worden opgesteld, is er echter nog een hele weg te gaan.

Hoever staat het met het subsidiereglement voor gemeenten die een hydronautstudie willen laten opmaken? Er worden daarvoor kredieten uitgetrokken in de begroting 2006, zoals ook reeds het geval was in de begroting 2005. Maar bestond daadwerkelijk de mogelijkheid om de kredieten op te nemen, en is dit ook effectief gebeurd? Denkt de minister dat het subsidiebesluit moet worden bijgestuurd? Draagt het bij tot een grotere responsabilisering van de gemeenten?

Wat het geïntegreerd waterbeleid betreft, is de opmaak van bekkenbeheerplannen een stap vooruit. Binnenkort gaan de ontwerpen van bekkenbeheerplannen in openbaar onderzoek. Op deze wijze wordt inspraak gegarandeerd. Worden de deelbekkenbeheerplannen verplicht meegenomen in dat openbaar onderzoek? Mevrouw Crevits meent dat dit noodzakelijk is, maar de reglementering is niet duidelijk op dit punt.

Vorig zittingsjaar kondigde de minister, naar aanleiding van een vraag om uitleg in de commissie, een evaluatie aan van het decreet houdende vermindering van het gebruik van bestrijdingsmiddelen door openbare diensten, maar daarover is niets in de beleidsbrief opgenomen. Het decreet brengt heel wat meeruitgaven mee voor de lokale besturen. Zal die evaluatie nog doorgang vinden en komt er een bijsturing van het decreet?

Afvalbeleid

Inzake afval wordt 2006 volgens mevrouw Crevits een evaluatiejaar, wellicht in aanloop naar het nieuwe afvalstoffenplan. Nog in 2005 worden aanbevelingen aangekondigd voor lokale besturen inzake het doorrekenen van de kostprijs van het afvalstoffenbeheer aan burgers en bedrijven. Ook kondigt de minister een nieuw toetsingskader aan inzake het selectief inzamelen van afvalfracties. De aanvaardingsplichten worden geëvalueerd.

Het lid meent dat dit belangrijke initiatieven zijn, maar betreurt persoonlijk dat de gemeenten volgens het regeerakkoord verplicht zullen worden om de taks voor het ophalen van huisvuil af te schaffen.

De onderhandelingen over het sluiten van een nieuwe milieubeleidsvereenkomst voor afgedankte elektrische en elektronische apparaten (AEEA) lopen nog,

en de minister ziet geen reden om de lopende overeenkomst op te zeggen. Wat is de stand van zaken? Heeft de minister de indruk dat er bereidheid is om tot een akkoord te komen? Zijn de gesprekken nog steeds aan de gang of werden de onderhandelingen gestaakt?

Natuur en Bos en inrichting van het buitengebied

Volgens mevrouw Crevits is de rust teruggekeerd bij de natuur- en milieuverenigingen, nu ook deze begroting hun verdere ondersteuning duidelijk onderstreept.

De minister kondigt aan in 2006 opnieuw bijzonder veel aandacht te zullen besteden aan onderzoek, evaluatie en afstemming van de verschillende initiatieven, instrumenten en samenwerkingsverbanden. Terecht werd eerder een evaluatie aangekondigd van de verschillende beleidsinstrumenten voor natuur. Wordt 2006 een eindjaar wat de evaluaties betreft en kan een beslissing worden genomen over een goede instrumentenmix?

Er dringt zich ook een evaluatie op wat betreft de actoren die actief zijn op het vlak van milieu- en natuureducatie. Het lid verwijst in dat verband naar de conclusies uit het Natuurrapport 2005. In dit rapport wordt, volgens het lid terecht, gewezen op het ontbreken van indicatoren voor de evaluatie van het beleid rond milieu- en natuureducatie. Het rapport pleit verder voor het verbreden van het NME-beleid naar andere sectoren. Er wordt specifiek verwezen naar het landbouwonderwijs, waarin aandacht voor natuur- en milieuzorg een belangrijke integrerende factor kan zijn.

De minister heeft volgens het lid in het voorbije jaar oplossingen gevonden in concrete dossiers, zoals het Lapperfortbos en het Zwin. Wellicht wordt 2006 het jaar waarin de principeakkoorden ook concreet uitgevoerd kunnen worden?

Mevrouw Crevits is tevreden dat bosgroepen, wildbeheereenheden en regionale landschappen verder worden ondersteund in hun werking. De link tussen deze groepen en de sociale tewerkstelling wordt duidelijk aangehaald in de beleidsbrief en dat is een positief signaal.

De regionale landschappen en hun werking worden besproken in drie beleidsnota's: plattelandsontwikkeling, leefmilieu en ruimtelijke ordening. Het is van belang dat op elk van de drie fronten gewerkt wordt aan een eenduidige visie op de werking van de regionale landschappen.

Opnieuw wordt het concept landgoederen besproken in de beleidsbrief. Op het terrein bestaat er hiervoor

heel wat interesse, maar wordt ook met belangstelling uitgekeken naar de verdere uitwerking van dit concept.

De beheersovereenkomsten met de VLM worden voortgezet. Mevrouw Crevits betreurt wel de beslissing waarbij de aanvullende vergoedingen van gemeenten en provincies verminderd worden van 30 naar 20 percent. Vanwaar komt deze maatregel? Kan nog op deze beslissing worden teruggekomen? Er kan moeilijk worden gesteld dat deze vergoedingen zwaar wegen op de begrotingen van het Vlaamse Gewest of van de gemeenten en de provincies.

De problematiek van de toegankelijkheid van natuur en bos blijft heel actueel. Heel terecht wil de minister in het komende jaar aandacht hebben voor het scheppen van een grotere toegankelijkheid van bos en natuur. Toegankelijkheid vormt een onmisbare schakel voor het vergroten van het draagvlak voor bos en natuur. Het lid hoopt dat de minister in 2006 tot concrete maatregelen kan komen om de toegankelijkheid te verbeteren.

Mevrouw Hilde Crevits besluit dat de beleidsnota en de begroting Leefmilieu de behoefte weerspiegelen aan een daadkrachtig en resultaatgericht milieubeleid.

II.1.7. Tussenkoms van de heer Erik Matthijs

Algemeen – beleidsbrief

De heer *Erik Matthijs* wil vooreerst zijn appreciatie uitdrukken voor de realistische milieubegroting van de minister. De beleidsbrief is duidelijk en blinkt niet uit in grootsprakerigheid en plannenmakerij, wat het lid ten zeerste kan waarderen.

Het verminderen van de planlast voor provincies, steden en gemeenten is een goede zaak. De planlast voor gemeenten is erg groot en vele dure en tijdrovende plannen worden achteraf niet uitgevoerd. Ook de afschaffing van de verplichting om jaarlijks een milieujaarprogramma op te stellen is een goede zaak. De gemeenten kunnen zich baseren op de ingediende meerjarenplanning en daar jaarlijks verfijningen in aanbrengen of andere accenten leggen.

Milieuvoorwaarden en milieunormen

Het toepassen van de integrale milieuvoorwaarden is een zeer moeilijke aangelegenheid. Tijdens een studiedag in juni 2004 werd door deskundigen reeds gewaarschuwd voor de complexiteit van dit systeem. Ook de MiNa-Raad vindt het regelgevend kader niet rijp om integrale milieuvoorwaarden voor de proefprojecten in werking te laten treden. Het ziet er vol-

gens de heer Matthijs naar uit dat de vorige regering te snel is willen gaan en dat nu een pauze moet worden ingelast. De minister kan intussen verder werken aan de vereenvoudiging van de regelgeving en aan praktische handleidingen die op maat kunnen worden gebundeld voor specifieke bedrijvengroepen.

De heer Matthijs kijkt uit naar de inhoudelijke actualisatie van Vlarem. Tijdens de vorige legislatuur kwam over sommige indelingen protest, voor de waterskiverenigingen wordt het bijvoorbeeld praktisch onmogelijk om hun sport nog te beoefenen. Ook andere watersportverenigingen hebben het moeilijk met de specifieke indeling van hun sport.

Volgens het lid zijn ook de grenzen voor geluidshinder aan herziening toe. Sommige geluiden zijn echt geen lawaai. Bepaalde normen, bijvoorbeeld de geluidsnormen voor landbouwvoertuigen, zijn niet realistisch en niet in overeenstemming met de productnormen.

Handhaving

De bijzondere aandacht in de beleidsbrief voor het milieuhandhavingsdecreet is terecht. De tekst zou einde 2005 voor eerste goedkeuring worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering, de adviesprocedure en de parlementaire behandeling zijn voor 2006 gepland. Op het terrein bestaat volgens het lid een dringende vraag naar harmonisatie van de bepalingen inzake toezicht, sancties en veiligheidsmaatregelen. Het is dan ook een goede zaak dat dit decreet al in het tweede jaar van de legislatuur kan worden gerealiseerd.

Economische onderbouwing en financiering

De heer Matthijs beoordeelt het positief dat de minister het aandurft om de milieusubsidies te evalueren en nieuwe subsidies grondig te bestuderen. Duurzaam milieubeleid betekent dat bij het nemen en invoeren van maatregelen naar vereenvoudiging moet worden gestreefd, maar dat ook rekening moet worden gehouden met economische en sociale consequenties. Er moet ook worden nagegaan of er geen alternatieven zijn die minder middelen vergen.

Bodemsanering

De minister werd bekritiseerd omdat er te weinig middelen worden uitgetrokken voor bodemsanering. De heer Matthijs heeft terzake cijfers opgevraagd bij het Rekenhof en de OVAM. Het is belangrijk in de gegevens een onderscheid te maken tussen het budget

vastgelegd voor bodemsaneringswerken en bodemgerelateerde afvalverwijdering, vastgelegd uitsluitend voor bodemsaneringswerken en vastgelegd voor bodemsaneringswerken en studiekosten. Het budget vastgelegd uitsluitend voor bodemsaneringswerken bedroeg volgens het Rekenhof 10,9 miljoen euro in 1999, 18,2 miljoen euro in 2000, 4,2 miljoen euro in 2001, 3,9 miljoen euro in 2002 (waarbij wel wordt opgemerkt dat geen rekening wordt gehouden met de saneringwerken van La Floridienne in de Gentse haven), 10,9 miljoen euro in 2003 en 32 miljoen euro in 2004.

Vermoed wordt dat in 2005 22,5 miljoen euro zal worden vastgelegd voor bodemsaneringswerken en bodemgerelateerde afvalverwijdering. Minister Peeters van zijn kant kondigde aan dat in de begroting 2006 27,5 miljoen zal worden uitgetrokken voor bodemsanering, naast samenwerkingsverbanden met andere overheden. De heer Matthijs leidt daaruit af dat de inspanningen die in de vorige legislatuur zijn gestart, door de huidige minister tegen een versneld tempo worden voortgezet.

De heer Matthijs wijst erop dat de minister bevoegd voor Financiën en Begroting in de Commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting heeft verklaard dat het brownfielddecreet, dat de rol van PMV zal omschrijven, bijna klaar is. Worden de minister en zijn administratie daarbij betrokken?

Waterbeleid

De minister verwijst in zijn beleidsbrief naar twee projecten inzake wateroverlast in de vallei van de Zwalm en de Grote Nete. Het lid herinnert aan eerdere tussenkomsten in het parlement over de wateroverlast in Gent en aan de voorgestelde piste inzake een uitwateringsinstallatie in Terneuzen. Hoe ver staan de gesprekken met Terneuzen en wil de minister deze gesprekken, indien nodig, opnieuw starten? De dossiers van de Brugse en Gentse haven en de verbreding van het Schipdonkkanaal zijn nauw met elkaar verbonden en hebben een grote invloed op de waterhuishouding.

De heer Matthijs verwijst naar de opmerkingen en de vragen van andere leden over de uitvoering van het decreet integraal waterbeleid. Bij de parlementaire behandeling van het decreet in juli 2003 heeft het lid reeds gewezen op het verslag van de Inspectie van Financiën, die de impact van het toenmalige ontwerp van decreet zeer vergaand vond, verdergaand dan wat de EU-richtlijnen opleggen. De inspectie wees er reeds op dat het niet eenvoudig zou zijn om op het terrein de nodige middelen te vinden en dat het

decreet moeilijk uitvoerbaar zou zijn door de complexiteit ervan. De beleidsvraag of er, bij een reeds niet eenvoudige Vlaamse situatie op watergebied, hoger moet worden gemikt dan wat de Europese kaderrichtlijn voorstelt, moest volgens de Inspectie van Financiën met alle kracht worden gesteld. De meeruitgaven werden destijds door de inspectie geraamd op 62 voltijdse equivalenten aan personeel en bijna 4 miljoen euro aan andere uitgaven per jaar. Na 2006 zouden er 13 VTE en 250.000 euro bijkomen. De uitgaven voor meetprogramma's werden in 2006 alleen op 1,5 miljoen euro geraamd.

Het lid besluit dat het integraal waterbeleid belangrijk is en dat er verder aan moet worden gewerkt. Het decreet stelt echter zeer hoge eisen wat betreft organisatie en middelen. De minister zal deze middelen van de Vlaamse Regering moeten verkrijgen.

De heer Matthijs stelt vast dat de reorganisatie van de watersector na einde 2004 op het terrein lijkt te slagen, wat een besparing betekent van 60 miljoen euro per jaar. Het investeringsritme van Aquafin stijgt en dat moet het mogelijk maken het bovengemeentelijke programma inzake waterzuivering binnen enkele jaren af te werken. Nu moet ook het gemeentelijke aandeel worden uitgevoerd. Het lid heeft de indruk dat de VMM en Aquafin goed samenwerken en dat de gemeenten, onder meer door het beschikbaar worden van de zoneringsplannen, nu beseffen dat ze actie moeten ondernemen en moeten investeren in de inzameling van afvalwater. Op die manier kan de komende jaren vooruitgang worden geboekt en kan aan de Europese Commissie worden aangetoond dat het Vlaamse Gewest op de goede weg is inzake de zuivering van stedelijk afvalwater.

II.1.8. Tussenkomst van de heer Frans Wymeersch

Soortenbeleid – Jachtdecreet

De heer *Frans Wymeersch* stelt vast dat de minister wil afstappen van een aantal dogma's en dat hij het beleid op een pragmatische leest wil schoeien en toetsen aan de ontwikkelingen op het terrein. Vlaams Belang kijkt daarom met veel interesse uit naar de soortenbeleidsnota van de minister. Die nota kan de richting aangeven die de minister uit wil gaan met zijn beleid inzake biodiversiteit. Aan dat beleid moet inderdaad worden gesleuteld volgens het lid, en hij verwijst als voorbeeld naar de maatregelen die recent moesten worden genomen om de gedomesticeerde

soorten te beschermen tegen aviaire influenza, die wordt verspreid door in het wild levende soorten.

Het lid meent tussen de regels te kunnen lezen dat de minister het voornemen heeft om het jachtdecreet aan te passen. De bejaging van bepaalde soorten hangt samen met de bestrijding ervan en volgens de heer Wymeersch moeten beide worden geëvalueerd. Vlaams Belang bereidt alvast een voorstel tot wijziging van het jachtdecreet voor.

De minister kondigt expliciet overleg aan met de visserijverenigingen, maar het lid gaat ervan uit dat de minister ook overleg zal plegen met de jagersverenigingen en wildbeheereenheden over de bestrijding en bejaging van soorten.

Mestbeleid

De heer Wymeersch verwijst naar het geplande onderhoud van de minister met de Europese Commissaris voor Milieu over de naleving van de nitraatrichtlijn door Vlaanderen. Het lid hoopt dat de resultaten positief zullen zijn voor Vlaanderen en vraagt de minister de commissie over de afloop van de gesprekken te informeren.

Beheersovereenkomsten en afbakening van de agrarische structuur

De minister weidt in de beleidsbrief uit over de beheersovereenkomsten met landbouwers als flankerende maatregel in het natuurbeleid. In het verleden werden deze overeenkomsten vaak beschouwd als een bijkomend instrument om de landbouw leefbaar te houden. De heer Wymeersch pleit voor een grondige evaluatie van het systeem, want het lid kan zich niet van de indruk ontdoen dat het vooral de zogenaamde hobby-boeren zijn die van de beheersovereenkomsten gebruik maken. Het grote deel van de rendabele landbouwbedrijven is niet geïnteresseerd in het sluiten van deze overeenkomsten, vaak omdat de tijd ontbreekt maar ook omdat ze niet over het gepaste materiaal beschikken.

Wat de gelijktijdige afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur betreft, pleit de heer Wymeersch in de eerste plaats voor een inhaalbeweging wat de landbouwgebieden betreft, want er zijn al afbakeningen goedgekeurd. De fractie van het lid wil daarmee vermijden dat de agrarische structuur het restgebied wordt van de natuurlijke structuur en de stedelijke gebieden. De inhaalbeweging moet gebeuren vooral

eer de andere afbakeningsprocessen worden voortgezet.

II.2. Antwoorden van de minister en replieken van de leden

II.2.1. Algemeen – beleidsbrief

Minister *Kris Peeters* verwijst bij het begin van zijn antwoord naar onderwerpen die recent reeds aan bod kwamen in de commissie naar aanleiding van vragen om uitleg, zoals de vragen over de integrale milieuvorwaarden en de integratie van de bouw- en milieuvergunning (*Hand. VI. Parl., 2005-06, C36 en C45*). De minister dankt ook alle leden die suggesties deden en aanbevelingen formuleerden. Vaak gaat het om aanmoedigen om sneller te gaan met het uitwerken van het beleid. Daarop is niet steeds een concreet antwoord mogelijk, maar de minister zal in de mate van het mogelijke met deze aanbevelingen rekening houden.

De bedoeling van een beleidsbrief is volgens de minister om concreter te zijn dan de beleidsnota, die de prioriteiten voor de hele legislatuur beschrijft. Er moet dit zittingsjaar zeer veel uitvoerend werk worden verricht in het domein leefmilieu en natuur en het zou zeer ver leiden om alle geplande taken tot in detail toe te lichten in de beleidsbrief. De minister hoopt dat de antwoorden, die eventueel kunnen aangevuld worden met schriftelijke informatie, veel zullen verduidelijken.

De minister merkt verder op dat hij in zijn beleidsnota voor de periode 2004-2009 is uitgegaan van een participatief milieubeleid. Het is belangrijk dat het milieubeleid maximaal wordt gedragen. Dat eerst met het middenveld wordt overlegd, bijvoorbeeld in de vorm van rondetafelgesprekken en conferenties, betekent geenszins dat niet de nodige tijd en ruimte zal worden voorzien voor een parlementair debat. Zo zal ook het ontwerp van decreet inzake milieuhandhaving in het parlement worden besproken en goedgekeurd. De primauteit van de politiek blijft gevrijwaard.

Wat de Klimaatconferentie betreft, heeft de minister de 365 aanbevelingen ontvangen, uiteraard met de vraag daar verder werk van te maken. Ook hier zal het parlement in zijn rol worden erkend. De minister is echter verheugd over het enthousiasme waarmee de organisaties van het middenveld willen bijdragen aan de beleidsvoorbereiding.

II.2.2. Kredieten in het MiNa-fonds

De minister verwijst naar de opmerkingen over de MiNa-fondsbegroting en de vragen over de oorzaken van de verschuivingen.

Aan de inkomstzijde dalen vooral de heffingen op oppervlaktewater met 94,5 miljoen euro. Deze daling is inderdaad het gevolg van het feit dat de inkomsten in 2006 voor de drinkwatermaatschappijen op kruissnelheid komen en dat de restheffing die in 2005 nog geïnd werd verder afneemt. Deze ontwikkeling is een logisch gevolg van de reorganisatie van de watersector, met een verschuiving van de heffingen naar een vergoeding voor de dienstverlening.

Ten opzichte van het begrotingsjaar 2005 stijgt de dotatie met een bedrag van 198.299.000 euro. Dit is het gevolg van de vermelde daling van de ontvangsten uit de afvalwaterheffing, maar is ook van belang om het reeds jaren aan de gang zijnde interen op het saldo te stoppen.

Wat de beleidskredieten aan de uitgavenzijde betreft stelt de minister vast dat de machtiging op het MiNa-fonds voor 2006, 456.145.000 euro bedraagt. De machtiging werd globaal met 19.481.000 euro verminderd, wat dus het saldo is van een aantal stijgingen en verminderingen.

Enerzijds zijn er de volgende belangrijke stijgingen (plus 44.717.000 euro):

- 479.000 euro voor overdrachten in het kader van de opstart van de sectorale financiële fondsen bodemsanering (nieuw begrotingsartikel 361B3003);
- 29.988.000 euro voor het sluiten van nieuwe vijfjarige beheersovereenkomsten met landbouwers ingevolge gebiedsgerichte verscherpingen en ingevolge het plattelandsontwikkelingsprogramma voor Vlaanderen (361B4143);
- 750.000 euro voor de verhoging van het cofinancieringsbudget van het Vlaamse Gewest in het kader van geïntegreerd plattelandsbeleid en PDPO-projecten (361B4147);
- 13.500.000 euro bestemd voor terugbetaling van de eerste schijf van de achterstallen van het Vlaamse Gewest ten opzichte van de NV Aquafin door het budgetteren van 6 procent BTW terwijl

Aquafin 21 percent BTW factureerde sinds eind 2001 (361B6102).

Anderzijds zijn er de volgende belangrijke verminderingen ten belope van 63.965.000 euro:

- 43.818.000 euro betreft de algemene werkings-toelage aan openbare water- distributienetwerken (361B4350) en dit overeenkomstig de afspraken tussen het Vlaamse Gewest en de drinkwatermaatschappijen gemaakt in het kader van de hervorming van de watersector;
- 379.000 euro betreft de investeringssubsidies aan provincies, provinciebedrijven en dergelijke, ter voorkoming en beheer van afvalstoffen (361B6326);
- 758.000 euro heeft betrekking op de dotatie aan de VMM voor de terugbetalingen in toepassing van de wet op de bescherming van de oppervlaktewateren tegen verontreiniging en voor de betaling van de moratoriuminteressen (361B4150);
- 1.383.000 euro voor de projectsubsidies inzake duurzaam milieu- en natuurbeleid (361B3308);
- 4.512.000 euro heeft betrekking op tegemoetkomingen aan de provinciebesturen ingevolge de milieuconvenanten en samenwerkingsovereenkomsten met het Vlaamse Gewest (361B4312) en dit overeenkomstig de goedgekeurde meerjarenbegroting;
- 12.559.000 euro betreft de tegemoetkomingen aan de gemeentebesturen ingevolge de milieuconvenanten en samenwerkingsovereenkomsten met het Vlaamse Gewest (361B4322) en dit overeenkomstig de meerjarenbegroting. De vermindering is het gevolg van bewegingen in vastleggingsbehoeften wegens vastlegging op driejarige basis, dus het omgekeerde fenomeen van bij de beheersovereenkomsten met landbouwers waar er een stijging is;
- 556.000 euro betreffende uitgaven voor het patrimonium onder het beheer van de afdeling Bos en Groen (361B1232). Het gaat om een verschuiving naar de gewone begroting wegens een opmerking van het Rekenhof over de classificatie.

De betaalkredieten aan de uitgavenzijde dalen met ongeveer 59 miljoen euro, wat opnieuw voornamelijk te wijten is aan de daling van de toelage aan de drinkwatermaatschappijen.

II.2.3. Beter Bestuurlijk Beleid

Stand van zaken

In het beleidsdomein leefmilieu en natuur verloopt de voorbereiding van BBB volgens de minister nog gunstig. Bij zijn aantreden heeft de minister wel vastgesteld dat er nogal wat onvrede was over bepaalde toewijzingen. Daarom zal een ontwerp van decreet nog enkele correcties aanbrengen:

- om niet onnodig budgettaire middelen uit te geven aan hogere sociale bijdragen besliste de regering om een aantal IVA's (intern verzelfstandigde agentschappen) met rechtspersoonlijkheid te behouden als IVA zonder rechtspersoonlijkheid doch hen de gelegenheid te bieden een eigen vermogen op te zetten of te behouden. Dat is het geval voor het Instituut voor Natuur- en Bosonderzoek (INBO) en het agentschap Natuur en Bos (ANB). In het programmadecreet is daarom in de samenvoeging van de eigen vermogens van het Instituut voor Natuurbehoud (IN) en het Instituut voor Bosbouw en Wildbeheer (IBW) voorzien. Een tekst voor de oprichting van een eigen vermogen voor ANB is klaar;
- aansluitend bij de bevoegdheidstoewijzingen bij de regeringsvorming werd het beleidsveld energie toegewezen aan het beleidsdomein leefmilieu. De sectie natuurlijke rijkdommen (vandaag nog een onderdeel van de afdeling Energie) werd ondergebracht in het departement leefmilieu. Het IVA Energieagentschap en het EVA (extern verzelfstandigd agentschap) Vlaamse Reguleringsinstantie voor de Elektriciteits- en Gasmarkt (VREG) zullen deel uitmaken van de beleidsraad leefmilieu;
- kleine correcties worden nog doorgevoerd met als oogmerk minimale personeelsbewegingen. Zo blijft de cel Lucht in het departement (belangrijk voor CO₂-problematiek) en blijft ook het MIRA (Milieu- en natuurrapport) bij de VMM. De regering besliste uiteindelijk de EVA OC-GIS weg te halen bij de VLM en onder te brengen in de diensten voor het algemeen regeringsbeleid als een afzonderlijke EVA maar met institutionele linken met de VLM;
- een belangrijke opgave wordt de integratie van de afdeling water in de VMM en de fusie van de wetenschappelijke instellingen. De problematiek

van de integratie van de inspectiediensten wordt nog onderzocht in het kader van de afbakening van personeelsleden die overgaan. Vanuit OVAM is dit laatste bijvoorbeeld evidentier dan vanuit de Mestbank;

- de moeilijkste opgave wordt de creatie van de managementondersteunende dienst die afkomstig is uit de vroegere Algemene Administratieve Diensten (AAD) van het departement LIN (Leefmilieu en Infrastructuur). Deze opsplitsing is niet evident in een budgettair neutraal kader. Moeilijk in dit verband is ook de toewijzing van personeelsleden aan het departement voor de beleidsvoorbereidende taken in gebieden zoals het afvalbeleid, waar deze competenties nog niet aanwezig zijn. De afsplitsing van ANB van Aminal zal ook niet eenvoudig zijn.

De minister kan verder nog meedelen dat er reeds enkele maanden informele beleidsraden worden gehouden waarbij getracht wordt de problemen zoveel mogelijk op te lossen.

De minister prijst zich bovendien gelukkig dat er voor elke functie van leidend ambtenaar kandidaten zijn in het kader van de herplaatsingsrondes, zodat mag verwacht worden dat normaliter elke entiteit van het beleidsdomein op 1 januari 2006 over een leidend ambtenaar zal beschikken. In de begroting 2006 werden ook reeds preventief een aantal herschikkingen doorgevoerd om de middelen per agentschap maximaal in één programma onder te brengen. De transfer van de investeringsmiddelen voor onbevaarbare waterlopen uit de begroting Openbare Werken naar het programma Water, waarover ook een vraag werd gesteld, paste daar bijvoorbeeld ook in.

Het blijft anderzijds moeilijk de scheiding tussen beleidsvoorbereiding en uitvoering (voor de agentschappen) zuiver te houden. Dit leidt ongetwijfeld tot frustraties binnen het departement waar men medewerkers ziet verdwijnen. De opsplitsing van de afdeling Land bijvoorbeeld is een moeilijke aangelegenheid, hoewel door de integratie met de sectie Natuurlijke Rijkdommen uit de afdeling Energie volgens de minister voor een levensvatbare entiteit op afdelingsniveau werd gezorgd. Het is bijvoorbeeld ook heel moeilijk om uit te maken of het beleid inzake bodembescherming nu in het departement of in een agentschap thuishoort.

De voltooiing van het proces Beter Bestuurlijk Beleid vraagt dus inderdaad veel energie, maar de minister blijft positief en meent dat de periode van aanpassing afgerond zal kunnen worden en dat de administratie

en de agentschappen dan met volle kracht het beleid zullen kunnen vorm geven en uitvoeren.

Repliek

De heer *Rudi Daems* is er zich van bewust dat de uitvoering van BBB moeilijkheden met zich meebrengt. Dergelijke veranderingsprocessen zijn nooit evident. Maar het lid heeft de indruk dat het decreet rond de hervorming van de milieu-administratie wel drastisch wordt teruggeschroefd. Er blijven slechts twee elementen over: de integratie van de bevoegdheden inzake water en de hervorming van de wetenschappelijke instituten. Wat er met de inspectiediensten gaat gebeuren, lijkt de minister in het midden te laten. De heer Daems hoopt dat er nog een hervorming van de inspectiediensten komt. Het lijkt niet meer dan logisch dat bijvoorbeeld de controle die OVAM uitoefent op het transport van afvalstoffen wordt geïntegreerd in de Milieu-inspectie.

II.2.4. Stand van zaken van diverse initiatieven

Overzicht

Diverse leden vroegen naar een stand van zaken van de initiatieven die eerder werden aangekondigd. De *minister* kan meedelen dat voor het handhavingsdecreet een tekstvoorstel klaar is, de memorie van toelichting en de RIA (reguleringsimpactanalyse) worden opgesteld. Het ontwerp van decreet zal later uitvoerig worden besproken in het parlement. Bepaalde opmerkingen over wat al dat niet in de tekst is opgenomen, zijn voorbarig zolang er geen definitieve tekst is ingediend en de minister wil dan ook niet op deze opmerkingen reageren.

Wat het nieuwe mestactieplan betreft, heeft de regering op 22 juli 2005 een visienota goedgekeurd. Ondertussen is er op 22 september 2005 het arrest van het Europese Hof van Justitie tussengekomen. Op 28 november 2005 heeft de minister een onderhoud met de bevoegde EU-commissaris om de visie van het Vlaamse Gewest toe te lichten en te bespreken. Een van de meest gevoelige punten is ongetwijfeld de aanduiding van kwetsbare gebieden, met de eventuele derogaties, en het voorstel om te werken met flexibele kaarten. Het is zeer belangrijk om hierover van Europa duidelijkheid te krijgen en de minister wil dan ook het onderhoud afwachten vooraleer het nieuwe MAP verder uit te werken.

De minister kan verder melden dat na grondige besprekingen op dit ogenblik binnen OVAM de laatste hand wordt gelegd aan een voorontwerp van

bodemdecreet. Voor een aantal dringende problemen, onder meer inzake overdrachten, ligt een oplossing voor in een verzameldecreet dat nu bij de Vlaamse Regering in bespreking is.

Het voorontwerp van decreet inzake de grondenbank is klaar. Er is enige vertraging opgelopen omdat parallel Vlaams minister van bestuurszaken Geert Bourgeois een ontwerp heeft voorbereid tot harmonisering van de voorkeurechten. Dit ontwerp zal afzonderlijk ingediend worden. Het voorontwerp grondenbank is in die zin dus een afgeslankte versie die zich beperkt tot de bevoegdheid Leefmilieu. Er diende bovendien rekening gehouden te worden met de opsplitsing tussen EVA VLM en de EVA AGIV (Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen, de huidige afdeling OC-GIS van de VLM).

Met betrekking tot het voorontwerp van besluit inzake de watertoets is er een verdeeld advies van het CIW (Commissie Integraal Waterbeleid). Het blijft de betrachting van de minister om bij de toepassing van de toets geen grote administratieve rompslomp te creëren. Het dossier lijkt nu voldoende voorbereid om knopen door te hakken. Het leek de minister niet zinvol om zonder grondige voorbereiding een niet werkzaam uitvoeringsbesluit uit te vaardigen.

Over het uitvoeringsplan Bagger- en ruimingsspecie is nu een consensus bereikt met de waterwegbeheerders. Er werd voorrang gegeven aan het afwerken van de code voor goede praktijken. Deze code ligt bij de minister ter ondertekening voor en het leescomité finaliseert nu het uitvoeringsplan. Het plan zal einde 2005 klaar zijn om voorgelegd te worden aan de Vlaamse Regering.

De Vlaamse Regering heeft vorige maand reeds een voorontwerp van besluit in verband met zuiveringszones en de zoneringsplannen goedgekeurd. Op het terrein loopt de opmaak zeer vlot in een goede samenwerking tussen alle actoren.

Wat KWZI's betreft, zijn er 26 projecten opgenomen in het investeringsprogramma 2007 voor Aquafin. Dit programma wordt eerdaags voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Met betrekking tot de verkoop van de VMW-aandelen is het zo dat de algemene vergadering van de VMW in juni 2005 de principes voor de reorganisatie van de maatschappij heeft goedgekeurd. In het verleden is een verkoopoperatie van de aandelen van het Vlaamse Gewest opgestart zonder er rekening mee te

houden dat het hier gaat over een coöperatieve vennootschap waarin het gewest een minderheidsbelang heeft. De randvoorwaarden die de biedende partijen in hun bod hadden opgenomen maken een verkoop onmogelijk omdat de Vlaamse Regering deze randvoorwaarden niet aan de gemeentelijke aandeelhouders van de maatschappij kan opleggen. Op dit ogenblik wil de minister zich dan ook concentreren op de modernisering van de VMW en de versterking van de provinciale entiteiten en dit in het belang van een goede publieke waterdistributie in Vlaanderen. Dit is de eerste prioriteit. De minister wenst geen verkoop die de maatschappij zou destabiliseren.

De grijswaterprojecten en de subsidiering ervan betreffen een gedeelde bevoegdheid met Vlaams minister van Economie Fientje Moerman. Op dit ogenblik werkt de VMW een specifiek project uit dat nog voor het einde van 2005 een vastlegging van de kredieten mogelijk moet maken. Er moet echter, indien men realistisch wil blijven, nog op twee jaar gerekend worden voor de studie en dan de uitvoering van het project.

Replieken

De heer *Patrick Lachaert*, voorzitter, stelt voor dat de minister in een volgende commissievergadering de resultaten van het onderhoud met Europees commissaris Dimas over de afbakening van de kwetsbare gebieden verder toelicht.

De heer Lachaert wenst verder de minister uitdrukkelijk te bedanken voor de constructieve wijze waarop hij de problematiek van de slibstorten, die heel gevoelig ligt bij de bevolking en de gemeentebesturen, heeft opgelost.

De heer *Rudi Daems* zal het antwoord van de minister inzake de VMW bestuderen en dit dossier verder opvolgen. Het lid komt later terug op de uitvoering van het decreet integraal waterbeleid.

II.2.5. Handhavingsdecreet

Stand van zaken

De *minister* verwijst naar zijn eerdere opmerking dat het ontwerp van decreet later uitvoerig zal worden behandeld in het parlement nadat een definitieve tekst is goedgekeurd en ingediend. Het lijkt de minister aangewezen de discussie op dat ogenblik ten gronde te voeren. Bepaalde kritieken over wat al dat niet in de tekst is opgenomen, zijn dan ook op zijn

minst voorbarig. Een voorbeeld daarvan is de opmerking over het ontbreken van het ‘verzoek tot onderzoek’ uitgaande van burgers in het tekstvoorstel. De minister verwijst in dit verband naar de noodzakelijke implementatie van de Europese milieuschaderichtlijn, die in een dergelijk verzoek om sanctionering voorziet, via een milieuschadedecreet.

Er wordt door diverse leden verwezen naar de studies van de universiteiten van Gent, Leuven en Maastricht. Dergelijke studies zijn belangrijk als beleidsvoorbereidend werk, maar de resultaten zijn geen statisch gegeven. De deskundigen kunnen ook tot andere inzichten komen naargelang de werkzaamheden vorderen. De minister is tevreden over de organisatie van de rondetafelconferentie.

Repliek

De heer *Rudi Daems* stelt dat hij de rondetafelconferentie over het handhavingsdecreet heeft bijgewoond. Bij de tweede conferentie waren er heel wat kritische opmerkingen en het lid hoopt dat de minister daar rekening mee zal houden. Het decreetsvoorstel dat eerder door Groen! werd ingediend (*Parl. St. VI. Parl. 2004-05, nr. 80/1*) is gebaseerd op de studies die tijdens de vorige legislatuur werden uitgevoerd door de universiteiten van Leuven, Gent en Maastricht. Een van de auteurs van die studie heeft er tijdens de tweede rondetafel op gewezen dat de tekst van de minister op heel wat punten afwijkt van de resultaten van de studies.

De heer *Patrick Lachaert*, voorzitter, laat opmerken dat eenmaal het ontwerp van handhavingsdecreet is ingediend, het samen zal worden geagendeerd met het voorstel van decreet dat door Groen! is ingediend en dat op de genoemde studies is gebaseerd.

II.2.6. Milieuvorwaarden en integratie van de bouw- en milieuvergunning

De *minister* herhaalt dat de doelstelling van vereenvoudiging voorop blijft staan. Het verdient daarom de voorkeur de gedane oefeningen opnieuw te bekijken en waar mogelijk een oplossing te vinden voor de resterende knelpunten.

De heer *Rudi Daems* is niet tevreden met dit antwoord van de minister. Het lid kan begrijpen dat er nog decretale tekortkomingen zijn, maar indien de politieke wil aanwezig is in de huidige Vlaamse Regering, kan daar op korte termijn een oplossing voor worden gevonden, zoals dat overigens ook voor de reorganisatie van de watersector is gebeurd.

De heer *Patrick Lachaert* merkt op dat de voorgestelde oplossing inzake de integratie van vergunningen geen nieuwe rechtsonzekerheid mag creëren. Indien de integratie gewoon neerkomt op een derde piste, naast de bouwvergunning en de milieuvergunning, schiet ze haar doel voorbij en gaat de onzekerheid en de verwarring bij burgers en bedrijven alleen maar toenemen. De oefening van de Kenniscel Wetsmatiging mag dan haar verdienste hebben, maar de vraag moet steeds worden gesteld wat het effect op het terrein is van de voorgenomen wijziging. In de juridische praktijk compliceert een tussenoplossing, die geen echte integratie betekent, enkel de indiening en de behandeling van de vergunningsaanvragen.

De heer *Rudi Daems* is verwonderd over dit standpunt en herinnert eraan dat de VLD in het verleden steeds sterk heeft gepleit voor de integratie. Het lid vraagt hoe dan ook een duidelijk standpunt van de minister en de meerderheid, ook al is dat het verlaten van de huidige piste.

De heer *Erik Matthijs* stelt dat juristen ook vragen stellen bij de toepasbaarheid van het decreet integrale milieuvorwaarden. Men kan voorstander zijn van een dergelijk systeem, maar de toepassing op het terrein mag in de werkelijkheid niet complexer zijn dan de toepassing van Vlarem.

De heer *Rudi Daems* herinnert aan de trends in anderhalf jaar milieubeleid, die hij in zijn algemene tussenkomsst heeft geschetst en stelt vast dat de minister daarover niet echt in debat gaat. Er was bijvoorbeeld de trend van de afzwakking van het vergunningenbeleid, met als voorbeelden het voorontwerp van decreet over het schrappen van het schorsend beroep in bepaalde gevallen, de uitvoering van de IPPC-richtlijn en van het gebruik van de bijzondere voorwaarden. Misschien kan de commissie hierover op een ander moment het debat voeren?

II.2.7. Bodemsanering

Financiering

De minister vervolgt dat op de OVAM-begroting 27,5 miljoen euro beschikbaar is voor bodemsanering:

- 10 miljoen euro via het FFEU. Die inbreng zal op de OVAM-begroting zichtbaar gemaakt worden in de begrotingscontrole 2006;

- de recurrente MINA-fondsmiddelen ten bedrage van 5,3 miljoen euro;
- 8,5 miljoen euro door het heroriënteren van niet gebruikte middelen uit het verleden (heraanwenden van provisionele vastlegging voor Asphaltco);
- 3,2 miljoen euro via de Umicore-convenant en 500.000 euro voor de sectorfondsen.

Er wordt door leden verwezen naar de hogere bedragen die in Nederland voor bodemsanering worden uitgetrokken, maar de minister zoekt voortdurend naar bijkomende middelen binnen de Vlaamse begroting en meent dat met de inbreng vanuit het FFEU toch een belangrijke stap vooruit wordt gezet.

Umicore

In het kader van de Umicore-convenant hechtte de Vlaamse Regering haar goedkeuring aan het voorstel van een 50/50 bijdrage van het Vlaamse Gewest en Umicore voor de sanering van de omgeving rond de Vlaamse Umicore-vestigingen. Er is in een maximum van 15 miljoen euro voorzien gespreid over 10 jaar. De uitgavenkredieten op de OVAM-begroting betreffen het totaal te besteden bedrag: in 2006 bedraagt dit ongeveer 3,2 miljoen euro. De helft daarvan is afkomstig van het MINA-fonds en de andere helft wordt bijgepast door Umicore. De uitgaven worden opgedeeld in twee artikelen, namelijk investeringen en werkingskosten. Naargelang de vordering en afwikkeling van de projecten kunnen jaarlijkse verschuivingen tussen deze posten plaatsvinden.

Mistral

Het doel van het Mistral-informaticaprogramma, opgenomen in de OVAM-begroting, is te komen tot een performanter, transparanter, meer geautomatiseerd systeem dat flexibel aanpasbaar en uitbreidbaar is. De specifieke meerwaarde van dit programma bestaat er volgens de minister in dat de verontreinigde gronden op een meer gedifferentieerde manier kunnen geïnventariseerd worden in functie van de aard van de verontreiniging, en daardoor ook gericht en specifiek kunnen worden aangepakt. Op die manier moet vlot kunnen ingespeeld worden op de noodzakelijke aanpassing van het bodemsaneringsdecreet. Ook voor de uitbouw van een transactioneel e-governement voor de sector bodem, is het programma noodzakelijk.

Stookoliefonds

De minister bevestigt dat de start van het fonds reeds lang aansleept. Er wordt getracht het fonds begin 2006 operationeel te maken.

Een van de elementen waarover nog overleg wordt gepleegd, betreft de vraag of gebruikers die overschakelen van stookolie op gas voor hun verwarming nog kunnen rekenen op een tussenkomst van het fonds. Gelet op de financiering van het fonds door de sector, moet dit probleem verder worden uitgeklaard.

Een bijkomend antwoord van de minister over de stand van zaken met betrekking tot het stookoliefonds wordt als bijlage bij het verslag gevoegd.

Aanpassing Vlarebo - grondverzet

De wijzigingen waaraan gewerkt wordt, betreffen volgens de minister de regeling inzake het grondverzet, zoals opgenomen in hoofdstuk X van het besluit van de Vlaamse Regering van 5 maart 1996 houdende vaststelling van het Vlaams reglement betreffende de bodemsanering (Vlarebo). Dit hoofdstuk X geeft uitvoering aan artikel 48bis van het bodemsaneringsdecreet dat stelt dat de Vlaamse Regering nadere regels bepaalt “met betrekking tot het gebruik van uitgegraven bodem teneinde verspreiding van bodemverontreiniging te beheersen”. Het beheersen van de verspreiding van verontreinigde uitgegraven bodem en het voorkomen van nieuwe bodemverontreiniging vormen de basisdoelstellingen van de regelgeving grondverzet.

De huidige regeling werd in 2004 van kracht en laat nogal wat vrijheden omtrent de verantwoordelijkheden van de diverse actoren. Onder meer bouwheren, aannemers van grondwerken, transporteurs, tussentijdse opslagplaatsen, grondreinigingscentra en bodemdeskundigen kregen in de regelgeving geen eenduidige opdrachten. Bij de aanvang stelden zich dan ook diverse moeilijkheden.

In overleg met al deze actoren wordt nu een aangepaste tekst opgemaakt voor wijziging van het Vlarebo. In grote lijnen zal het systeem behouden blijven en zullen de ondertussen ingeburgerde procedures bevestigd worden. Uiteraard worden een aantal ontsporingen ook rechtgezet. In die zin zal bijvoorbeeld hergebruik van grond ter plaatse vrijgesteld worden. Dit is een belangrijke vereenvoudiging bij de aanleg van lijninfrastructuren. Ook zal van de gelegenheid gebruik gemaakt worden om normen te verfijnen, het testen van bodemstalen te vereenvoudigen en een

duidelijke lijn te trekken tussen afvaltoepassingen en hergebruik als bodem.

Repliek

De heer *Rudi Daems* verwijst naar een trend inzake bodemsanering die hij signaleerde in zijn algemene tussenkomst en waarop de minister niet heeft gereageerd. Het lijkt erop dat verontreinigde sites in de toekomst 'op maat' zullen worden gesaneerd, en dat, als er geen economische of acute gezondheidsredenen is, de sanering op de lange baan wordt geschoven. Is deze indruk juist? Een gelijkaardige bezorgdheid bleek uit de tussenkomst van de heer *Martens*.

II.2.8. Waterbeleid

Meerdere leden stelden vragen over de vorderingen in het Aquafin-dossier en de problemen in de watersector. De *minister* meent dat in de watersector, met de medewerking van de commissie Leefmilieu van het Vlaams Parlement, reeds belangrijke knopen werden doorgesneden. Er wordt getracht om de resterende knelpunten in de watersector nu systematisch weg te werken en de dynamiek, waar een lid terecht naar verwees, te handhaven.

Waterzuiveringsprojecten

Zoals ook terecht werd opgemerkt, zat het dossier van de NV Aquafin in het verleden danig in het slop met de daaruit voortvloeiende financiële, sociale en ecologische gevolgen. Op het moment dat de maatschappij op volle toeren moest draaien om de richtlijn stedelijk afvalwater uit te voeren, werd er in 2003 slechts voor 30 miljoen euro aan werken aanbesteed. Op dat moment moest er nog voor 1 miljard euro aan hoogstnoodzakelijk projecten worden uitgevoerd in minder dan vijf jaar.

Voor het huidige BTW-probleem werd vanaf 1 januari 2005 een oplossing geboden, die begin juli 2005 met een formele ruling werd bekrachtigd. Het gaat om een besparing van 50 tot 60 miljoen euro per jaar voor het Vlaamse Gewest.

De Europese Commissie heeft ondertussen formeel laten weten dat indien de private aandeelhouders van de NV Aquafin uitgekocht worden, de ingebrekestelling voor het niet naleven van de mededingingsregels kunnen opgeheven worden. De onderhandelingen met de aandeelhouders lopen op dit moment volop.

Er zijn intussen over de administraties en besturen heen verschillende acties ondernomen om belangrijke

geblokkeerde waterzuiveringsdossiers, waarin vaak geen vooruitgang werd geboekt omdat er geen bouwvergunning werd verkregen, opnieuw op gang te trekken. Het resultaat van dit alles is dat de NV Aquafin, opnieuw naar behoren kan functioneren. Het aanbestedingsritme van de Aquafin is nu vervijfvoudigd ten opzichte van 2003. De minister gelooft verder dat het bundelen van de knowhow die in Vlaanderen bestaat bij de drinkwatermaatschappijen, Aquafin en de rioolbeheerders, tot synergie kan leiden.

Momenteel is de markt van de waterzuiveringsprojecten in stijgende lijn maar de prijzen vertonen nog geen enkel signaal van oververhitting. Er wordt geschat dat de markt nog heel wat extra investeringen aan kan alvorens verzadigd te geraken.

Replieken

Volgens de heer *Rudi Daems* heeft de minister nog niet concreet geantwoord op de vragen over de uitvoering van het decreet integraal waterbeleid. Uit de opmerkingen van de heer *Matthijs* begrijpt het lid dat die er de voorkeur aan geeft het decreet niet volledig uit te voeren. De heer *Daems* merkt op dat er zelfs geen concreet engagement is van de minister inzake de watertoets. Komt het uitvoeringsbesluit er nu in de eerstvolgende maanden of niet? Ook inzake de andere instrumenten, zoals het recht op voorkoop, de aanduiding van overstromingsgebieden en de ont-eigeningsmogelijkheden, is er geen concreet engagement van de minister wat de timing betreft.

Het is volgens de heer *Daems* een goede zaak dat er door de reorganisatie van de watersector een oplossing is gekomen voor het BTW-dossier van Aquafin. Wat de zuivering van het afvalwater betreft, wordt er door de minister en door andere leden verwezen naar een nieuwe dynamiek en daar heeft het lid toch vragen bij. De waterkwaliteit stagneerde de laatste jaren en er is het gekende probleem van de overdimensionering van de bovenbouw. De kernvraag is of de nieuwe initiatieven in de waterzuivering ook tot de gewenste resultaten inzake waterkwaliteit zullen leiden. In elke provincie lopen er onderhandelingen tussen de gemeenten en de drinkwatermaatschappijen, vaak ook met Aquafin, over het overdragen van het beheer van de waterzuiveringsinfrastructuur. Er is echter ook veel onzekerheid omdat er een kader ontbreekt, bijvoorbeeld voor de openbardienstverplichtingen die zouden worden opgelegd. De heer *Daems* wil waarschuwen voor het louter verplaatsen van de activiteiten van Aquafin van het bovengemeentelijke naar het gemeentelijke niveau. Wie zal de verantwoordelijkheid dragen indien in 2015 de Europese doelstellingen niet worden gehaald?

De heer *Patrick Lachaert* is het niet eens met wat hij de pessimistische zienswijze van de heer Daems noemt. Er zijn 308 steden en gemeenten in Vlaanderen en het initiatief en de dynamiek ter plaatse zijn afhankelijk van de lokale besturen. Er zijn steden en gemeenten met een degelijk meerjarenprogramma en een prioriteitenlijst voor de investeringen in gemeentelijke rioleringen, ongeacht wie de werken zal uitvoeren en het beheer zal waarnemen. Het lid erkent wel dat het aanleggen van riolen als politieke prioriteit vaak ingegeven is door de concrete realiteit van wateroverlast in de gemeente. Plaatselijke overstromingen zijn vaak de echte aanleiding om werk te maken van een gemeentelijk of stedelijk waterbeleid. Er kan echter niet algemeen worden gesteld dat er geen dynamiek zou zijn.

Het heeft de gemeenten lang aan een kader ontbroken om de problemen van waterzuivering aan te pakken. Het uitvoeren van een hydronautstudie kan leiden tot het stellen van beleidsprioriteiten en een duidelijke afbakening van de taken (het gewest, de gemeente of een samenwerking tussen beide). Ook het opstellen van en het beslissen over de zoneringsplannen moedigt de gemeenten aan om stappen vooruit te zetten. Het lid zou het wel betreuren indien de reorganisatie ertoe leidt dat de gemeenten al hun taken louter laten overnemen door de drinkwatermaatschappijen, die daarin een vergroting van hun maatschappelijk doel hebben gezien. De heer Lachaert twijfelt eraan of de nodige knowhow beschikbaar is bij de drinkwatermaatschappijen. Er zijn reeds voorbeelden van watermaatschappijen die bepaalde (gemeentelijke) opdrachten in onderaanneming aan Aquafin hebben doorgegeven. Dat kan niet de bedoeling geweest zijn van de hele reorganisatie van de waterzuivering, reorganisatie die overigens in grote lijnen reeds in de vorige legislatuur werd uitgetekend.

De heer *Rudi Daems* wil niet beweren dat er geen dynamiek zou zijn bij de steden en gemeenten, maar de vraag is of het steeds de goede dynamiek is. Worden altijd de juiste keuzes gemaakt? Het ontbreken van een duidelijk kader maakt dat de gemeenten vaak niet weten op basis van welke argumenten en criteria ze moeten beslissen, bijvoorbeeld over de overdracht van rioleringen.

De heer *Patrick Lachaert* wil dit relativiseren. Tot voor vier jaar werd de beslissing van gemeenten om riolen aan te leggen ook nog vaak ingegeven door de noodzaak om een weg te vernieuwen. Er werd geen hydronautstudie uitgevoerd en er werd nauwelijks gekeken naar de afwatering en dus naar het eventuele nade-

lige effect van de werken op verder gelegen wijken. Dat was geen voorbeeld van goed bestuur. Nu is bij de meeste lokale besturen het besef gegroeid dat het rioleringstelsel in zijn geheel moet worden bekeken.

De heer *Karlos Callens* wijst op het risico dat bestaat wanneer gemeenten zelfstandig studies zouden uitvoeren of laten uitvoeren. Het voorbeeld van de nadelige gevolgen voor een lager gelegen wijk, kan zich ook over de gemeentegrenzen heen voordoen. Daarom verdient het aanbeveling de studie te laten uitvoeren door een bovengemeentelijk bedrijf met de uitdrukkelijke vraag om ook de gevolgen voor de rondliggende gemeenten te bestuderen.

Minister *Kris Peeters* kan bevestigen dat de reorganisatie van de watersector en de wijzigingen in de structuur van Aquafin niet meer dan een middel zijn om de doelstelling van een betere waterkwaliteit te bereiken. Er gebeuren nu nog grote investeringen in collectoren en waterzuiveringstations, die een effect zullen hebben op de waterkwaliteit. Verder werden de verantwoordelijkheden duidelijk afgelijnd en werden gemeentelijke en bovengemeentelijke taken afgesproken, met respect voor de autonomie van de steden en gemeenten. Het geven van autonomie heeft voordelen maar ook nadelen, maar de minister rekent erop dat ieder zijn verantwoordelijkheid neemt. Wanneer hij naar de dynamiek van Aquafin verwees, doelde hij op het stijgend niveau van de aanbestedingen. De minister gaat ervan uit dat deze investeringen nodig zijn om de resultaten te behalen.

De minister laat een bijkomend antwoord over het subsidiebesluit voor hydronautstudies aan het verslag toevoegen.

De minister bevestigt verder dat hij achter de watertoets staat. Hij is wel van oordeel dat de invoering van de toets een meerwaarde moet hebben op het terrein en niet mag leiden tot onnodige verzwaring van allerlei procedures.

Watertekort in het Hageland

De *minister* kan meedelen dat in twee van de vijf productiecentra van Vlaams-Brabant reeds opdracht werd gegeven om extra productieputten te slaan, met name in het productiecentrum te Aarschot en in het productiecentrum te Zichem. Ook werden enkele leidingen versterkt.

De VMW onderzoekt ondertussen verder of er nog bijkomende maatregelen moeten worden dienen

genomen. Er blijkt uit een interne evaluatie dat vooral de communicatie moet verbeteren. Het belangrijkste lijkt de minister echter dat er voor gezorgd wordt dat er bijkomende capaciteit is voorzien om piekverbruiken op te vangen.

Wateroverlast en openbare werken

Wat betreft de uitwateringssluis in Terneuzen hebben berekeningen van het Waterbouwkundig Laboratorium volgens de minister uitgewezen dat een dergelijke constructie een beduidende invloed heeft op de waterstanden in het Gentse bij grote wassen. De waterdaling zou circa 40 cm bedragen. Een verbreding van het Afleidingskanaal anderzijds zou een waterdaling tot 70 cm kunnen bewerkstelligen.

Gelet echter op de veel hogere kostprijs voor de verbreding van het Afleidingskanaal en de veel grotere snelheid waarmee de uitwateringsconstructie in Terneuzen kan worden gerealiseerd, geniet deze laatste de voorkeur. Om een definitief standpunt te bepalen en in voorkomend geval formele besprekingen met Nederland aan te vatten, is het noodzakelijk een beter inzicht te krijgen in de kostprijs van de constructie. Hiertoe moet een voorontwerpstudie gebeuren. Dit kan enkel door of onder toezicht van de Bouwdienst van Rijkswaterstaat. In het kader van de werkzaamheden van de Technische Scheldecommissie worden hiertoe de nodige initiatieven genomen.

II.2.9. Geluidsnormen

Luchthaven van Zaventem

De *minister* herinnert eraan dat in de afgeleverde milieuvergunning voor de luchthaven van Zaventem beperkingen zijn opgelegd aan de exploitant, onder meer wat het maximale aantal nachtvluchten betreft. Er werd ook een studie aangekondigd die kortelings openbaar kan worden gemaakt.

Het standpunt is steeds geweest dat afspraken inzake geluidsnormen moeten kaderen in de globale afspraken over de exploitatie van de luchthaven, ook omdat de bevoegdheden van de federale overheden en de gewesten complementair zijn. De beslissingen van de diverse overheden hebben een enorme wederzijdse invloed en het kan niet de bedoeling zijn dat het opleggen van Vlaamse immissienormen zou leiden tot het onmogelijk maken van de exploitatie van de luchthaven.

In die context meent de minister dat de normen van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest niet kun-

nen worden overgenomen. Zoals reeds gesteld in antwoorden op actuele vragen in de plenaire vergadering, moet het evenredigheidsbeginsel worden gerespecteerd. Het Vlaamse Gewest kan zijn normen niet op die manier vaststellen dat de federale regering in de onmogelijkheid komt om veilige vliegroutes vast te leggen. De minister verwijst naar pogingen van federaal minister van Mobiliteit Renaat Landuyt om in het dossier vooruitgang te boeken.

Minister Peeters wil mee ijveren voor een algemeen akkoord, waarin afspraken worden opgenomen over vliegprocedures (baan- en routegebruik), geluidsnormen en de controle daarop en over de financiering van de maatregelen inzake ruimtelijke ordening en isolatie. Dit lijkt de minister de meest verstandige manier om dit moeilijke dossier te benaderen, ook in het belang van de omwonenden die terecht een billijke spreiding vragen van de hinder over de gewestgrenzen heen.

Concentrisch immissiemodel

De heer *Rudi Daems* kan begrijpen dat de minister het standpunt inneemt dat het Vlaamse Gewest niet dezelfde geluidsnormen kan uitvaardigen als het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, omdat die maatregel tot een onmogelijke situatie voor de luchthaven zou kunnen leiden. De Vlaamse geluidsnormen hoeven echter niet dezelfde te zijn als de Brusselse. Vorige legislatuur werd een eerste oefening gemaakt waarbij werd uitgegaan van een model met concentrische cirkels, gebaseerd op principes van de Wereldgezondheidsorganisatie. Misschien kan de minister in deze legislatuur wel een politieke meerderheid vinden voor een dergelijke oefening.

De *minister* geeft in een volgende vergadering technische argumenten, afkomstig van experts, op basis waarvan een concentrisch model niet haalbaar lijkt.

Een concentrisch immissiemodel, dat enigszins rekening houdt met het feit dat de geluidsimmissie afneemt in functie van de afstand, veronderstelt opeenvolgende zones met afnemende grenswaarden in functie van de afstand tot de luchthaven. Het toepassen van hogere grenswaarden dichterbij de luchthaven is in zekere zin discriminerend en vraagt – bij een gelijke behandeling van alle burgers – om compenserende maatregelen, zoals isolatievoorzieningen en dergelijke. Het eenvoudig vastleggen van één bepaalde geluidslimiet betekent dat altijd de dezelfde vliegtuigtypes in overtreding zullen zijn. Het systeem reduceert zich dan tot een verkapte emissienorm.

Het definiëren van een immissielimiet voor individuele vliegbewegingen in de vorm van een gebiedsgebonden norm (op basis van de afstand tot de luchthaven) is eigenlijk nooit technisch haalbaar, omdat de werkelijke vliegpatronen vaak niet te reduceren zijn tot eenvoudige schema's zoals concentrische cirkels. Waar gaat men trouwens het middelpunt van de cirkels leggen? Vliegroutes zijn immers niet te definiëren in de vorm van een straalvormig vliegpatroon maar worden bepaald op basis van technisch-operationele randvoorwaarden, onder meer in functie van meteorologische omstandigheden. Dichtbij de luchthaven is dit schema daarenboven volgens de geraadpleegde experts niet haalbaar. In de landingszones waar de geluidimmissie zich zeer specifiek beperkt tot een langwerpige zone, is een aanpassing van het model al noodzakelijk.

De minister herhaalt dat hij op politiek vlak wil blijven ijveren voor samenwerking en een globaal akkoord.

De heer *Rudi Daems* repliceert dat het concept van geluidsimmissienormen op basis van concentrische cirkels de stelling bevestigt dat moet worden gestreefd naar een maximale spreiding van vliegbewegingen, indien er dan toch nachtvluchten nodig zijn. Een dergelijk model kan een risico inhouden op discriminatie, maar moet daarom worden gekoppeld aan een flankerend beleid. Dat kan bijvoorbeeld gaan over isolatie van woningen in die zones waar de normen van de Wereld gezondheidsorganisatie niet haalbaar zijn.

Timing akkoord

De heer *Rudi Daems* verwijst verder naar de recente uitspraak van federaal minister van Mobiliteit Landuyt die stelt dat mogelijk pas in 2008 een akkoord over de vliegroutes en de nachtvluchten kan worden bereikt. Wat is de visie van de minister terzake? Gaat de minister akkoord met dit uitstel?

De *minister* antwoordt dat hij de uitspraak van minister Landuyt via een krantenbericht heeft vernomen. Zelf heeft minister Peeters onmiddellijk gereageerd door in de pers te stellen dat hij betreurt dat er geen globaal samenwerkingsakkoord kan worden gesloten volgens minister Landuyt. De minister en de Vlaamse Regering blijven bereid om verder te onderhandelen om in dit dossier een oplossing te bereiken. De minister-president van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, gesteund door andere Brusselse politici,

heeft kort nadien ook gereageerd door opnieuw te verwijzen naar de opgelegde dwangsommen.

Het is voor minister Peeters uitermate belangrijk dat tot een oplossing kan worden gekomen, maar het moet een goede oplossing zijn. De minister heeft herhaaldelijk, ook in de plenaire vergadering, de uitgangspunten van het Vlaamse Gewest uiteengezet en die uitgangspunten blijven dezelfde. De minister zal bekijken of er nog initiatieven worden genomen of mogelijk zijn om tot een oplossing te komen.

Mevrouw *Vera Dua* meent dat het opstellen en opleggen van geluidsnormen een dergelijk bijkomend initiatief kan zijn.

De *minister* zegt enkel initiatieven te willen overwegen die het mogelijk maken om vooruitgang in het dossier te boeken.

Geluid van landbouwvoertuigen

Wat betreft de specifieke vraag van een lid over de geluidsnormen voor op- en afrijdende landbouwvoertuigen verduidelijkt de minister dat de richtwaarden voor fluctuerend, incidenteel, impulsachtig en intermitterend geluid in open lucht van als hinderlijk ingedeelde inrichtingen (bijlage 4.5.5 van Vlarem II) niet van toepassing zijn op het in- en uitgaande weg- en luchtverkeer. Voor de geluidsimmissies van het in- en uitgaande wegverkeer gelden geen specifieke geluidsnormen. Wel wordt voor de bepaling van het specifiek geluid van de gehele ingedeelde inrichting het bovenvermelde in- en uitgaande weg- en luchtverkeer in rekening gebracht, samen met alle andere geluid voortgebracht door de ingedeelde inrichting. Dit specifieke geluid (dus inclusief het geluid geproduceerd door het in- en uitgaande wegverkeer) moet voldoen aan de geluidsnormen van titel II van het Vlarem. Voor zover de minister bekend is er geen probleem voor een landbouwbedrijf om aan de geluidsnormen te voldoen, ook met in- en uitrijdende landbouwvoertuigen.

De minister voegt eraan toe dat de normering van het geluid voortgebracht door individuele tractoren behoort tot de bevoegdheid van de federale regering. Productnormering is immers een federale aangelegenheid.

Vlarem-normen voor watersporten

Minister Peeters deelt mee dat de Vlaamse minister bevoegd voor Sport momenteel samen met de water-

skiverenigingen werkt aan een voorstel tot oplossing voor de leefbaarheid van de waterskisport. Het kabinet Leefmilieu volgt dit dossier van nabij op gezien de verwevenheid met de milieuregelgeving. Indien zou blijken dat aanpassingen aan Vlareem nodig zijn, zal een evenwicht moeten gezocht worden tussen enerzijds de rechtmatige vragen van de beoefenaars van deze sport en anderzijds de milieubekommernissen.

II.2.10. Natuur en Bos en inrichting van het buitengebied

Ontwikkeling stadsbossen

De minister kan bevestigen dat in het kader van de planning van Bos en Groen de initiatieven om te bebossen gronden aan te kopen, worden voortgezet. De initiatieven worden telkens beoordeeld op basis van een aantal indicaties in het regeerakkoord en op basis van het principe van de budgettaire voorzichtigheid. In geval een stadsbos effectief als project is goedgekeurd, wordt de VLM gemachtigd een grondenbank in te stellen om grondenruil mogelijk te maken, zoals bijvoorbeeld in Gent is gebeurd. Ook in de toekomst zal volgens deze procedure worden gewerkt.

De minister voegt er nog aan toe dat hij geen voorstander is van de afschaffing van de compensatieregeling voor ontbossing, ook al gaan daar in de provincie Limburg stemmen voor op.

Inrichtingsinstrumenten

Enkele leden vroegen waarom in de beleidsbrief over plattelandsinrichting werd gesproken.

De beleidsbrief vermeldt inderdaad dat het de bedoeling is “te onderzoeken in hoeverre ruilverkaveling als vraaggestuurd en uitvoeringsgericht instrument voor ‘plattelandsinrichting’ kan ingezet worden”. De bedoeling van de minister is te streven naar een betere strategie voor het plattelandsbeleid en de beleidsinstrumenten van het bevoegdheidsdomein leefmilieu daarvoor in te zetten.

De concepten landgoederen en regionale landschappen staan in eerste instantie los van elkaar. De regionale landschappen bestaan en zouden nog kunnen uitbreiden in het kader van het plattelandsbeleid. Het concept landgoederen wordt door de minister tot nader order opgevat als een concept dat moet toelaten om voor goederen in één hand de planningsver-

richtingen en subsidieregels te vereenvoudigen tot één regeling, zonder extra budgettaire verplichtingen. Dit ruwe concept moet nog verder worden gespecificeerd en geïllustreerd.

De minister kan verder bevestigen dat wordt gewerkt aan de onderlinge afstemming van de inrichtingsinstrumenten en laat een antwoord over het zoeken naar een optimale instrumentenmix als bijlage aan het verslag toevoegen.

Natuurrichtplannen

In de beleidsbrief staat ook het voornemen om de natuurrichtplannen te vereenvoudigen en te heroriënteren. Maatwerk moet het volgens de minister mogelijk maken om sneller tot uitvoering van projecten over te gaan.

Er zijn zes projecten die lopen inzake natuurinrichting en die verbonden zijn aan speciale beschermingszones: Hoge Kempen, Heuvelrug-Benedenstreams, Demervallei tussen Diest en Aarschot, Dendervallei, Hoppeland van Poperinge en het project Duinen-Middenkust. Dit laatste is tevens opgestart als sluitstuk bij een ruimtelijk proces. Bij het opstellen van natuurrichtplannen zullen de verschillende eigenaars en gebruikers van het betrokken gebied (zowel overheden als particulieren) als volwaardige partners worden betrokken. Verschillende betrokken partijen beschikken overigens de facto over een vetorecht. De natuurrichtplannen zorgen op die manier voor maatwerk. Voor de speciale beschermingszones worden afspraken gemaakt op maat van mens en natuur. Er wordt niet gedacht aan het oprichten van nieuwe instanties.

Afbakening VEN

De afbakening van het Vlaams Ecologisch Netwerk en van de natuurverwevingsgebieden als deel van het Integraal Verwevings- en Ondersteunend Netwerk (IVON) kadert in de uitvoering van het decreet betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu en het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV). Er waren vragen naar de stand van zaken en de verdere timing.

Concreet zijn thans de ruimtelijke visies en de actieprogramma's van de twee pilotoregio's Kust-Polders-Westhoek en Haspengouw-Voeren voorbereid en worden ze voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

Voor de tweede reeks regio's – Veldgebied Brugge-Meetjesland, Neteland en Hageland – start momen-

teel een breed overlegproces over een voorstel van ruimtelijke visie en een voorstel van afbakening met lokale besturen en de belangengroepen. De finalisering van de visie en het actieprogramma is voorzien voor het voorjaar van 2006.

Voor de derde reeks regio's – Maasland-Limburgse Kempen, Leiestreek, Noorderkempen en Schelde-Dender – werken de administratieoverschrijdende projectteams dit jaar de voorbereidende fase af.

Voor de vierde reeks regio's – Zenne-Dijle/Pajottenland, Vlaamse Ardennen, Krekengebied-Waasland en Klein-Brabant/Antwerpse gordel – zal het planingsproces opgestart worden in het voorjaar 2006.

Een regelmatige bijsturing van deze planning is volgens de minister wenselijk om aan lokale besturen en belangengroepen meer tijd en ruimte te bieden voor degelijk overleg en echte inspraak in deze processen.

Natuurwetboek

Een lid vroeg naar de uitwerking van een natuurwetboek. De minister verwijst naar de studiedag daarover in februari 2005, waarop een voorontwerp van natuurwetboek door academici van de universiteit van Gent werd voorgesteld. De minister laat opmerken dat het BBB-proces zorgt voor een aantal vraagstukken, die zich uiten in spanningen en 'grensconflicten' tussen Natuur en Bos, bijvoorbeeld wat betreft de ontbossing om heide herstellen. De idee van een natuurwetboek kan mooi klinken maar het uitwerken ervan moet realistisch zijn.

Overlegfora

Een lid verwees ook naar de werking van een reeks overlegfora, onder andere met jagers en vissers, en vroeg naar de rol van de strategische adviesraad MiNa-Raad in dat verband. De Vlaamse Hoge Jachtraad en de Vlaamse Hoge Raad voor Riviervisserij fungeren volgens de minister op dit ogenblik deels als overlegfora en deels als uitvoeringsgerichte adviesraden. Er is in deze organen heel wat deskundigheid aanwezig. De integratie in de vernieuwde MiNa-Raad kan een probleem zijn omdat die gericht is op strategische vraagstukken. In eerste orde werd nu het overleg tussen de administratie en de betrokken doelgroepen terug aangezwengeld. Zowel voor jacht als voor visserij moet volgens de minister een 'koudeoorlog'-situatie worden doorbroken. Eenmaal dit gebeurd is en er duidelijkheid ontstaat over de contouren van de strategische adviesraden, kan worden nagegaan welke bijstellingen nodig zijn in het decreet

om de strategische milieuvadviseraad op te starten met een afdoende betrokkenheid van alle partners in het buitengebied.

De minister kan bevestigen dat er over de aanpassing van de jachtreglementering overleg is met de jachtverenigingen en de wildbeheerseenheden. De beleidsbrief 'Leefmilieu en Natuur' geeft trouwens aan dat de minister veel belang hecht aan de betrokkenheid van de verschillende doelgroepen bij het uitwerken, aanpassen of uitvoeren van regelgeving.

Beheersovereenkomsten met landbouwers

Een lid stelde de vraag of het instrument van de beheersovereenkomsten niet vooral door amateurlandbouwers wordt gebruikt.

De beheersovereenkomsten in verband met natuur staan volgens de minister uiteraard open voor grote landbouwbedrijven en zijn niet speciaal gericht op hobbyboeren. De statistieken van VLM en ALT tonen overigens aan dat het grootste bedrag gaat naar zogenaamde 'grote' landbouwbedrijven. Er bestaan veel verschillende types beheersovereenkomsten, elk met een specifiek doel. Ze worden in principe gesloten op basis van vrijwilligheid. Cijfers zijn beschikbaar via de website van de Mid Term Evaluatie van het programma voor duurzame plattelandsontwikkeling.

De beheersovereenkomsten inzake mest richten zich tot wie aangifteplichtig is volgens het mestdecreet en dat zijn: de producenten met een P_2O_5 -productie groter dan of gelijk aan 300 kg P_2O_5 of met een tot het bedrijf behorende oppervlakte cultuurgrond groter of gelijk aan 2 ha. Daarbij gaat het volgens de minister meestal om professionele landbouwers.

Een ander lid betreurde de beslissing waarbij de aanvullende vergoedingen van gemeenten en provincies inzake de beheersovereenkomsten natuur met de VLM herleid worden van 30 naar 20 percent. De Europese verordening legt volgens de minister echter een maximaal percentage van 20 percent op, tenzij er een gegronde reden is. Wegens de beperktheid van de uitgekeerde bedragen kon dit in het verleden worden opgetrokken tot 30 percent. Wanneer de vergoedingen worden verhoogd, mag het subsidieerbare aandeel van de gemeenten slechts 20 percent bedragen. Europa laat hier volgens de minister geen marge.

Repliek

Mevrouw *Hilde Crevits* betreurt dat de basistarieven niet werden verhoogd. De gemeenten dragen nu meer

administratieve lasten voor een lager uit te keren subsidiebedrag.

II.2.11. Samenwerkingsovereenkomst met de gemeenten en provincies

Evaluatie en middelen

De *minister* bevestigt dat in 2006 een evaluatie van de milieusamenwerkingsovereenkomst met de gemeenten en provincies zal gebeuren. Het gewest zal ook een prognose maken van de middelen die na 2006 worden besteed aan de overeenkomsten. Het is echter duidelijk dat er extra budgettaire middelen nodig zijn indien men alle gemeenten naar het hoogste niveau (niveau 3) wil laten doorstromen, waarbij dan een debat kan worden gevoerd over een 'open end'-financiering versus een gesloten subsidie-enveloppe. Het moet echter duidelijk zijn dat er ook na de evaluatie in 2006 verder subsidies zullen worden toegekend.

Repliek

Mevrouw *Marleen Van den Eynde* hekelt het feit dat de evaluaties van de overeenkomsten lang aanslepen. Er lopen nog procedures inzake de evaluatie van clusters van de overeenkomsten van 2004, daar waar de evaluatie van 2006 nu moet starten. Er gaat veel tijd en energie verloren. Kan er niet korter worden gecommuniceerd over de evaluatie?

Namens de *minister* wordt geantwoord dat de procedure in een mogelijkheid tot beroep tegen beslissingen van de gewestelijke administratie voorziet. De belangrijkste vertragingen zijn te wijten aan beroepsprocedures. Omdat het over een relatief belangrijke middenstroom gaat, zijn de gemeenten alert en wordt elke beslissing nauwlettend bestudeerd. Voor een aantal opties zijn de beslissingen zeer duidelijk, voor andere is het moeilijker te bepalen of de gemeenten aan de voorwaarden voldoen. Er worden daartoe zeer veel vragen gesteld aan de gemeenten, die uitvoerig moeten rapporteren. De vraag van VVSG is dan ook om in een nieuw systeem tot meer forfaitaire subsidies te komen, afhankelijk van doelstellingen die worden overeengekomen. De bedoeling moet zijn om in de toekomst meer duidelijkheid te creëren op basis van zichtbare criteria, vergelijkbaar met de criteria voor investeringssubsidies.

II.2.12. Klimaat- en luchtbeleid

Klimaatbeleid

Het is volgens de *minister* evident dat de opvolging van het klimaatbeleid continu moet gebeuren in deze legislatuur. Twee keer per jaar wordt een formele stand van zaken opgemaakt. Op 25 november 2005 wordt opnieuw een stand van zaken door Vlaamse Regering besproken. Daarbij wordt bekeken welke projecten voldoende vlot verlopen en welke projecten moeten worden bijgestuurd. Gezien de onvoldoende vooruitgang met de binnenlandse emissiereducties moeten bijkomende maatregelen worden overwogen, maar daarover moet eerst het debat in de Vlaamse Regering worden gevoerd.

De *minister* heeft de Vlaamse Regering voorgesteld om, op basis van een set criteria, de talrijke voorstellen uit de Vlaamse Klimaatconferentie doelmatig en tijdig te behandelen als bijdrage tot de opmaak van het Vlaams Klimaatbeleidsplan 2006-2012. De Vlaamse Taskforce Klimaatbeleid is al geruime tijd bezig met deze oefening. De *minister* dankt de leden voor de positieve opmerkingen over de organisatie van Vlaamse Klimaatconferentie. Ook buiten het parlement werd dit initiatief gunstig geëvalueerd. Het is een voorbeeld van het participatief milieubeleid dat de *minister* voorstaat.

Luchtkwaliteit - fijn stof

Het plan inzake fijn stof kan volgens de *minister* worden meegedeeld aan het parlement indien het definitief is. In dit verband werd samengewerkt met de federale minister van leefmilieu, vermits de federale overheid bevoegd blijft voor productnormen, zoals de euro-V- en euro-VI-normen voor voertuigen. Er moet nog een plan worden ingediend bij de Europese Commissie omdat in 2003 overschrijdingen zijn vastgesteld.

Er zal een actualisatie en vervollediging gebeuren van het NO_x -reductieprogramma van einde 2003, waarin ook de sectoren zullen worden betrokken die in 2003 nog bestudeerd werden. Het gebruik van economische instrumenten wordt nog verder onderzocht.

In het kader van de Thematische Strategie Lucht en het CAFE-programma (Clean Air for Europe) zal de Europese Commissie tegen 2007 voorstellen doen voor de verdere verbetering van de luchtkwaliteit. Een aantal emissiereductiefactoren die in de NEC-

richtlijn werden opgenomen, blijken niet correct te zijn of te optimistisch ingeschat, zoals de emissie-reductie voor vrachtwagens. Indien deze factoren in de loop van de periode worden aangescherpt, wordt het moeilijk voor Vlaanderen en voor andere regio's en lidstaten om op korte termijn nog bijkomende maatregelen te nemen. Het is duidelijk dat vooral de geïntegreerde Europese aanpak belangrijke verbeteringen teweeg kan brengen. De EU zal zelf nagaan of bepaalde factoren en plafonds op Europees niveau aan herziening toe zijn, maar het is niet de bedoeling dat Vlaanderen bijdraagt tot het uithollen van de richtlijn.

Repliek

De heer *Rudi Daems* begrijpt uit het antwoord van de minister dat er een actualisatie van het reductieprogramma voor NO_x komt, dat er nieuwe sectoren bij worden betrokken en dat de economische instrumenten worden bestudeerd. De minister erkent ook dat de doelstellingen inzake verkeer niet worden gehaald met het huidige reductieprogramma. Wat de Thematische Strategie Lucht en de normen voor fijn stof betreft, is de heer *Daems* verontrust door de positie die België en Nederland innemen tijdens de onderhandelingen. Die mag voor het lid niet gaan in de richting van een versoepeling van de normen.

De heer *Patrick Lachaert*, commissievoorzitter, verwijst naar de bespreking van de Thematische Strategie Lucht in de commissievergadering van 1 december 2005.

II.2.13. Mestactieplan

Verslag van het onderhoud met de Europese Commissaris voor Milieu

In de commissievergadering van 1 december 2005 brengt minister *Kris Peeters* verslag uit over het onderhoud dat hij samen met de minister-president op 28 november 2005 had met de heer *Stavros Dimas*, commissaris voor Milieu van de Europese Commissie.

De heer *Patrick Lachaert*, voorzitter, verwijst voorafgaand naar de actuele vragen over dit onderwerp in de plenaire vergadering van 30 november 2005.

Minister *Kris Peeters* stelt dat in de werkvergadering zes belangrijke punten naar voor werden gebracht door de Vlaamse delegatie. Vooreerst werd er duidelijk gesteld dat het Vlaamse Gewest zich zal schikken

naar het arrest van het Hof van Justitie van 22 september 2005 over het niet nakomen van de nitraatrichtlijn. De minister voegt er voor de duidelijkheid aan toe dat niet in het arrest is opgenomen dat heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied moet worden aangeduid. Het arrest stelt wel dat er onvoldoende kwetsbare zones waren afgebakend en dat de identificatie van waters die in aanmerking komen voor verontreiniging, onvoldoende was. Het arrest betreft volgens de minister de situatie in 1999-2000. De Vlaamse delegatie heeft meegedeeld dat het zo snel mogelijk de waters zou aflijnen en dat het 142.000 hectare extra zou afbakenen als kwetsbare zone. Door deze bijkomende aanduiding van kwetsbare zones zou 64 percent van de cultuurgrond als kwetsbaar zijn aangeduid tegenover de huidige 46 percent. Er werd ook benadrukt dat het Vlaamse Gewest de gesprekken met de Europese Commissie wil voortzetten en zo snel mogelijk de elementen aangehaald in het arrest volledig wil invullen. Daartoe zal zo snel mogelijk een nieuw actieprogramma en een nieuw mestdecreet aan het Vlaams Parlement worden voorgelegd. Dit om aan de Europese commissaris duidelijk te maken dat de Vlaamse Regering zich zal schikken naar alle elementen van het arrest.

Ten tweede werd uitdrukkelijk het fijnmazige en intensieve meetnet van het Vlaamse Gewest toegevoegd. Dit dichte meetnet is uniek in Europa: er zijn 800 meetpunten voor oppervlaktewater, waar elke maand wordt gemeten, en 2107 voor grondwater, waar twee keer per jaar (in de lente en in de herfst) een meting wordt uitgevoerd. Het belang van dit instrument, waarin Vlaanderen zich onderscheidt van andere Europese regio's en landen, werd beklemtoond.

Ten derde werd benadrukt dat sinds 1999 heel wat resultaten werden geboekt in de vermindering van het mestoverschot, wat aan de hand van cijfers werd toegelicht. Die resultaten zijn in belangrijke mate het gevolg van de aanpassing van het veevoeder (laagfosforvoeder). Er werd gevraagd met deze positieve resultaten rekening te houden.

Ten vierde werd duidelijk gesteld dat bijkomende inspanningen nodig waren. Met 46 percent van de cultuurgrond afgebakend als kwetsbare zone is er een overschot van 18 miljoen kg N, met een uitbreiding naar 60 of 70 percent is er een overschot van respectievelijk 36,9 miljoen of 40,1 miljoen kg N. Bij een aanduiding van 100 percent van de cultuurgrond als kwetsbare zone, wordt het overschot geraamd op 43,9 miljoen kg N. De bijkomende afbakening van kwetsbare gebieden heeft dus een duidelijk effect op het mestoverschot, wat betekent dat er bijkomende inspanningen moeten gebeuren.

Als volgende punt is ook de visienota over het nieuwe mestbeleid, door de Vlaamse Regering goedgekeurd op 22 juli 2005, aan bod gekomen. Een Engelse vertaling van die nota was al eerder aan de Europese Commissie overgemaakt en werd met medewerkers van de heer Dimas besproken op 16 september 2005. De belangrijkste elementen van de nota werden nogmaals toegelicht aan de heer Dimas, waaronder de verantwoordelijkheid die aan de landbouwers wordt gegeven en anderzijds de mogelijkheid om instrumenten zoals de nutriëntenemissierechten en de mestopslag te benutten.

Tot slot werd ook het instrument van de flexibele kaarten besproken, kaarten die niet los kunnen worden gezien van het intensieve meetnet waarover Vlaanderen beschikt. Er werd benadrukt dat de flexibele kaarten een belangrijk element zijn in het geven van verantwoordelijkheid en het motiveren van de landbouwers om nog bijkomende inspanningen te doen. Werken met flexibele kaarten veronderstelt dat niet alle Vlaamse cultuurgrond als kwetsbaar wordt aangeduid. Dat 100 percent als kwetsbaar moet worden afgebakend, staat ook nergens in de nitraatrichtlijn te lezen. De richtlijn bevat wel drie criteria, waaronder eutrofiëring als niet duidelijk omschreven criterium.

Er werd benadrukt dat het belangrijk is voor Vlaanderen om nu snel duidelijkheid te krijgen, dit om te vermijden dat de komende maanden wordt voortgebouwd op de visienota en het instrument van de flexibele kaarten, om dan achteraf eventueel vast te stellen dat de Europese Commissie hiermee niet akkoord kan gaan.

De minister schetst vervolgens de vier elementen in het antwoord van Europees commissaris Dimas. Vooreerst stelde de commissaris dat de visienota werd bestudeerd en dat de inhoud zeer positief werd onthaald, bijvoorbeeld wat het geven van verantwoordelijkheid aan de landbouwers en de mestopslag betreft.

Verder stelde de commissaris dat vele elementen van de nota nog verder moeten worden uitgewerkt en dat de experts van de EC bereid zijn om de Vlaamse experts daarin bij te staan.

Inzake de flexibele kaarten blijft het uitgangspunt van de Commissie echter dat 100 percent van de cultuurgrond als kwetsbaar moet worden afgebakend. Daarbij werd verwezen naar de drie criteria in de nitraatrichtlijn en naar de maatregelen in landen

zoals Nederland, Luxemburg, Denemarken en Duitsland. Door de experts werd er ook op gewezen dat bijvoorbeeld inzake grondwater de effecten zich op lange termijn voordoen (10 tot 12 jaar), waardoor het werken met flexibele kaarten in vraag wordt gesteld. Het indrukwekkende meetnet wordt niet als een voldoende argument beschouwd om dit standpunt te herzien.

Tot slot stelde de commissaris dat hij begrip had voor de moeilijke situatie waarin de Vlaamse landbouwers zich door het mestoverschot bevinden en dat hij mee wilde zoeken naar een perspectief voor de Vlaamse landbouw en naar instrumenten en maatregelen die dat perspectief vorm kunnen geven. De woordvoester van Dimas heeft het standpunt later in een persbericht bevestigd.

Minister Peeters deelt verder mee dat ook aan de landbouworganisaties reeds toelichting werd gegeven over de resultaten van het onderhoud. Hun ontgoocheling is groot en de minister heeft daar alle begrip voor. De vraag voor de organisaties is hoe zij de landbouwers kunnen blijven motiveren indien het instrument van de flexibele kaarten wegvalt. Op het terrein bood dit instrument een belangrijke stimulans om de doelstellingen te halen. Ook de vraag naar het nut van het meetnet en de motivatie om daaraan verder mee te werken, wordt gesteld.

Ook de verdere timing was een bekommernis van de landbouworganisaties. Zij vragen wat er staat te gebeuren met de bepalingen in het mestdecreet die een andere invulling krijgen vanaf 1 januari 2006. De minister verwijst in dit verband naar de substitutie in de mestverwerkingsplicht (door verwerking van niet-verwerkingsplichtige pluimveemest). Een tweede vraag van de organisaties is hoe de contacten met de Europese Commissie en het opstellen van een nieuw actieplan verder zullen verlopen.

Er gaat nog in december 2005 een werkvergadering door met technische experts van de Europese Commissie, om na te gaan welke werkwijze en kalender er kan worden gevolgd. De mogelijkheden inzake derogatie en steun aan mestverwerking zullen in de loop van de volgende weken worden bestudeerd. De minister benadrukt dat ook de minister-president, bevoegd voor landbouw, de problematiek van nabij opvolgt.

De minister voegt eraan toe dat intussen ook een afspraak werd gemaakt met de milieuverenigingen om de resultaten van het onderhoud met de heer Dimas te bespreken. Het moet echter duidelijk zijn

dat de Vlaamse Regering zich neerlegt bij het standpunt dat 100 percent van de cultuurgrond moet worden afgebakend en dat in die zin een ontmoeting met de landbouworganisaties als het meest dringend werd beschouwd.

Replieken

Mevrouw *Vera Dua* verwijst op haar beurt naar het debat dat reeds in de plenaire vergadering van 30 november 2005 werd gevoerd. Het lid heeft nog wel een concrete vraag naar een nieuwe maatregel inzake de zogenaamde warme sanering, de operatie die vorige legislatuur werd gestart en waarbij aan de veehouders een vergoeding werd betaald op voorwaarde dat definitief en volledig werd gestopt met het houden van bepaalde diersoorten. De warme sanering kan een belangrijke maatregel zijn om, door afbouw van de veestapel, het mestprobleem aan de bron aan te pakken.

Groen! zal een amendement indienen om 25 miljoen euro in de landbouwbegroting in te schrijven voor de afbouw van de veestapel. Men kan zich afvragen of deze middelen in de landbouwbegroting dan wel in de leefmilieubegroting moet worden opgenomen – in het verleden werden beide pistes overwogen, maar mevrouw *Dua* geeft de voorkeur aan de landbouwbegroting. Het lid informeert naar het standpunt van minister *Peeters*. In de toelichting bij de begroting 2005, waarin geen nieuwe kredieten werden opgenomen, stond wel dat een nieuwe maatregel kon worden overwogen. Is dit aspect ter sprake gekomen tijdens het onderhoud met de landbouworganisaties en zijn zij vragende partij?

Mevrouw *Dua* reageert ook op de verwijzing van de minister naar de flexibele kaarten als instrument om de landbouwers te motiveren om extra maatregelen te nemen. In de geest van het huidige mestdecreet is de heffing, zoals overigens ook in andere sectoren van het milieubeleid, de belangrijkste incentive. De voorwaarden die aanleiding geven tot mestheffingen zijn intussen versoepeld en de vraag is of de minister in het nieuwe mestactieplan het instrument van de heffingen, dat elders zeer efficiënt is gebleken, nog een centrale plaats zal geven. Uit het stijgend aantal vergunningsaanvragen voor mestverwerkingsinstallaties is volgens het lid gebleken dat de mestheffingen wel degelijk een effect kunnen hebben. Het lid vraagt de minister na te gaan hoe het heffingenbeleid kan worden gehanteerd als stimulans om tot meer mestverwerking te komen.

De heer *Karlos Callens* dringt erop aan om als eerste stap de mogelijke export van mest naar Wallonië opnieuw te onderzoeken. Het lid heeft reeds schriftelijk aan de minister gevraagd om daarover contact

op te nemen met de Waalse minister van leefmilieu *Benoit Lutgen* en een nieuwe poging te ondernemen om dit dossier te deblokken.

Het lid stelt verder dat de mestverwerking dringend een nieuwe stimulans moet krijgen. Er moet nu snel worden nagegaan of investeringssteun mogelijk is en hoe de stedenbouwkundige knelpunten kunnen worden aangepakt. Daartoe moet overleg gepleegd worden met alle betrokken ministers (Leefmilieu, Landbouw, Economie en Ruimtelijke Ordening). De onrust is groot bij de landbouworganisaties.

De *minister* antwoordt dat de warme sanering niet ter sprake is gekomen tijdens het eerste onderhoud dat hij had met de landbouworganisaties en dat er ook door de organisaties niet expliciet naar werd gevraagd. Namens de minister wordt eraan toegevoegd dat in de begroting van het MiNa-fonds voor 2006 nog 7 miljoen euro aan ordonnanceringskredieten staat ingeschreven (artikel 361B4110) voor de verdere afhandeling van de vroegere maatregel.

In het recente verleden werden nog pogingen ondernomen om de export naar Wallonië opnieuw mogelijk te maken. Er was van Waalse zijde daartoe weinig bereidheid, maar de minister wil dit standpunt opnieuw toetsen.

Er werden reeds contacten gelegd om na te gaan welke mogelijkheden er binnen het Europese kader inzake staatsteun zijn om mestverwerking te ondersteunen. Ook de mogelijkheden op het vlak van energie-opwekking worden onderzocht.

III. INDICATIEVE STEMMING

Het aan de commissie toegewezen gedeelte Leefmilieu en Natuur van de uitgavenbegroting 2006 wordt in een indicatieve stemming aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

B. RUIMTELIJKE ORDENING EN ONROEREND ERFGOED – BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER DIRK VAN MECHELEN, VLAAMS MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE ORDENING

I. TOELICHTING DOOR DE MINISTER

I.1. Toelichting bij de uitgavenbegroting 2006

De heer *Dirk Van Mechelen*, Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening geeft toelichting bij de uitgavenbegroting 2006 voor

de programma's 62.1 Ruimtelijke ordening, stedenbouw en grondbeleid en 62.2 Monumenten en landschappen.

Programma 62.1 Ruimtelijke ordening, stedenbouw en grondbeleid

De beleidskredieten voor Ruimtelijke Ordening daalden licht ten opzichte van de begrotingscontrole 2005, namelijk van 21.301.000 euro naar 20.885.000 euro. Dit betekent niet dat er minder wordt geïnvesteerd in Ruimtelijke Ordening. De lichte daling is te wijten aan de daling van het variabel krediet "subsidies voor de bestrijding en voorkoming van leegstaande en/of verwaarloosde bedrijfsruimten" (ba 0190). Deze subsidies worden gefinancierd door de inningen van de leegstandsheffing op bedrijfsruimten. Oorspronkelijk ontving het Vlaamse Gewest 100 percent van deze heffing. De gemeenten die een lijst insturen hebben echter recht op 20 percent van de geïnde heffing. Aangezien steeds meer gemeenten hiervan gebruik maken, is er een licht dalende trend in de ontvangsten.

Ondanks het feit dat de begroting ruimtelijke ordening een relatief klein aandeel heeft in het geheel van de Vlaamse begroting, is dit geen belemmering geweest om intern heroriënteringen door te voeren.

De kredieten voor het programma Ruimtelijke Ordening voor de rechtstreekse beleidsinstrumenten worden licht uitgebreid.

De uitbreiding ligt bij de nieuwe basisallocatie 1207 "studies in het kader van de evaluatie en voorbereiding van de langetermijnvisie RSV". Er is 1.000.000 euro vrijgemaakt binnen de bestaande kredieten voor een permanente ondersteuning en structureel beleidsvoorbereidend onderzoek in het kader van de evaluatie en aanpassing van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen. De minister verwijst in dit verband naar punt 2.4 van de beleidsbrief Ruimtelijke Ordening waar de nodige toelichting wordt gegeven bij het langetermijnspoor inzake herziening van het RSV. Deze middelen worden gebruikt voor een aantal studies omtrent die herziening.

Op basisallocatie 1232 "allerhande onderzoek en studies betreffende de ruimtelijke ordening en externe ondersteuning bij de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen" is er voor 300.000 euro middelen vrijgemaakt voor basisallocatie 1208 "communicatie". Deze middelen dienen om het overleg tussen de sectoren en de afstemming tussen de maat-

schappelijke en ruimtebehoevende sectoren te communiceren naar gemeenten, provincies en externen.

Naast kredieten voor rechtstreekse beleidsinstrumenten zijn er ook kredieten voor gedragsbeïnvloedende beleidsinstrumenten: wie iets doet, krijgt hiervoor subsidies. Deze subsidies voor de gemeenten blijven behouden.

Het gaat om de subsidies die toegekend worden aan gemeenten voor een eerste vergunningenregister en een eerste plannenregister (ba 4321) en van ruimtelijke uitvoeringsplannen (ba 4325).

Zo is er 400.000 euro geheroriënteerd om de stijging van de aanvragen met betrekking tot subsidies aan gemeenten voor de opmaak van een gemeentelijk structuurplan op te vangen (ba 4320). Deze aanvragen zitten momenteel op kruissnelheid. De minister stelt dat indien mocht blijken dat de ingeschreven kredieten in 2006 ontoereikend zijn omdat de gemeenten verder in een versneld tempo werk maken van hun instrumentarium om een autonoom vergunningenbeleid te kunnen voeren, hij de nodige aanpassingen zal doen bij de begrotingscontrole 2006.

Het krediet voor de subsidies aan gemeenten voor de opleiding en de betaling van de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren (ba 4324) is heringeschat: de eerste opleidingsessies zijn immers achter de rug. Zoals meegedeeld in de beleidsbrief beschikt Vlaanderen momenteel over 238 stedenbouwkundige ambtenaren.

Een aantal basisallocaties beïnvloeden, via subsidiëring, het grond- en pandenbeleid. Uit de leegstandsheffingen op bedrijfsruimten vloeien inkomsten voort. De inkomsten worden onder meer aangewend voor subsidies voor de verwerving en sanering van bedrijfsruimten (ba 5105). Verder zijn er kredieten voor de subsidiëring van strategische projecten in het kader van het grond- en pandenbeleid voorzien. Deze worden aangewend voor subsidies aan gemeenten voor de opmaak en actualisering van een inventaris onbebouwde percelen en subsidies voor een sociaal grondbeleid.

Programma 62.2 Monumenten en landschappen

In het programma 62.2 Monumenten en landschappen verloopt de organisatie hoofdzakelijk via subsidiestromen. De globale evolutie van de kredieten toont dat in de jaren 2000 tot en met 2004 de betalingskredieten substantieel lager lagen dan de vastleg-

gingskredieten: in 2001 een beleidskrediet van 58,9 miljoen euro en slechts een betaalkrediet van 41,9 miljoen euro; in 2003 een beleidskrediet van 60,3 miljoen euro en een betaalkrediet van 41,6 miljoen euro. Het is onvermijdelijk dat deze factuur op zekere dag naar boven komt. In samenspraak met de Vlaamse Regering werd beslist dat de beleidskredieten voor 2006 opgetrokken worden tot 57,6 miljoen euro. De betaalkredieten werden opgetrokken tot 57,2 miljoen euro voor 2005 en tot 58,1 miljoen euro voor 2006. De betaalkredieten voor Monumenten en landschappen zullen in 2006 dus hoger liggen dan de beleidskredieten.

Het tekort aan betaalkredieten dat in het programma Monumenten en landschappen moet aangepakt worden, situeert zich op de basisallocaties 5301, 6303 en 6304, die de voorziene aandelen betreffen van het Vlaamse Gewest in de toekenning van een restauratiepremie in respectievelijk de privésector, de openbare sector en de sector eredienst.

In 2005 werd al ongeveer 11 miljoen euro gereserveerd om de betaalkredieten te verhogen. Deze inspanning wordt in 2006 aangehouden en verder versterkt met 12,2 miljoen euro. Hierdoor liggen momenteel de betalingskredieten op de restauratiepremies voor de openbare sector en de sector erediensten hoger dan de vastleggingskredieten. Ter informatie vermeldt de minister dat werd afgesproken dat de verhoging van de betalingskredieten werd meegenomen in de meerjarenbegroting zodat dit probleem zich niet opnieuw stelt in 2007, 2008 en 2009.

Bij de rechtstreekse beleidsinstrumenten van het programma Monumenten en landschappen blijft alles stabiel. Het betreft hier externe contacten, internationale samenwerking, communicatie, publicaties en aankoop van specifieke machines, meubilair en voermiddelen.

Het laatste deel van de terugstorting aan het Vlaams Fonds voor de Lastendelging ter aanzuivering van de prefinanciering (ba 4140) wordt voorzien in de begroting. Het gaat hier om de vergoeding van onverwachte schadeclaims. Dit fonds werkt via een systeem van prefinanciering: het fonds prefinanciert voor 100 percent en het vakdomein stort voor 50 percent terug. Het gaat hier om een bedrag van 4.000.000 euro dat wordt terugbetaald.

Het stimuleren van onderhoud, om dure ingrepen te vermijden, blijft een belangrijk aandachtspunt.

Daarom is in 2005 ook een nieuw onderhoudspremiebesluit in voege getreden, dat de verhoging regelt van de onderhoudspremie voor beschermde monumenten, maar ook werkzaamheden in stads- en dorpsgezichten premiegerechtigd maakt. Het “aandeel van het Vlaams Gewest in de onderhoudspremie voor beschermde monumenten – privésector” blijft dan ook behouden.

1.2. Toelichting bij de beleidsbrief Ruimtelijke Ordening / Monumenten en Landschappen

De minister stelt dat het motto voor zijn beleid luidt ‘verder werken aan een menselijke ruimtelijke ordening via gedragen partnerschappen en een levende zorg voor het erfgoed.’ Een gedragen ruimtelijk beleid ontstaat niet door een vrijblijvend engagement. Het kan enkel tot stand komen in samenwerking met alle betrokken partners en op basis van gezamenlijk geformuleerde doelstellingen. De ruimtelijke ordening heeft de opdracht om een integrerende en coördinerende rol op zich te nemen, zodat de veelheid aan ruimtelijke vragen op een gestructureerde en gelijkwaardige manier kunnen afgewogen worden. Daarnaast brengt de ruimtelijke ordening ook eigen specifieke competenties in: aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en ruimtelijke draagkracht, streven naar een duurzame ruimtelijke ordening enzovoort. Op die manier kunnen de ruimtebehoeften van de huidige generatie beantwoord worden, zonder de mogelijkheden voor de toekomstige generaties in gevaar te brengen.

Uit het Vlaams regeerakkoord en de beleidsnota vloeien voor het ruimtelijk beleid zowel beleidsondersteunende als beleidsuitvoerende taken voort, die niet los van elkaar kunnen beschouwd worden. Het betreft de ruimtelijke planning en het opmaken van plannen, het grondbeleid, de vergunningverlening en het toezicht en de handhaving.

Op het vlak van het beleidsveld Monumenten & Landschappen blijft het komende jaar de nadruk liggen op het creëren van een breder draagvlak en het aanwakkeren van de collectieve bewustwording voor de kwaliteiten van ons erfgoed. Dit kan enkel door het erfgoed op een gepaste en actuele manier in te schakelen in de huidige maatschappij. Een actieve en positieve samenwerking met alle betrokken partners, op basis van gezamenlijk geformuleerde doelstellingen is essentieel voor een gedragen onroerend-erfgoedbeleid.

I.2.1. Ruimtelijke Ordening

Doorzichtig en rechtszeker decretaal kader

Het principe van rechtszekerheid stond gedurende de legislatuur 1999-2004 centraal in het ruimtelijk ordeningsbeleid. Dit blijft zo. Het moet voor elke burger en elk bedrijf duidelijk zijn wat de regels zijn, wat kan en wat niet kan. Een goede redactie van decretale bepalingen en goed leesbare en eenduidige stedenbouwkundige voorschriften zijn essentieel.

De decreetswijziging van 22 april 2005 geeft de gemeenten twee jaar uitstel om te voldoen aan de vijf voorwaarden om zelfstandig vergunningen te kunnen verlenen. Dit uitstel was nodig omdat de oorspronkelijke deadline van 1 mei 2005 voor de gemeenten onhaalbaar bleek. Er werd dan ook geopteerd om de gemeentebesturen de nodige extra tijd te geven. Tevens was het ook niet realistisch om de sanctie – een verschuiving van de bevoegdheid over vergunningsaanvragen naar de bestendige deputatie – in werking te laten treden.

De minister stelt dat hij bij de goedkeuring van deze decreetswijziging aangekondigd heeft dat in opvolging van het loutere uitstel aan de gemeenten zou gewerkt worden aan een meer fundamentele oplossing. Hierbij zou er ook aandacht gaan naar een regeling voor die gemeenten die ook de nieuwe deadline niet zouden halen. Het Vlaams regeerakkoord spreekt in dit verband over een mogelijke intercommunale samenwerking.

Tegelijk wenst de minister een aantal resterende aandachtspunten in het decreet aan te pakken, bijvoorbeeld rond handhaving. Tevens moeten de verschillende wijzigingen tot een coherent geheel omgevormd worden, waarbij gedacht wordt aan een maximaal gebruik van de bevoegdheden voor Vlaanderen.

Naast een aantal inhoudelijke aanpassingen zullen er tevens inspanningen geleverd worden op het vlak van administratieve vereenvoudiging en afstemming van wetgeving. Het ontwerp van decreet zal ook ingaan op de resterende problematiek van de ontvoogding en de vijf voorwaarden waaraan de gemeenten moeten voldoen.

Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen

Het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen is in volle uitvoering. De minister deelt mee dat hij op korte

termijn een uitgebreide stand van zaken voor de volledige uitvoering van het RSV aan de Vlaamse Regering zal overmaken. Op basis daarvan zal hij voor de laatste fase van het actieprogramma rond de uitvoering van het RSV een programma en duidelijke timing voorstellen. Hij zal daarbij waken over een gelijkwaardige inspanning ten aanzien van de afbakening van de stedelijke gebieden en de natuurlijke en agrarische structuur.

Los van de uitvoering staat de evaluatie van dit beleidsdocument. Bij de evaluatie van het RSV blijven de volgende drie benaderingen essentieel: een inhoudelijke planevaluatie, een kwantitatieve evaluatie en het opstarten van een ruimtemonitor. De minister verwijst hiervoor naar het antwoord op de vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer over het RSV (*Hand. VI. Parl. St. 2005-06, nr. C67*).

Vervolgens bespreekt de minister het instrumentarium dat ter beschikking staat voor het uitvoeren van de taken.

Planningsinitiatieven

Een belangrijk aandachtspunt is de kwaliteit van de gemeentelijke structuurplannen. De bewaking van de kwaliteit vergt een grote inspanning van de administratie, de buitendiensten inbegrepen. Er wordt nauw samengewerkt met de provinciebesturen die deze plannen moeten goedkeuren. De gemeentelijke structuurplannen zijn immers essentieel bij het voeren van een duurzaam ruimtelijk beleid en bij de afweging tussen verschillende ruimtevragen. Er zal onderzocht worden op welke wijze het strategische en flexibele karakter van een gemeentelijk ruimtelijk structuurplan kan verhoogd worden. De minister zal de bevindingen van dit onderzoek gebruiken om een gepast communicatie-initiatief naar de betrokken actoren zoals gemeentebesturen, studiebureaus enzovoort op te starten. In dit kader zal er een omzendbrief opgesteld worden. De in voorbereiding zijnde decreetswijziging zal aangegrepen worden om na te gaan in welke mate het bindend gedeelte van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan facultatief kan gemaakt worden. Dit werd ook zo afgesproken in het Vlaams regeerakkoord.

In maart 2004 nam de Vlaamse Regering op voorstel van de minister een beslissing over de werkwijze rond de opmaak van typevoorschriften. De uitgewerkte methodiek naar opbouw, inhoud en grafische voorstelling moet toelaten de uniformiteit, leesbaarheid

en toegankelijkheid van de voorschriften in de ruimtelijke uitvoeringsplannen te verbeteren. De Raad van State heeft vorig jaar in een advies over het ruimtelijk structuurplan van Aalst hierop aangedrongen. Het is de bedoeling om nog in 2005 te komen tot een politieke besluitvorming in de Vlaamse Regering over de eerste ontwerpen van deze typevoorschriften.

Tijdens het komende werkjaar 2005-2006 zal de minister ook een werkwijze ontwikkelen voor de coördinatie van subsidie-aanvragen en de effectieve toekenning van subsidies voor verschillende soorten strategische projecten. Op basis van de huidige decretale voorschriften is het moeilijk om een juiste beoordeling te maken over goede en minder goede projecten. Dit is belangrijk vermits de middelen schaars zijn en het gaat om dure projecten.

Grondbeleid

De minister belooft dat hij de Vlaamse Regering tijdig en op regelmatige basis zal inlichten over de stand van zaken en de conclusies van het gevoerde onderzoek om tot een voorontwerp van grondbeleidsplan te komen. Via een open debat wil hij naar het noodzakelijke politieke en maatschappelijke draagvlak streven. Belangrijk hierbij is afstemming te zoeken met het initiatief van minister Peeters zoals het werd verwoord in zijn beleidsbrief Leefmilieu, namelijk het verder verfijnen van het ontwerp van decreet betreffende de grondenbank.

Vergunningen

Op het vlak van vergunningen wil de minister in overleg met de betrokken besturen een klantgerichte en snelle afhandeling van stedenbouwkundige vergunningsaanvragen waarborgen op alle bestuursniveaus. Deze bestuursniveaus worden geresponsabiliseerd om de vergunningsaanvragen binnen de decretaal voorgeschreven termijnen af te handelen. Er worden ook maatregelen genomen om op termijn het aantal beroepen omwille van loutere opportuniteitsredenen volledig tot nul te herleiden.

De minister zal nagaan in welke mate ingewikkelde vergunningsprocedures voor eenvoudige aanvragen kunnen vervangen worden door een simpele melding aan de overheid, naar analogie met de melding bij milieuvergunningen. Een voorbeeld waar een melding zou kunnen volstaan, is het geval waar gebouwd wordt in een goedgekeurde verkaveling waar de voorschriften nauwkeurig zijn bepaald. De vraag kan

gesteld worden wat hier de meerwaarde is van een bouwvergunning.

De invoering van het zogenaamde ‘gezaghebbend advies’ is gelanceerd vanuit andere beleidsdomeinen. Een dergelijk gezaghebbend advies is bij uitstek nuttig voor het beleidsdomein ruimtelijke ordening. Vooraleer een bouw dossier volledig uit te werken, zou een dergelijk gezaghebbend advies kunnen worden gevraagd. De minister zal onderzoeken hoe hieraan zo veel als mogelijk medewerking kan worden verleend.

Via een omzendbrief zullen de aanvragers die onder de toepassing van artikel 127 van het decreet Ruimtelijke Ordening vallen, gewezen worden op de mogelijkheid om bij de Vlaamse Regering een ‘hiërarchisch’ beroep in te stellen. Momenteel is het zo dat bepaalde besturen een bouwaanvraag indienen via artikel 127. Deze bouwaanvraag wordt soms geweigerd door de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar. Een beroep moet hier mogelijk zijn. Voor de eigen vergunningsaanvragen krijgen alle aanvragers die beroep doen op artikel 127 de mogelijkheid om bij de Vlaamse overheid in beroep te gaan tegen afwijzende beslissingen.

Handhaving

Op het gebied van handhaving is de doelstelling van de minister om te komen tot een uniform handhavingsbeleid dat bouwovertradingen in de toekomst ontmoedigt, dat in de vroegst mogelijke fase optreedt tegen bouwovertradingen in uitvoering en dat het historisch passief op een redelijke, menselijke en verantwoorde wijze verwerkt.

Alle herstellvorderingen van de herstellvorderende overheden worden voorgelegd aan de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. De Raad heeft ondertussen haar eigen intern reglement goedgekeurd en er zijn een aantal aanwervingen gebeurd. Er zal bij de behandeling van de dossiers nauw worden samengewerkt met de administratie. Verder moet de Hoge Raad voor het Herstelbeleid advies verstrekken over de ambtshalve uitvoeringen op initiatief van de stedenbouwkundig inspecteur.

In de loop van 2006 zal door de afdeling Bouwinspectie een website online worden geplaatst met de belangrijkste gerechtelijke uitspraken.

Bij de herziening van het decreet Ruimtelijke Ordening zal een uitdovend woonrecht worden ingeschreven. De modaliteiten worden nog onderzocht.

Vereenvoudiging van procedures en administratie

Het beperken van nieuwe regelgeving en de administratieve procedurelast, het vereenvoudigen van procedures en voldoende aandacht schenken aan rechtszekerheid blijven belangrijke speerpunten van het beleid. De laatste jaren is de wetgeving en reglementering van andere beleidsdomeinen met impact op het ruimtelijk beleid sterk toegenomen: Vlarem, de decreten Natuurbehoud, de decreet Integraal Waterbeleid, het Bosdecreet, het Oppervlaktedelfstofdecreet, het Havendecreet, het Erfgoedlandschapdecreet enzovoort. De onderlinge afstemming van deze regelgeving verdient verdere aandacht en moet concreet verfijnd worden. Overlappendingen moeten vermeden worden.

Door het opmaken van typevoorschriften kan een eerste stap worden gezet naar het verhogen van de eenvormigheid en de rechtszekerheid.

In 2006 is een verdere screening van werken gepland die mogelijks kunnen vrijgesteld worden van de stedenbouwkundige vergunningsplicht. Een meldingsplicht zou dan kunnen volstaan.

De minister wenst een nieuw besluit 'verkavelingsaanvragen' op te stellen dat het vorige, dat dateert van 1971, moet vervangen. Dit besluit moet verkavelaars en ontwerpers van verkavelingen ertoe aanzetten over diverse aspecten na te denken en er een uitspraak over te doen, zoals bijvoorbeeld de schikking van de kavels, de inplanting van de woningen op de kavels, de parkeerproblematiek enzovoort.

Samen met het e-Governmentteam en met het Ondersteunend Centrum GIS-Vlaanderen zal de minister verder werken aan het project Generiek GIS voor e-Gov. Het doel van dit project is de creatie van een toepassing die via webtechnologie toelaat om een GIS-toepassing aan te bieden aan verschillende overheden.

Subsidiariteitsprincipe

Het subsidiariteitsbeginsel houdt in dat elke voor ruimtelijke ordening bevoegde overheid (Vlaamse Gewest, provincie, gemeente) zich bezighoudt met die materies die geëigend zijn om op het bewuste niveau te worden geregeld. Er wordt gestreefd naar een duidelijke manier van werken om de subsidiariteit te operationaliseren. Goede afspraken en afstemmingsoverleg zijn hierbij essentieel. Ook wordt gepoogd over te gaan naar de effectieve ontvoogding van de lokale besturen via het vaststellen van duidelijke taak- en

bevoegdheidsafspraken. Het coachen en stimuleren van gemeenten om de vijf ontvoogdingsvoorwaarden te realiseren met respect voor de subsidiariteit, wordt een belangrijk aandachtspunt. Het stimuleren van de gemeenten om te voldoen aan de vijf ontvoogdingsvoorwaarden impliceert een positieve ondersteuning en sturing.

Grensoverschrijdende aspecten

Via interpellaties en vragen om uitleg kwamen in de commissie reeds een aantal grensoverschrijdende aspecten van de ruimtelijke ordening aan bod, bijvoorbeeld het Cora-dossier in Moeskroen. De versterkte inzet naar het bovengewestelijke en internationale niveau zal in 2006 worden verder gezet op de verschillende schaalniveaus. Op intergewestelijk niveau zal de minister de dialoog verder zetten met het Waalse en het Brusselse Gewest om een versterkte samenwerking op te zetten omtrent planconsultatie en het gezamenlijk Belgisch optreden binnen Europese samenwerkingsfora, zoals bijvoorbeeld de conferentie over territoriale cohesie in Rotterdam.

Voor de samenwerking met Nederland zal de minister de testfase voor de grensoverschrijdende planconsultatie opzetten. Voor de samenwerking met Noord-Frankrijk zullen de voorstellen geformuleerd door de Vlaamse Noord-Frankrijkcoördinator waar mogelijk binnen de globale samenwerking met Noord-Frankrijk worden opgestart.

Integrerende en coördinerende rol

Een gedragen ruimtelijk beleid kan enkel tot stand komen in samenwerking met alle betrokken partners en op basis van gezamenlijk geformuleerde doelstellingen. Zoals reeds gesteld, heeft de ruimtelijke ordening de opdracht om een integrerende en coördinerende rol op zich te nemen, zodat de veelheid aan ruimtelijke vragen op een gestructureerde en gelijkwaardige manier kunnen afgewogen worden.

Daarnaast brengt de ruimtelijke ordening ook eigen specifieke competenties in: aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en ruimtelijke draagkracht, streven naar een duurzame ruimtelijke ordening enzovoort. Op die manier kunnen de ruimtebehoeften van de huidige generatie beantwoord worden, zonder de mogelijkheden voor de toekomstige generaties in gevaar te brengen.

Om zoveel mogelijk aan alle ruimtevragen tegemoet te komen en om de invulling van de behoeften van de volgende generaties niet te hypothekeer, is zorg-

zaam en creatief omspringen met de Vlaamse ruimte essentieel. Aandacht voor ruimtelijke kwaliteit en hergebruik, selectieve verweving van functies en meervoudig ruimtegebruik zijn uitgangspunten die steeds in het achterhoofd worden gehouden bij ruimtelijke planningsprocessen.

Speerpunt Wonen

Het ruimtelijk beleid is verantwoordelijk voor het bestemmen van voldoende ruimte voor woningen en voor het vergemakkelijken van kwalitatieve vormen van hergebruik van bebouwde ruimte in functie van wonen. Het gewest heeft via de opmaak van gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor de groot- en regionaalstedelijke gebieden een potentieel van ongeveer 2481 ha bijkomende gebieden aangeduid voor wonen. Ongeveer de helft hiervan was voorheen als woonuitbreidingsgebied bestemd.

De minister suggereert om in de commissie de Atlas van woonuitbreidingsgebieden, die nagenoeg klaar is, voor te stellen. Deze atlas geeft op basis van een grondige evaluatie voor elk woonuitbreidingsgebied in Vlaanderen aan of het vanuit gewestelijk niveau mogelijk is dit gebied te ontwikkelen voor woningbouw. De aanpak is eenvormig voor heel Vlaanderen en houdt rekening met zowel planologische criteria als juridische criteria en beleidsmatige feitelijkheden zoals het decreet Integraal Waterbeleid. De atlas zal jaarlijks geactualiseerd worden om permanent een relevante basis te hebben waarop gewest, provincies en gemeenten hun woonbeleid kunnen enten.

Er zal veel aandacht worden besteed aan het versterken van de kwaliteit van de woonomgeving. Vandaar de nieuwe omzendbrief die de omzendbrief van 1971 over verkavelingen zal vervangen. De minister wil er toe komen dat verkavelingen voortaan een hogere kwaliteit, het duurzaam bouwen en de contextgebondenheid incorporeren: betere verkavelingsconcepten, geënt op de plaatsgesteldheid en de randfactoren, voorschriften die beter het doel van de verkaveling uitdrukken en niet betuttelend overkomen enzovoort.

Speerpunt Werken

Wat het speerpunt Werken betreft, wenst de minister slechts enkele punten aan te halen en verwijst hij naar de uitgebreide tekst van de beleidsbrief.

De minister wenst een aanbodbeleid te blijven voeren voor nieuwe bedrijven. Verder wenst hij een actief verwevingsbeleid te voeren voor bestaande bedrijven.

Uit een studie van het Strategisch Plan Ruimtelijke Economie (SPRE) blijkt dat bijna 80 percent van de bedrijfsvestigingen zich bevinden in woongebied. Deze bedrijven vertegenwoordigen 61 percent van de werkgelegenheid en 45 percent van de toegevoegde waarde.

Naast een aanbodbeleid voor bijkomende bedrijventerreinen, is aandacht nodig voor de ontwikkelingsmogelijkheden op bestaande, reeds bestemde bedrijventerreinen, bijvoorbeeld stationsomgevingen die hun functie hebben verloren. Een voorbeeld hiervan zijn de stationsomgeving van Gent Sint-Pieters en het Watersiteproject in Vilvoorde.

Naar aanleiding van de nadere uitwerking van het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA) werd een ambitieus programma aan herstructurering en inbreiding op bestaande bedrijventerreinen voorgesteld. Dat krijgt een opvolging in de schoot van het coördinatieplatform ENA.

Speerpunt Landbouw, Bos, Natuur

In 2004 werd de tweede fase van het afbakeningsproces voor de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur opgestart, waarbij in overleg met gemeenten, provincies en belangengroepen een geïntegreerde en gebiedsgerichte ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos opgesteld wordt. Deze ruimtelijke visie vormt dan het kader voor de opmaak van de concrete afbakeningsplannen.

De Vlaamse Regering besliste deze afbakeningsprocessen te versnellen en binnen deze processen een inhaalbeweging voor de afbakening van de gebieden van de agrarische structuur te realiseren. Vlaanderen werd opgedeeld in 15 deelgebieden waarbij twee pilootprojecten momenteel worden uitgevoerd: Haspengouw-Voeren en Kust-Polders-Westhoek.

I.2.2. Monumenten en Landschappen

In 2006 zal de nadruk blijven liggen op het creëren van een breder draagvlak en het aanwakkeren van de collectieve bewustwording voor de kwaliteiten van het onroerend erfgoed.

De afgelopen jaren heeft de Vlaamse Regering reeds aanzienlijke inspanningen geleverd inzake het behoud en het beheer van onroerend erfgoed. Zowel voor het bouwkundige als voor het landschappelijke erfgoed zijn inmiddels uitgebreide financieringsmecha-

nismen uitgewerkt. De jongste jaren wordt ook een actief voorkomingsbeleid gevoerd, aangezien degelijk onderhoud duurdere restauraties kan voorkomen.

Opbouwen van partnerships

De zorg voor het onroerend erfgoed heeft gaandeweg een breder draagvlak gekregen, waarbij verschillende partners zoals gemeenten en provincies betrokken zijn. Deze partners willen en kunnen intermediair een algemene of specifieke rol opnemen.

De onroerend-erfgoedzorg is traditioneel gebaseerd op het gewestelijke initiatief. De Vlaamse overheid inventariseert, beschermt en beheert het Vlaamse patrimonium en voorziet in restauratie- en onderhoudspremies. De talloze provinciale en gemeentelijke initiatieven tonen echter aan dat hier een enorm potentieel zit. De tijd is rijp om provincies en gemeenten actief te betrekken bij het onroerend-erfgoedbeleid, vertrekkende vanuit het subsidiariteitsprincipe.

Daarnaast kan het Vlaamse Gewest ook partnerships aangaan met verschillende particuliere actoren. Ook intermediaire instanties, zoals de intergemeentelijke archeologische diensten (IAD's), de regionale landschappen, het Vlaams Contactforum voor Erfgoedverenigingen (VCM) en Open Monumentendag (OMD) spelen een belangrijke rol. Het is van cruciaal belang om de krachten van al deze actoren te bundelen en op elkaar af te stemmen. Hier ligt een kerntaak weggelegd voor de Vlaamse overheid. Zij moet een duidelijk kader scheppen, takenpakketten evalueren en afspraken maken inzake bevoegdheden.

Tegen het einde van 2005 moet er een volledig overzicht beschikbaar zijn van alle activiteiten, hiaten, mogelijkheden en behoeften op gemeentelijk en provinciaal niveau. Daarom werd uitgebreid overleg gepleegd met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en de Vereniging van de Vlaamse Provincies (VVP). Studiedagen lokaal erfgoedbeleid en publicaties moeten zorgen voor afstemming en kennisuitwisseling tussen de verschillende bestuursniveaus.

De gewestelijke erfgoedinstanties zullen in samenwerking met de VVSG, de VVP en andere partners nog tijdens dit werkjaar starten met een proefproject: in navolging van het fietsroutenetwerk in de provincies en de monumentenwandelingen in diverse gemeenten,

wordt bekeken hoe op korte termijn monumentenroutes kunnen worden gerealiseerd in elke gemeente.

Van actor naar regisseur

Ruimte creëren voor provinciale, gemeentelijke en particuliere initiatieven wil zeggen dat er in kaart wordt gebracht waar en wanneer de Vlaamse overheidsinstanties nog zelf aan onroerend-erfgoedzorg zullen doen (als actor), dan wel als consulent (regisseur) zullen optreden.

Met de oprichting van het Vlaams Instituut voor het Onroerend Erfgoed (VIOE) werd in 2004 een nieuwe wetenschappelijke overheidsinstelling gecreëerd. De taakstelling van het VIOE werd afgelijnd op onderzoek, adviesverlening en terreinwerk. Ook de taakstelling van de partnerverenigingen zal verder worden verduidelijkt.

Er bleek dat er in algemene zin een behoefte bestaat aan een betere aansluiting tussen het wetenschappelijk onderzoek en de erfgoedpraktijk (behoud en beheer), een kwaliteitsgarantie inzake wetenschappelijk onderzoek en een transparanter beleid ter zake. Daarom werd het principe van de Vlaamse onderzoeksagenda gelanceerd.

Er wordt een cel archeologisch noodonderzoek opgericht.

Sensibilisering en communicatie

De overheid moet te allen tijde een gepast antwoord kunnen bieden op uiteenlopende vragen inzake onroerend erfgoed, zonder noodzakelijkerwijze zelf de rechtstreekse verantwoordelijkheid voor het patrimonium te dragen. Deze dienstverlening ligt voor de hand voor beschermd patrimonium, maar biedt tegelijkertijd ook oplossingen voor niet-beschermd patrimonium. Bestaande communicatieve instrumenten worden bestendig. Daarnaast komt er ruimte voor vernieuwing.

Het project Francia Media van het VIOE heeft tot doel wetenschappelijk onderzoek en innoverende erfgoedpresentatie te stimuleren in verband met het voormalige Karolingische Middenrijk.

Via modelprojecten voert het VIOE onderzoek naar gepaste consolidatie-, conservatie-, restauratie-, en presentatietechnieken van ons Vlaams erfgoed, ten einde handleidingen op te stellen. In 2005 werd hierover ook een enquête georganiseerd in het werkveld.

Beschermingsdossiers worden informatiever. Aan elk dossier wordt voortaan een technische fiche toegevoegd, waarin kernachtig wordt samengevat wat er wordt beschermd en waarom. Het is de bedoeling dat deze fiche uitgroeit tot een daadwerkelijk beheersdraaiboek.

Onderhoud en herbestemming

De minister verwijst naar het antwoord op de vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint over de herbestemming van het kerkelijk patrimonium in Vlaanderen (*Hand. Vl. Parl. St. 2005-06, nr. C67*). Er komt een herwerking van het restauratiepremiebesluit.

Breder spectrum aan instrumenten

Andere actoren moeten maximaal betrokken worden bij het beleid. Belangrijk is ook dat via de versmelting van de bevoegdheden onroerend erfgoed en ruimtelijke ordening een veel ruimere toolbox beschikbaar wordt, op verschillende bestuursniveaus. In het kader van Beter Bestuurlijk Beleid worden deze administraties ook fysisch samengevoegd. Er komt ook één inspectie op het vlak van ruimtelijke ordening, monumenten en landschappen en wonen. Naast Ruimtelijke ordening heeft Onroerend erfgoed ook een link met Leefmilieu en Natuur en Cultuur.

Het Vlaamse beschermingsbeleid moet meer werken via een typologisch-thematische aanpak. Modelbeschermingsdossiers volgens dit systeem zullen worden uitgewerkt.

Een onroerend erfgoeddecreet

De Vlaamse Regering heeft zich geëngageerd om het amalgaam van wetten, decreten en besluiten inzake monumenten, stads- en dorpsgezichten, landschappen en archeologie om te vormen tot één omvattend onroerend-erfgoeddecreet.

Bijzondere aandacht gaat daarbij naar het archeologische luik waar voor de cruciale implementatie van het verdrag van Malta zal gewerkt worden met een klankbordgroep, met een brede vertegenwoordiging van het werkveld.

II. BESPREKING

II.1. Ruimtelijke ordening

II.1.1. Doorzichtig en rechtszeker decretaal kader

Mevrouw *Joke Schauvliege* looft de minister, zijn kabinet en de administratie voor het naleven van

artikel 74 van het Reglement van het Vlaams Parlement. Als enige minister heeft hij in de beleidsbrief een overzicht opgenomen van de moties, resoluties en besluiten van de voorbije legislatuur 2004-2005 en de manier waarop hieraan uitvoering werd gegeven. Dit vergemakkelijkt de controlefunctie van de Vlaamse volksvertegenwoordigers.

De CD&V-fractie kan zich scharen achter de idee van één coördinatiedecreet voor de ruimtelijke ordening. Anderzijds zijn rust en rechtszekerheid in de ruimtelijke ordening belangrijk. Daarom dringt mevrouw Schauvliege erop aan dat er een strakke timing zou worden gehanteerd voor de realisatie van dit decreet, zonder dat het haastwerk mag zijn. Een aantal problemen zoals bijvoorbeeld handhaving en weekendverblijven vragen namelijk dringend een oplossing. Oorspronkelijk werd het decreet aangekondigd voor september 2005, nu lijkt het eerder eind 2005 te zijn. Klopt dit?

De heer *Pieter Huybrechts* is het eens met de minister wanneer hij stelt dat het voor elke burger en elk bedrijf duidelijk moet zijn wat de spelregels zijn. Wat kan en wat niet kan. Een goede redactie van decretale bepalingen en goed leesbare eenduidige stedenbouwkundige voorschriften zijn essentieel. Zo zou het moeten zijn, maar dit is volgens de heer Huybrechts zeker nog niet het geval. Momenteel heeft het decreet betreffende de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 al zo'n vijftiental wijzigingen achter de rug. Het is wachten op de hopelijk laatste decreetswijziging die de minister voor het einde van 2005 heeft beloofd. Deze wijziging moet tegemoetkomen aan de eisen en verzuchtingen van de burgers, ook die van de bewoners van weekendverblijven, de mensen die in het verleden een bouwovertreiding hebben begaan en van de bedrijven.

Volgens de heer Huybrechts betwijfelt de heer Eddy Bruyninckx, gedelegeerd bestuurder van het Autonoom Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen, dat het Verdrag van Middelburg, dat de Scheldeverdieping definitief moet regelen, daadwerkelijk wordt ondertekend op 21 december 2005. Na de beloften die in het verleden hieromtrent werden gedaan, is de heer Bruyninckx zeer realistisch en nuchter. De heer Huybrechts wenst even realistisch te zijn en stelt: eerst zien en dan geloven.

Antwoord van de minister

De *minister* zegt te beschikken over vrij uitgewerkte werkteksten voor de aangekondigde globale decreetswijziging. Volgende aspecten zullen daarbij zeker aan de orde zijn. Ten eerste de opheffing

van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening, gecoördineerd op 22 oktober 1996. Hiertoe worden de nodige overgangsbepalingen opgenomen in het decreet van 18 mei 1999, zodat nog slechts één decreet ruimtelijke ordening overblijft. Ten tweede zullen de bestaande decreten worden geïntegreerd in één enkel leesbaar, beter toegankelijk en afdwingbaar geheel. Ten derde moet de planbatenregeling hanteerbaar worden gemaakt: zowel de toepassingvoorwaarden (opschortingsgronden, uitsluitingsgronden en correctiefactoren) als de procedure zullen gestroomlijnd en vereenvoudigd worden.

Repliek van de leden

Het valt de heer *Rudi Daems* op dat de minister bij de aankondiging van de decreetswijziging niets heeft gezegd over de problematiek van de verjaring die begin 2005 ter sprake kwam in de commissie naar aanleiding van de uitspraak van het Arbitragehof, namelijk het onderscheid tussen historische en niet-historische bouwondernemingen. Wordt dit punt meegenomen bij de decreetswijziging? Een zelfde vraag geldt voor de integratie van de bouw- en milieuvergunning. Dit onderwerp kwam ook reeds ter sprake in de commissie Leefmilieu bij een vraag om uitleg van de heer Sannen aan minister Peeters. De heer Daems heeft de indruk dat dit dossier terug naar af gaat en zal beperkt worden tot een gezamenlijk loket. Hij vraagt hierover verduidelijking.

De heer *Bart Martens* stelt dat bij de bespreking van de beleidsnota 2004-2009 de minister aankondigde dat een studieopdracht werd uitgeschreven om na te gaan of er alternatieven zijn voor de twee uitzonderingsgronden op de verjaarbaarheid, die geschrapt zijn door het Arbitragehof. Hoe ver staat het met die studie?

De *minister* verduidelijkt dat het dossier over de integratie van de stedenbouwkundige en milieuvergunning wordt aangestuurd door het kabinet van minister Bourgeois in het kader van de administratieve vereenvoudiging. Het kabinet van de minister en van minister Peeters en de administraties worden hierbij betrokken. Opdrachthouder is het advocatenkantoor Laga. Het project bevindt zich in de eindfase. Er wordt een overzicht gemaakt van de noodzakelijke decreetswijzigingen en uitvoeringsbesluiten. Het zal inderdaad eerder een éénloketfunctie zijn dan de werkelijke integratie van de twee vergunningen. De minister stelt dat hij steeds voorstander is geweest van één vergunning. Hij heeft de nota nog niet kunnen doornemen, maar hij vreest dat hierover nog zal gediscussieerd worden.

II.1.2. RSV

Mevrouw *Joke Schauvliege* stelt dat de verdere uitvoering van het RSV belangrijk is voor de CD&V-fractie maar toch is er de indruk dat het proces traag vordert. Soms zijn de planningsprocedures te stroef. Er zou moeten nagedacht worden hoe dit op een iets soepelere en eenvoudiger manier kan aangepakt worden.

De heer *Rudi Daems* apprecieert de manier waarop de beleidsbrief door de minister in de commissie werd voorgesteld. Dit getuigt van respect voor het Vlaams Parlement.

Hij stelt verbaasd vast dat de minister afstapt van het driesporenbeleid inzake het RSV en hij er eigenlijk een vierde spoor bijmaakt. Is dit wel in overeenstemming met het Vlaams regeerakkoord? De heer Daems heeft hierbij grote vraagtekens als in dit bijkomende spoor, dat eigenlijk een partiële herziening inhoudt, een aantal fundamentele zaken staan die het RSV op een aantal principes ondergraaft. Hij verwijst naar de missing links, de grenslijn tussen het stedelijk gebied en het platteland, de wijziging van de ruimtebalans en de nieuwe economische poorten.

Wat is de stand van zaken van de studie over de grenslijn tussen stedelijk en plattelandsgebied? Welke zijn de resultaten?

De heer *Patrick Lachaert* herinnert eraan dat de auteurs van de RSV-studie, de professoren Albrechts en Vermeersch, tijdens de voorstelling van hun studie beweerden dat het RSV moest gezien worden als een reisgids en geen vastgelegd specifiek decretaal kader. Dit betekent dat onderweg al eens van richting kan veranderd worden. De enige uitzondering hierop zijn de tien bladzijden bindende bepalingen.

Antwoord van de minister

De *minister* antwoordt dat er sinds de vaststelling van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen in 1997 werk wordt gemaakt van de uitvoering van het plan. Deze uitvoering is een permanent leerproces, dat vooral in de eerste fase heeft geleid tot verdere verfijningen. Dat was bijvoorbeeld nodig voor de afbakeningsprocessen van de stedelijke gebieden. Daarna is de uitvoering in een stroomversnelling geraakt en momenteel zijn nagenoeg alle groot- en regionaalstedelijke planningsprocessen afgerond, met uitzondering van het inmiddels opgestarte afbakeningsproces

Vlaams stedelijk gebied rond Brussel en enkele processen die in het verleden zijn vastgelopen, meer specifiek Leuven en Hasselt-Genk.

Voor de afbakeningsprocessen van de natuurlijke en agrarische structuur verliep de opstart nog moeilijker. Na uitgebreid overleg en discussie werd een werkwijze uitgewerkt aan de hand van vijftien buitengebiedregio's, waarbij het voorbereidend werk wordt uitgevoerd door de betrokken administraties en de VLM. De Vlaamse Regering besliste deze afbakeningsprocessen te versnellen en binnen deze processen een inhaalbeweging voor de afbakening van de gebieden van de agrarische structuur te realiseren. Op die manier kan de minister op korte termijn rechtszekerheid bieden aan de landbouwsector voor een belangrijk deel van de agrarische structuur.

De uitvoering van deze gigantische plannings- en overlegprocessen geraakt nu stilaan op kruissnelheid. Momenteel lopen de overlegprocessen voor vijf buitengebiedregio's en vier bijkomende zullen begin volgend jaar worden opgestart. Voor de afgeronde pilootregio's (Kust-Polders-Westhoek en Haspengouw-Voeren) kan op korte termijn gestart worden met de opmaak van specifieke ruimtelijke uitvoeringsplannen voor landbouw, natuur en bos. De minister zal tevens de afgeronde overlegprocessen in de pilootregio's ten gronde evalueren en indien nodig een bijgesteld plan van aanpak uitwerken.

De opmerking dat de uitvoering van het RSV te traag zou verlopen moet volgens de minister toch enigszins worden genuanceerd. Er kan immers niet worden ontkend dat sinds 1997 grote en belangrijke stappen zijn gezet om de ruimtelijke ontwikkelingen in Vlaanderen in goede banen te leiden.

Tegen het einde van 2005 zal de minister een uitgebreide rapportering voorleggen aan de Vlaamse Regering over de stand van zaken van de uitvoering van het RSV. Deze uitvoering heeft betrekking op twee samenhangende uitvoeringssporen, die elkaar aanvullen.

Het eerste uitvoeringsspoor betreft de generieke doorwerking van het RSV. Het RSV als referentiekader krijgt dagelijks gestalte aan de hand van een brede waaier van acties die worden ondernomen vanuit het beleidsveld ruimtelijke ordening zoals bijvoorbeeld de toetsing van en de adviesverlening over de plannen van de andere beleidsniveaus en beleidsdoelstellingen.

Het tweede uitvoeringsspoor betreft de uitvoering van het actieprogramma dat voorziet in een groot aantal planningsprocessen.

Voor de evaluatie en de herziening van het RSV verwijst de minister naar het regeerakkoord, dat stelt dat dit tijdens deze legislatuur wordt voorbereid. In de beleidsbrief en in het antwoord op de vraag om uitleg van de heer Jos De Meyer werd uitgebreid toegelicht hoe de evaluatie zal aangepakt worden (*Hand. Vl. Parl. St. 2005-06, nr. C67*).

De herziening van het RSV is een daarop volgende stap. Er zal hierbij gewerkt worden volgens de methodiek van de structuurplanning waarbij steeds wordt gewerkt op drie sporen, wat feitelijk neerkomt op een tweesporenbeleid. Ten eerste de ontwikkeling van een langetermijnvisie en de herziening ervan. Ten tweede het uitvoeren van dringende acties op korte termijn en tot slot de communicatie over het ruimtelijk beleid.

Voor de herziening van de langetermijnvisie heeft de minister een strategie uitgewerkt waarbij parallel op twee sporen wordt gewerkt. Enerzijds komt er een kortetermijnspoor, waarin enkele dringende knelpunten worden aangepakt, zoals het naderen van de planhorizon 2007 en concrete knelpunten in de uitvoering van het RSV. Daarnaast wil hij bekijken hoe enkele prioritaire thema's uit het regeerakkoord – zoals wonen, werken, infrastructuur en recreatie – kunnen worden ondersteund. Deze dringende knelpunten kunnen wat de minister betreft resulteren in een tweede partiële herziening van het RSV. Een partiële herziening impliceert uiteraard dat er verder gewerkt wordt binnen de bestaande concepten en principes van het huidige RSV.

Anderzijds stelt de minister dat hij in een langetermijnspoor parallel hiermee zal werken aan de verdere ontwikkeling en verfijning van het ganse beleidskader RSV. Gezien de omvang en complexiteit van deze opdracht, is het momenteel voorbarig om hiervoor een exacte timing te bepalen.

De wetenschappelijke studie over de grenslijn tussen stedelijk gebied en buitengebied, wordt in de beleidsbrief aangekondigd voor het werkjaar 2005-2006 en is dus nog niet opgestart. Van zodra de resultaten beschikbaar zijn, zullen ze aan de leden van de commissie worden meegedeeld.

Inzake de ruimtemonitor antwoordt de minister dat momenteel een bestek wordt voorbereid om de technische en de juridische haalbaarheid van deze moni-

tor te onderzoeken. Deze ruimtemonitor heeft als doel een omvattende en bruikbare set van basisdata aan te leveren, die een inzicht verschaffen in het actueel ruimtegebruik in Vlaanderen. Dit gebeurt in een tijdsperspectief, zodat na enkele jaren ook evoluties en trends zullen kunnen vastgesteld worden. Dit zal op termijn een belangrijk toetsingskader zijn bij de evaluatie van het gevoerde beleid.

Repliek van de leden

De heer *Rudi Daems* is bezorgd over de aangekondigde partiële herziening van het RSV. Naar aanleiding van de voorbereiding van wat moest herzien worden, heeft er in 2004 een bevraging plaats gehad van een aantal bevoorrechte personen. Een van de conclusies luidde dat het RSV eerst zo veel mogelijk moest uitgevoerd worden. Bovendien zullen door de inzet van personeel voor die partiële herziening, elders personeelsleden weggetrokken worden van de uitvoering van het RSV.

Dezelfde studie stelde ook dat er hier en daar een vervaging optrad tussen stedelijk gebied en buitengebied. Een aantal eerbare principes van het RSV zoals bundeling en het versterken van kernen, kregen blijkbaar niet altijd de gewenste invulling.

In zijn toelichting over de partiële herziening wenst de minister volgens de heer Daems blijkbaar een aantal fundamentele zaken ter sprake te brengen. Ten eerste wil de minister bekijken of er geen 'missing links' moeten toegevoegd worden. Ten tweede wenst hij het debat over de ruimtebalans opnieuw te bekijken want dit debat is destijds op een rare manier tot stand gekomen. Verder stelt hij het juridische aspect van de grenslijn tussen stedelijk gebied en buitengebied in vraag en tot slot stelde de minister dat hij de economische poorten wenst te herbekijken.

De minister deelt mee dat er een uitdrukkelijke vraag is in een resolutie van het Vlaams Parlement van 2003 om een economische poort te maken voor de provincie Limburg. Ook in het goedgekeurde Limburgplan van de Vlaamse Regering staat uitdrukkelijk dat er een economische poort moet komen.

De minister stelt dat voor een oplossing van het probleem van de A19 in de Westhoek het RSV ook zal moeten gewijzigd worden.

Wat de ruimtebalans betreft, antwoordt de minister dat hij met de auteurs van het RSV een gesprek heeft gevoerd over de totstandkoming van het RSV. Het was schokkend om te vernemen hoe de ruimtebalans

tot stand is gekomen. Daarom wenst de minister deze studie opnieuw te doen.

Over het onttrekken van personeel voor de partiële herziening van het RSV, licht de minister toe dat het gaat om vier personeelsleden die zich zullen concentreren op de partiële herziening van het RSV. Bovendien heeft de Vlaamse Regering beslist om bijkomend personeel aan te werven. Door na te gaan in welke richting het RSV op lange termijn moet evolueren, zullen ook een aantal problemen op korte termijn gedetecteerd worden.

De heer *Rudi Daems* is niet overtuigd. Hij is bang dat de doos van Pandora zal geopend worden.

In verband met de economische poorten, maakt de heer Daems de minister attent op een resolutie van mei 2005 waarbij het Vlaams Parlement vraagt om prioritair werk te maken van de uitvoering van het RSV en de fundamentele uitgangspunten ervan niet te hypothekeren.

Voor een aantal andere principes die opgesomd staan, is volgens de heer Daems te weinig aandacht in de praktijk, zoals bijvoorbeeld kernversterking, natuurverweving en woondichtheden.

Volgens de heer *Bart Martens* zijn in het regeerakkoord en het RSV passages gewijd aan het locatiebeleid. In de beleidsbrief is hierover niets terug te vinden. Dit locatiebeleid zorgt ervoor dat vervoersgenererende activiteiten, zowel personen- als goederenvervoer, gelokaliseerd worden op plaatsen die maximaal ontsluitbaar zijn door openbaar vervoer of het spoor en binnenvaart. Wat zijn de plannen van de minister? Is er overleg met de minister van Mobiliteit over bijvoorbeeld een mobiliteitseffectenrapport?

De heer Martens vindt de ruimtemonitor een interessant instrument. Het zou ook moeten toelaten om na te gaan in welke mate de doelstellingen van het RSV worden gerealiseerd. Hij raadt de minister aan om de ruimtemonitor niet te beperken tot een kwantitatieve analyse van waar wat is gerealiseerd en wat de evolutie is, maar om dit te koppelen aan een aantal indicatoren zoals bijvoorbeeld de gemiddelde kavelgrootte van nieuwe verkavelingen, de verdeling van nieuwe woonegelegenheden in stedelijk en in buitengebied. Er kan misschien iets pragmatischer worden omgesprongen met een aantal rigoureuze bepalingen die vasthangen aan de scheiding tussen stedelijk en buitengebied op voorwaarde dat de doelstellingen van het RSV – Vlaanderen, open en stedelijk – gerespecteerd blijven. Naar analogie met de indicatoren in het

MIRA-rapport voor de opvolging van het milieubeleid zou met de ruimtemonitor het ruimtelijk beleid moeten gemeten worden.

De *minister* is van oordeel dat ruimtelijke structuurplanning ab initio een dynamisch proces is. Maar een aantal knelpunten die gedetecteerd worden kunnen niet binnen het kader van het huidige RSV worden aangepakt en opgelost. Daar moet over nagedacht worden. De ruimtemonitor is daarbij een essentieel instrument. Dit moet zo snel als mogelijk worden opgestart zodat in 2007-2008 bekend is hoe de ruimte wordt gebruikt. De minister deelt mee dat hij een aantal buitenlandse voorbeelden is gaan bekijken die het mogelijk maken om versneld tegemoet te komen aan een aantal verzuchtingen voor natuur- en bosgebieden. Het zal gaan om geven en nemen, maar daarbij moet gekend zijn wat kan genomen worden om de doelstellingen van het RSV waar te maken. Gelet op het feit dat sinds 1994 er maar 1371 hectare bosuitbreidingsgebied is bijgekomen van de 10.000 voorziene hectare, is er een andere aanpak noodzakelijk.

De minister beklemtoont dat de uitvoering van het huidige RSV prioritair is en dat hier elke dag aan wordt gewerkt. Het is niet juist dat er geen vooruitgang wordt geboekt.

Wat de grenslijn over het stedelijk en buitengebied betreft, stelt de minister dat er een studie zou gebeuren. Niet meer, niet minder. Hij stelt vast dat bijvoorbeeld bij de afbakening van het stedelijk gebied Mechelen het niet mogelijk was om de woon- en werkfunctie in te vullen. Het RSV zegt dat in dat geval een stuk van deze taak kan worden overgedragen in het kader van de provinciale opdracht van de afbakening van de kleinstedelijke gebieden. Dat is geen probleem, maar wat als het daar niet lukt?

Een ander voorbeeld is het plattelandsbeleid. Het platteland moet leefbaar blijven maar dit houdt in dat er keuzes moeten worden gemaakt om het platteland aantrekkelijk te maken. Dat kan een keuze zijn voor recreatie en toerisme.

De minister benadrukt dat hij geen vervaging wenst van de grenslijn maar wel de taakstelling in zijn geheel wil uitvoeren. Hij vreest echter dat die initiële taakstelling minder en minder wordt gehaald. Dat leidt hij af uit de dossiers waarmee hij dagelijks wordt geconfronteerd. De minister wenst dit debat te voeren.

Wat het locatiebeleid en de aspecten van mobiliteit betreft, verwijst de minister naar de nota van minis-

ter Van Brempt 'Pendelplan' waarin een batterij van maatregelen worden voorgesteld. Er zal bilateraal overleg moeten plaatshebben met een aantal sectoren zoals economie en ruimtelijke ordening. Ruimtelijke ordening speelt hierbij een faciliterende rol. In het kader van de MER-rapportering (Milieueffectenrapport) wordt veel aandacht besteed aan mobiliteit en dit leidt meer en meer tot MOBER's (Mobiliteitseffectenrapporten).

II.1.3. Planning via typevoorschriften

De CD&V-fractie is volgens mevrouw *Joke Schauvliege* vragende partij voor de aangekondigde eenduidige typevoorschriften. Zoals de Raad van State stelt, moet hier zo snel mogelijk werk van gemaakt worden.

De *minister* licht toe dat de administratie momenteel een bundel met typevoorschriften finaliseert waarover het overleg in de schoot van de Vlaamse Regering in de loop van de maand december 2005 zal worden opgestart. Naarmate er meer en meer gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen worden goedgekeurd, krijgen de voorschriften over bepaalde gebiedsdelen ook een telkens weerkerende vorm en inhoud.

Het is niet de bedoeling om de typevoorschriften verordenend vast te leggen zoals destijds via het koninklijk besluit van 28 december 1972 op de gewestplannen. Er komt allicht wel een besluit van de Vlaamse Regering, waarvan de typevoorschriften een niet-verordenende bijlage zijn. In het besluit zelf komen dan normaal gezien bepalingen over de opbouw van voorschriften, over de grote groepen van gebiedssoorten en mogelijks een aantal definities en omschrijvingen van begrippen.

De typebepalingen vormen bouwstenen. De onderdelen kunnen worden gecombineerd volgens de keuzes in het planningsproces. Toch wordt de uniformiteit bewaakt. Zo wordt er een onderscheid gemaakt tussen standaard typebepalingen en gebiedsgerichte typebepalingen. De standaard typebepalingen worden bij een bepaald soort gebied bijna altijd gebruikt, de gebiedsgerichte bepalingen voor zover de nood daaraan bestaat.

Na de besluitvorming over deze typevoorschriften op Vlaams niveau, zal de minister onderzoeken of er bijkomende initiatieven nodig zijn in functie van de doorwerking ervan naar provincies en gemeenten.

II.1.4. Grondbeleid

Grondbeleid gaat volgens mevrouw *Joke Schauvliege* over meer dan alleen bedrijventerreinen of strategische projecten. Zoals in het Vlaams regeerakkoord staat, moet het de bedoeling zijn om tot een echt grondbeleidsplan te komen dat ruimer opgevat is: ook de woonfunctie moet hierin opgenomen worden.

Grondbeleid is volgens de *minister* een zaak van alle bestuursniveaus. Het is de bedoeling om het Vlaamse grondbeleidsplan af te ronden in 2006. De meest recente studie is opgeleverd in juni 2004. Vlaanderen kiest ervoor om in zijn grondbeleid de klemtoon te leggen op strategische projecten. Op die manier wordt de uitvoering van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen actief ondersteund. Het grondbeleidsplan dat in opmaak is, zal zich dus niet bezig houden met lokale aspecten van grondbeleid, maar wel deze van het Vlaamse niveau. Dat wordt overigens zo bepaald in het Vlaamse regeerakkoord. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat een eigen lokaal of zelfs een provinciaal beleid onmogelijk wordt.

De heer *Rudi Daems* vraagt of de tweede studie over grondbeleid reeds opgestart is? Hij betreurt dat er niet meer werk wordt gemaakt van het grondbeleid. Hij verwijst naar de resolutie die in het Vlaams Parlement hierover werd gestemd.

Tot slot stelt de heer Daems dat bij de bespreking van de beleidsnota 2004-2009 de minister meermaals heeft aangehaald dat het ging om een interessante discussie om later eens dieper op in te gaan via een themadebat, een hoorzitting enzovoort. Een voorbeeld is de discussie over de biodiversiteit in Vlaanderen versus het woonprobleem, zoals aangehaald in het MIRA-rapport. Een ander voorbeeld is het grondbeleid. Het zou interessant zijn om een aantal mensen te horen en om na te gaan of er geen voortgang kan worden gemaakt met een deel van het instrumentarium, eerder dan te wachten op de allesomvattende studie die andermaal is vooruitgeschoven.

De heer *Bart Martens* is eveneens vragende partij om niet te wachten op verder onderzoek over het grondbeleid, maar om snel werk te maken van de invoering van een aantal dringende instrumenten zoals de grondenbank, een werkbaar systeem van planbaten en maatregelen om grondspeculatie tegen te gaan.

De *minister* is het eens dat in de commissie meer plaats kan gemaakt worden voor een thematische aanpak. Niet alles moet besproken worden aan de hand van vragen om uitleg. Als de administratie of

het kabinet een dossier of problematiek afgerond heeft, kan de minister dit melden en kan hierover een debat worden gevoerd. De gedachtewisseling in de commissie op 30 november 2005 over de atlas van woonuitbreidingsgebieden kan een voorbeeld zijn.

Wat het grondbeleid betreft, is er een werkdocument 'Visie en Strategie' dat dateert van 9 juni 2005. Daarmee werd de tweede fase afgerond en werden een aantal doelstellingen geformuleerd. In de derde fase wordt een stappenplan opgesteld met aanduiding van de instrumenten en de termijn voor de opmaak van een grondbeleidsplan. In de vierde fase zal een tekstvoorstel over een voorontwerp van grondbeleidsplan worden uitgewerkt. De minister zal nagaan of hij hiervoor iemand voltijds kan vrijstellen. Dit zal echter niet evident zijn gezien de zware werklast die er nu al is.

De minister suggereert om de commissie te informeren over de afronding van de tweede fase. Er kan dan nagegaan worden hoe het verder moet en welke timing moet vooropgesteld worden.

II.1.5. Vergunningenbeleid

Mevrouw *Joke Schauvliege* stelt dat voor de vereenvoudiging van het vergunningenregister de minister de steun mag verwachten van de CD&V-fractie. De minister heeft een studie besteld om na te gaan welke werken zouden kunnen worden vrijgesteld van een vergunningsaanvraag. Is de studie reeds klaar en kan ze aan de commissieleden bezorgd worden?

Verder vraagt mevrouw Schauvliege om een beroepsmogelijkheid te voorzien wanneer een gemeente een inschrijving in een vergunningenregister weigert. Wat is het standpunt van de minister hieromtrent en wordt dit voorzien bij de aangekondigde decreetswijziging?

De heer *Pieter Huybrechts* vindt het vervangen van ingewikkelde vergunningsprocedures voor eenvoudige aanvragen door een simpele melding aan de overheid positief. Ook het verminderen van de doorlooptijd bij de Vlaamse overheid voor een bouwdoos krijgt de volle waardering van de heer Huybrechts. De Vlaamse administratie ruimtelijke ordening werkt momenteel behoorlijk sneller en een bouwvergunning kan nu, zoals de Vlaamse wetgeving het voorschrijft, binnen 75 dagen afgeleverd worden.

Wat hem nog meer verheugt, is het feit dat de minister zegt dat de Vlaamse Regering onderkent dat, om Vlaanderen degelijk te kunnen besturen, Vlaanderen

meer bevoegdheden nodig heeft. Dat is voor de heer Huybrechts een waarheid als een koe en de Vlaams-Belangfractie ondersteunt dit voor 200 procent. Maar gezien het dossier Brussel-Halle-Vilvoorde en de beloften en dure eden die de meerderheidspartijen toen hebben afgelegd en die niet werden nagekomen, wenst hij nogmaals te stellen: eerst zien en dan geloven.

Net zoals mevrouw Schauvliege merkt de heer *Patrick Lachaert* op dat hij een arrest heeft ontvangen van de Raad van State waarin wordt opgemerkt dat er geen enkel beroep, ook niet administratief, mogelijk is tegen het niet opnemen van, in dit geval, een verkaveling in een vergunningenregister. Deze lacune zal decretaal moeten worden opgelost.

De *minister* stelt over de vrijstelling van vergunning van werken via het voorzien van énkél een meldingsplicht, dat hij in zijn beleidsbrief heeft geschreven dat zal worden nagegaan in welke mate ingewikkelde vergunningsprocedures voor eenvoudige aanvragen kunnen vervangen worden door een simpele melding aan de overheid. Een aantal zaken moet nog dieper onderzocht worden: wat is het statuut van die melding? Hoe wordt uiteindelijk de vergunning verstrekt? Hoe wordt dit opgenomen in het vergunningenregister? Het is de bedoeling om dit systeem in te schrijven bij de globale decreetswijziging.

Op de vragen over de vergunningenregisters stelt de minister het volgende. Op grond van artikel 96 van het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening is het vergunningenregister een geïnformatiseerd gegevensbestand. Het gegevensbestand heeft betrekking op perceelsgebonden informatie over de ruimtelijke ordening en de stedenbouw op het grondgebied van de gemeente. Een opname in het vergunningenregister is dus louter een registratie in een bestand en geen administratieve rechtshandeling. Hierdoor wordt er dus geen beslissing genomen waardoor er rechten zouden worden verleend. In die optiek is het dan ook te verklaren dat er geen beroepsprocedure werd voorzien.

Verder is het zo dat dit register een dynamisch instrument is. Het is immers perfect mogelijk dat bepaalde gegevens pas in een latere fase in het vergunningenregister worden opgenomen.

II.1.6. Handhavingsbeleid

Inzake de handhaving is mevrouw *Joke Schauvliege* verheugd dat een aantal knelpunten die zich voor-

doen in de praktijk zullen aangepakt worden. In februari 2005 werd hierover door het Vlaams Parlement een resolutie goedgekeurd die dringend moet uitgevoerd worden. De minister kondigde destijds ook aan dat er een studie zou besteld worden rond de handhaving en de gedeeltelijke vernietiging van het decreet. Is deze studie reeds klaar en kan deze ter beschikking gesteld worden van de commissieleden? In de praktijk doen zich immers heel wat problemen voor. Gaat het hier bijvoorbeeld al of niet om een strafuitsluitingsgrond? Valt het landschappelijk waardevol agrarisch gebied al of niet onder de definitie van kwetsbaar gebied in artikel 146?

Mevrouw Schauvliege is tevreden dat het intern reglement van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid is goedgekeurd en dat hij nu van start kan gaan.

Op het terrein doen zich nog steeds problemen voor met de weekendverblijven. De minister dringt hiervoor aan op planologische oplossingen die lokaal en provinciaal moeten gedragen zijn maar er stelt zich nog steeds het probleem van de compensatie. Indien het wordt ingekleurd als recreatief woongebied dan moet dit elders op het gemeentelijk grondgebied gecompenseerd worden. In Brecht gebeurde de inkleuring als recreatief woongebied maar bleef de compensatie achterwege en in Schilde lijkt hetzelfde zich voor te doen.

Mevrouw Schauvliege vraagt hoe de minister het uitdovend woonrecht in de praktijk zal realiseren. Er is immers nog steeds een federale inschrijvingsplicht in het bevolkingsregister.

Volgens de heer *Pieter Huybrechts* stelt de minister dat hij bouwovertredingen wenst te ontmoedigen en in de vroegst mogelijke fase wenst op te treden tegen bouwovertredingen in uitvoering. Tot daar is er geen probleem voor de Vlaams-Belangfractie. Als de minister echter zegt dat hij het historisch passief op een redelijke, menselijke en verantwoorde wijze wil verwerken, is de vraag wat hieronder moet verstaan worden. Het Vlaams Belang heeft een ander idee over redelijkheid en menselijkheid. Het feit dat recent nog de inboedel van een bejaard koppel per opbod werd verkocht omdat ze de dwangsom voor hun illegale chalet niet konden betalen, getuigt voor hem van niet veel redelijkheid en menselijkheid. Vermoedelijk zal de minister verwijzen naar het principe van de scheiding der machten.

De *minister* antwoordt dat hij niet moet overtuigd worden en dat in de toekomst de Hoge Raad voor het Herstelbeleid een oplossing kan bieden.

Volgens de heer *Pieter Huybrechts* is de minister voorstander van een uitdovend woonrecht maar voor vele mensen is het kalf reeds verdronken. Bovendien is over het juridische karakter van het uitdovend woonrecht het laatste woord nog niet gezegd. De minister koppelt aan dit uitdovend woonrecht bepaalde voorwaarden. Welke zijn deze voorwaarden?

Het Vlaams Belang wenst dat de weekendverblijven, zeker diegenen die gebouwd werden voor de invoering van de gewestplannen, ongeacht waar zij staan – ook in zogenaamd kwetsbare gebieden – daar kunnen blijven staan. Over de opsplitsing van de kwetsbare gebieden in harde en zachte gebieden is in de beleidsbrief jammer genoeg niets terug te vinden. Als de Vlaamse Regering, tegen alle logica in, toch eist dat deze constructies, die niet illegaal zijn, worden verwijderd, dan moeten deze mensen minstens een volwaardige vergoeding bekomen. Zal de minister dit in overweging nemen of is dit bij voorbaat uitgesloten?

In het hoofdstuk over ruimte voor recreatieve gebieden is er sprake van het streven naar een definitieve oplossing voor ruimtelijk aanvaardbare clusters van weekendverblijven. Wat echter met individuele weekendverblijven?

De heer *Rudi Daems* vraagt wat de relatie is tussen de Hoge Raad voor het Herstelbeleid en de VLACORO (Vlaamse Commissie voor Ruimtelijke Ordening). In de beleidsbrief staat dat de Hoge Raad voor het Herstelbeleid beleidsaanbevelingen en -adviezen kan geven. Hoe is de verhouding tussen beide?

De heer *Daems* wenst te weten hoe de minister het uitdovend woonrecht concreet zal realiseren. Hij verwijst naar bladzijde 24 van de beleidsbrief waar staat dat het uitdovend woonrecht zal ingevoerd worden voor overtredingen die niet geregulariseerd kunnen worden. Waarover gaat het hier concreet? Gaat het over weekendverblijven of andere zones?

Wanneer de heer *Daems* de tabel bekijkt op bladzijde 22 van de beleidsbrief komt hij tot ongeveer 750 gerechtelijke uitspraken in verband met een herstelmaatregel tijdens de periode 2000-2004. Er wordt hierbij niet vermeld in hoeveel gevallen er ook een dwangsom was voorzien. Er kan vanuit gegaan worden dat de overtreders dan zelf overgaan tot herstel. De heer *Daems* is samen met de minister overtuigd dat het beter is om tijdig in te grijpen via stakingsbevelen. Dit is volgens de minister beter in plaats van

een zogenaamd afbraakbeleid achteraf. De vraag die zich stelt is: wat met overtredingen waar er wel een gerechtelijke uitspraak is tot herstel en die niet wordt uitgevoerd?

De heer *Karlos Callens* is blij met de installatie van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid maar kijkt met enige bezorgdheid naar de adviezen die ze zullen geven. Hij hoopt op een zekere vergevingsgezindheid van de raad en had graag van de minister vernomen hoe de raad precies zal te werk gaan bij de formulering van het advies.

De heer *Jul Van Aperen* wenst, net zoals de andere commissieleden, de minister te feliciteren met de beleidsbrief, maar vooral ook met zijn visie op het ruimtelijke ordeningsbeleid.

Hij vraagt om speciale aandacht te hebben voor de problematiek van de weekendverblijven waarmee hij ook in de Noorderkempen wordt geconfronteerd. Het is belangrijk voor de rechtszekerheid van de mensen, dat er een definitieve oplossing komt voor deze problematiek die niet nieuw is. De heren *Ward Beysen* en *Eddy Baldewijns* hebben in het verleden getracht om voor oplossingen te zorgen maar het is vooral de laatste jaren dat er echter schot in de zaak lijkt te komen. Op provinciaal niveau zijn er bijvoorbeeld belangrijke studies en inventarissen gemaakt. Het is echter een complex probleem met verschillende aspecten. Er zijn bijvoorbeeld weekendzones die al dan niet vergund zijn, er is het grote probleem van de permanente bewoning enzovoort. Er zijn een aantal ideeën voor oplossingen: het creëren van een recreatieve woonzone, het promoten van een bepaald uitdoofbeleid. Hoe dan ook zijn sociaal aanvaardbare oplossingen noodzakelijk: sociale drama's zijn niet meer gewenst. De heer *Van Aperen* vraagt aan de minister wat de stand van zaken is van het dossier van de weekendverblijven.

De heer *Patrick Lachaert* wenst in verband met de weekendverblijven niet in een goedkoop discours te vervallen door te stellen dat alle weekendverblijven moeten blijven of vergoed moeten worden. Beleidsvoering is veel complexer. Tijdens de vorige legislatuur werd op 28 mei 2003 het handhavingsdecreet goedgekeurd. Daarin bevindt zich een luik over verjaring maar voor de heer *Lachaert* is een ander luik belangrijker: de periode van het vergund geacht zijn van constructies werd verschoven van 1962 naar de jaren 1977 en 1978, zijnde de definitieve totstandkoming van de gewestplannen. Het vergund geacht zijn

heeft een gelijkaardig juridisch karakter als het vergund zijn. Inzake weekendverblijven worden er echter inspanningen gedaan om een dossier in te dienen dat bewijst dat de constructie bestaat van voor de definitieve totstandkoming van de gewestplannen maar dat de gemeenten die dossiers niet willen inschrijven in het vergunningenregister. Voor woningen in een woonzone stelt zich hier niet echt een probleem maar de lokale overheden blijken niet op de hoogte te zijn van deze decretale mogelijkheid voor weekendverblijven. De heer Lachaert vraagt dat de minister de gemeenten hiervan duidelijk op de hoogte zou brengen.

De heer Lachaert had ook graag meer informatie ontvangen over de werking van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid.

Antwoord van de minister

De *minister* stelt, dat wat het vermoeden van vergund zijn betreft, zowel inzake constructies die dateren van vóór 1962 als inzake constructies opgericht tussen 1962 en de datum van de introductie van het eerste gewestplan (die voldoen aan de bepalingen vervat in artikel 96, §4, van het meermaals gewijzigde decreet van 18 mei 1999), moet worden opgemerkt dat ook deze informatie in het vergunningenregister op dezelfde manier moet worden opgenomen. Het lijkt de minister evenwel aangewezen dat de huidige in het decreet vervat zijnde formulering inzake het vermoeden van vergund zijn tussen 1962 en de datum van de introductie van het gewestplan, verder wordt verduidelijkt in het kader van de globale decreetswijziging zodat hierover decretaal absolute duidelijkheid wordt gecreëerd.

Wat de weekendverblijven betreft, zijn de inventarissen voor de provincies Limburg, West-Vlaanderen en Antwerpen volledig afgerond. De inventaris voor Limburg omvat 18 gemeenten, die voor West-Vlaanderen 11 gemeenten en die voor Antwerpen 24 gemeenten.

In overeenstemming met de resolutie van het Vlaams Parlement moet voor de clusters vervat in deze inventarissen een afweging gebeuren op Vlaams niveau. De clusters die op Vlaams niveau gunstig worden geëvalueerd kunnen vervolgens het voorwerp uitmaken van een verdere afweging op provinciaal niveau. De provincies zullen met andere woorden onderzoeken of deze clusters in aanmerking komen voor het

opmaken van een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan.

Voor de clusters in de provincies Limburg en West-Vlaanderen werd de afweging op Vlaams niveau intussen afgerond en overgemaakt aan de betrokken provincies. Zij kunnen starten met de afweging op provinciaal niveau. Weldra zal de afweging voor de clusters in de provincie Antwerpen door de administratie worden overgemaakt. Ook de provincie Antwerpen zal dus binnenkort kunnen starten met de afweging van de clusters.

De inventaris van Oost-Vlaanderen omvat vier gemeenten. De bestendige deputatie van Oost-Vlaanderen heeft nog niet bevestigd of de overgemaakte inventarissen een voldoende basis vormen voor verdere afweging. Oost-Vlaanderen zal nogmaals de gemeenten bevragen met het oog op het afronden van de inventarisatie. Ondertussen is de provincie Oost-Vlaanderen wel gestart met een pilootproject met de gemeente Stekene.

De bestendige deputatie van Vlaams-Brabant heeft nog geen definitieve inventaris overgemaakt. De inventaris van Vlaams-Brabant omvat voorlopig 13 gemeenten. Daarnaast hebben nog vijf gemeenten aan het provinciebestuur gemeld dat ze een inventaris zullen opstellen. De provincie Vlaams-Brabant maakt ook werk van een pilootproject voor de ruimtelijke afweging voor wonen op campings en permanent wonen in weekendverblijven voor de regio Kampenhout-Boortmeerbeek-Haacht-Zemst.

Hebben de planningsprocessen en nadien de herbestemmingen via PRUP's nu tot gevolg dat er feitelijk dient te worden gecompenseerd met het oog op het respecteren van de ruimtebalans? De relatie met de gemeentelijke woonbehoefte en compensatie bij herbestemming moet bekeken worden binnen de context van planningsinitiatieven, waarbij uitgegaan wordt van een ruimtelijke visie en van de ruimtelijke draagkracht. Daarbij wordt gezocht naar een evenwichtige oplossing, niet noodzakelijk naar een wiskundig exacte compensatie. De provincies nemen het voortouw in de planningsinitiatieven en worden dus ook geacht hier de nodige aandacht voor te hebben. In tweede orde moet uiteraard de ruimtebalans bewaakt worden. Het belangrijkste principe in dit kader is dat het bestendigen van het wonen dat dateert van voor 1991 op de huidige locatie of na herlokalisatie, niet moet gecompenseerd worden. Dit is het geval in het grootste deel van de dossiers.

Het bestendigen van de permanente bewoning gaat er in principe niet van uit dat bijkomende bouwmogelijkheden gecreëerd worden. Indien dit wel het geval is, moet een gelijke oppervlakte in elk geval elders in het woongebied geschrapt worden.

Voor het antwoord op de vraag over de aanduiding van landschappelijk waardevol agrarisch gebied als kwetsbaar gebied, specifiek met betrekking tot het handhavingsbeleid, verwijst de minister naar het arrest van het Hof van Cassatie van 13 september 2005. Daarin heeft het hof nogmaals bevestigd dat landschappelijk waardevol agrarisch gebied moet aanzien worden als een kwetsbaar gebied.

Het feit dat voor de toepassing van artikel 145bis landschappelijk waardevol agrarisch gebied decretaal niet als kwetsbaar gebied wordt beschouwd, terwijl dit wel zo is voor de toepassing van artikel 146, kan worden verantwoord doordat het voorwerp van beide artikelen fundamenteel verschillend is. In artikel 145bis betreft het immers vergunde of vergund geachte constructies, terwijl het in artikel 146 wederrechtelijke constructies betreft en waar geen regularisatie in kwetsbaar gebied mogelijk is.

De vraag kan gesteld worden of in het kader van de globale decreetswijziging dit moet herbekeken worden. De minister plant hiertoe alleszins zelf geen initiatief. Het staat de Vlaamse volksvertegenwoordigers natuurlijk vrij om hierop zelf een amendement in te dienen.

Een verdere opsplitsing in zogenaamde ‘harde’ en ‘zachte’ kwetsbare gebieden lijkt de minister op dit ogenblik niet echt aangewezen te zijn. Als er echt aberraties zijn moet dit planologisch aangepakt worden.

Wat het historisch passief van bouwovertredingen betreft, verwijst de minister naar de oprichting van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid, die op 24 oktober 2005 haar huishoudelijk reglement aannam. Na de goedkeuring daarvan door de Vlaamse Regering treden de adviesverplichtingen in werking voor de colleges van burgemeester en schepenen en de stedenbouwkundige inspecteurs die een herstelvordering willen indienen, respectievelijk voor de stedenbouwkundig inspecteur die een ambtshalve uitvoering wil opstarten. Er is afgesproken dat de raad samenkomt om in een proefprocedure een 25-tal dossiers, die door de stedenbouwkundig inspecteur werden samengesteld, te behandelen: er wordt nagegaan wie de dossiers inleidt en hoe ze worden samengesteld.

Het is niet de bedoeling dat de raad een eigen secretariaat volledig gaat uitbouwen. Het bestaande secretariaat moet een soort van interface zijn tussen de raad en de stedenbouwkundige inspectie.

Vanaf de goedkeuring van het huishoudelijk reglement van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid door de Vlaamse Regering, gelden de adviesverplichtingen.

De relatie van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid en VLACORO wordt door de minister als volgt toegelicht. De VLACORO is een algemene adviesraad met daarnaast enkele bijzondere bevoegdheden. Daarentegen is de Hoge Raad voor het Herstelbeleid een bijzondere adviesraad met specifieke adviesopdrachten. De VLACORO kan advies geven “over alle aangelegenheden met betrekking tot de ruimtelijke ordening”, terwijl de Hoge Raad voor het Herstelbeleid advies kan geven over “alle aangelegenheden met betrekking tot het handhavingsbeleid”.

Vervolgens antwoordt de minister op de vragen over het uitdovend woonrecht. Het uitwerken van een reglementering op het uitdovend woonrecht is volgens hem geen evidentie. Het uitdovend woonrecht werd door het Vlaams Parlement als oplossing voorgesteld in haar resolutie van 15 januari 2003 betreffende de problematiek van de weekendverblijven. Deze resolutie stelde: “Wanneer geen planmatige oplossing kan worden gerealiseerd en mits het weekendverblijf op 1 juli 1999 effectief permanent bewoond is door de huidige eigenaar en/of bewoner, dient de Vlaamse Regering over de mogelijkheid te beschikken om de vordering tot afbraak om sociaal dwingende redenen te koppelen aan een uitdovend woonrecht op betreffende locatie tot op een billijke wijze in een geschikte huisvesting kan worden voorzien.”

Het invoeren van een uitdovend woonrecht mag niet tot gevolg hebben dat bepaalde bestemmingsvoorschriften voor de toekomst volledig worden uitgehouden. Het invoeren van het uitdovend woonrecht mag ook niet tot gevolg hebben dat het begaan van overtredingen in de toekomst wordt aangemoedigd. Het kan daarom enkel betrekking hebben op toestanden die reeds enige tijd bestaan.

Juridisch stelt zich de vraag of het uitdovend woonrecht kan worden beperkt tot de weekendverblijven. In de juridische betekenis van het woord zijn weekendverblijven immers enkel die verblijven die in de daartoe geëigende bestemmingszone – een zone voor verblijfsrecreatie – zijn opgericht voor een recreatief,

dit wil zeggen geen permanent, verblijf en die voldoen aan de oppervlakte en volume-eisen die voor deze verblijven gelden. Bij het uitvaardigen van de resolutie werd echter niet enkel, maar zelfs hoofdzakelijk, niet aan deze weekendverblijven gedacht.

Het ging immers voor een zeer groot deel om constructies die weliswaar beschouwd worden als weekendverblijf, maar die buiten de weekendverblijfszones zijn gelegen. De minister wenst het uitdovend woonrecht, zoals afgesproken in het Vlaams regeerakkoord, absoluut uit te voeren. Maar er kan geen discussie zijn over het uitdovend karakter. Bij het uittekenen van het uitdovend woonrecht moet ook rekening worden gehouden met andere bevoegdheidsdomeinen, in het bijzonder met de reglementering die het Vlaams Parlement heeft uitgevaardigd inzake de woonkwaliteitsnormen.

Op de vraag van heer Rudi Daems over de gerechtelijke uitspraken, deelt de minister mee dat er jaarlijks door de rechtbanken een 300-tal definitieve uitspraken worden geveld. Slechts zelden wordt er geen dwangsom opgelegd. Een groot deel van deze uitspraken wordt effectief uitgevoerd onder druk van de dwangsom. Feit is dat er jaarlijks meer uitspraken met een herstelmaatregel effectief worden uitgevoerd dan er uitspraken bijkomen. De achterstand uit het verleden wordt met andere woorden ingehaald.

Wanneer blijkt dat de herstelmaatregel nog niet werd uitgevoerd en de betrokkenen – veroordeelden en kopers ingevolge artikel 137 van het decreet op de ruimtelijke ordening – geen aanstalten maken tot uitvoering, wordt in sommige gevallen noodzakelijkerwijze in een nieuwe procedure een dwangsom gevorderd om de uitvoering van de gerechtelijke uitspraak te bekomen.

Repliek van de leden en antwoord van de minister

De heer *Pieter Huybrechts* stelt vast dat de minister een andere visie heeft op de kwetsbare gebieden. Voor de heer Huybrechts is het logisch dat een natuurreservaat als een hard kwetsbaar gebied kan beschouwd worden, in tegenstelling tot een bosgebied dat hij zou omschrijven als een zacht kwetsbaar gebied.

De *minister* stelt dat op dit ogenblik een landschappelijk waardevol agrarisch gebied niet als kwetsbaar wordt beschouwd voor artikel 145bis waardoor 99,9 procent van de gevallen worden opgelost. Een zonevreemde woning in een bosgebied kan echter

niet het statuut worden gegeven als een zonevreemde woning in een landbouwgebied, waar zelfs afbreken en heropbouwen tot de mogelijkheden behoort. Dat kan niet de bedoeling zijn volgens de minister voor zonevreemde woningen in een bosgebied. Artikel 146 maakt deel uit van het handhavingsbeleid waarbij iemand die onvergund een constructie heeft opgericht in landschappelijk waardevol agrarisch gebied niet in aanmerking komt voor een uitdoofscenario.

De heer *Pieter Huybrechts* repliceert dat het in dit laatste geval er vanaf hangt van wanneer de constructie dateert, namelijk indien de woning dateert van voor de invoering van de gewestplannen of de wet op de stedenbouw.

Het uitdovend woonrecht kan een oplossing bieden voor een aantal dossiers maar er is wel haast mee gemoeid: ondertussen worden de vonnissen immers verder uitgevoerd.

Tot slot leest de heer Huybrechts op bladzijde 52: “De resolutie, die werd goedgekeurd op 15 januari 2003, streeft naar een definitieve oplossing voor ruimtelijk aanvaardbare clusters van weekendverblijven”. Wat met de individuele weekendverblijven?

De heer *Rudi Daems* is van mening dat wat handhaving betreft er veel wordt verwacht van de Hoge Raad voor het Herstelbeleid. Zij hebben een belangrijke taak te vervullen met betrekking tot de historische bouwovertredingen. De vraag is of er voldoende mensen en middelen zijn zodat de raad ook de actuele bouwovertredingen kan behandelen.

Naar aanleiding van de presentatie van de beleidsnota heeft de minister gezegd dat hij, in het kader van BBB, overwoog om na te gaan of de bouwinspectie niet samen zou kunnen gaan met de milieuinspectie. Wat is de stand van zaken?

De *minister* stelt dat de planologische aanpak van de problematiek van de weekendverblijven in clusters vastgelegd is in een resolutie en zo zal uitgevoerd worden. Voor individuele weekendhuisjes opgericht zonder bouwvergunning komt er een uitdovend woonrecht.

De Hoge Raad voor het Herstelbeleid beschikt over de nodige middelen en mensen om te starten. Hij is samengesteld en het secretariaat is bemand. Er zijn twee nieuwe aanwervingen gebeurd: een jurist en een administratief medewerker. Het huishoudelijk regle-

ment zal in december 2005 worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering.

BBB heeft gekozen voor een Inspectie RWO (Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed). De minister overweegt om na te gaan of er geen samenwerkingsverband kan worden aangegaan wanneer de beide Inspecties (Milieu en RWO) zijn opgestart. Maar er is duidelijk een onderscheid tussen beide en ze behoeven beide andere competenties. Wanneer de Inspectie Milieu optreedt en bouwovertreedingen vaststelt, zou het nuttig zijn dat hiervan melding wordt gemaakt aan de Inspectie RWO of dat ze zelf het PV opstelt. Dit is een kwestie van werkspraken.

De minister besluit dat hij met enkele leden duidelijk van mening verschilt over de problematiek van de harde en zachte kwetsbare gebieden.

II.1.7. Vereenvoudiging van procedures en administratieve lasten

De heer *Pieter Huybrechts* staat, zoals mensen met een gezond verstand al jaren vragen, achter de vereenvoudiging van procedures en de vermindering van de administratieve lasten. Hij staat dan ook achter het streven naar eenvormigheid en rechtszekerheid maar besluit weerom: eerst zien en dan geloven.

Volgens de heer *Karlos Callens* heeft de minister het over een heleboel bijkomende informatie die zal moeten aangeleverd worden bij de dossiersamenstelling voor verkavelingsaanvragen: de parkeerproblematiek, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid enzovoort. De heer Callens is bang dat de goedkeurders van de aanvraag bij de beoordeling dusdanig strenge normen zouden hanteren dat een verkavelingsaanvraag nog moeilijk goedgekeurd geraakt.

De *minister* verwijst voor het antwoord naar de beleidsbrief. Daarin is aangegeven dat het ministerieel besluit met betrekking tot de dossiersamenstelling van verkavelingsaanvragen reeds van 6 februari 1971 dateert. De kijk op verkavelingen is doorheen de tijd echter sterk veranderd zodat er momenteel gedacht wordt aan een vernieuwde dossiersamenstelling. Die mag echter geen grotere lasten impliceren waar het niet nodig is.

Zoals echter bij de stedenbouwkundige vergunningsaanvragen, wordt bij een (grotere) verkaveling

gedacht aan het opleggen van een document dat de visie op de verkaveling en de inpassing in de ruimtelijke context weergeeft. Dit zou moeten toelaten dat de concrete invulling van een verkaveling eerder op die basis wordt beoordeeld dan aan de hand van rigide strikte voorschriften met betrekking tot bouwhoogte, dakvorm, materialenkeuze enzovoort.

Zo zou voor eenvoudige verkavelingen een eenvoudige dossiersamenstelling kunnen volstaan. Voor grotere verkavelingen zou daarentegen meer aandacht moeten gaan naar de visie op de verkaveling. Het lijkt aangewezen dat er meer aandacht wordt besteed aan de ruimtelijke context, de openbare ruimte, de oriëntatie, de privacy enzovoort. Het is wenselijk dat er door de vergunningverlenende overheid grotere aandacht wordt geschonken aan de kwaliteit van het voorstel eerder dan aan de kwantiteit van het aantal toe te voegen documenten.

Het is ook de bedoeling om de adviesplicht te herbejken. In die optiek wordt er momenteel nagedacht over een systeem waarbij aan de adviesinstanties enkel de voor hen relevante stukken ter beoordeling zouden worden overgemaakt. In bijkomende orde wordt tevens nagedacht over een systeem om in de nabije toekomst de dossierstukken digitaal te kunnen doorsturen om de papierstroom drastisch te verminderen.

II.1.8. Subsidiariteitsprincipe

De heer *Pieter Huybrechts* kan zich scharen achter het verder operationaliseren en verduidelijken van het subsidiariteitsprincipe. Beslissingen moeten genomen worden op het meest geschikte niveau. Goede afspraken en afstemmingsoverleg zijn hierbij essentieel. Ook positief is het ondersteunen van gemeenten die werk hebben gemaakt van autonome vergunningstaken en onderzoeken hoe gemeenten ertoe kunnen worden aangezet om hun verantwoordelijkheden op te nemen.

De heer *Patrick Lachaert* had graag vernomen hoeveel steden en gemeenten op dit ogenblik klaar zijn voor ontvoogding en hoeveel gemeenten hun ontvoogding ook effectief hebben gevraagd en hoeveel ze hebben verkregen. Sommige gemeenten voldoen blijkbaar wel aan de vijf voorwaarden maar wensen nog niet ontvoogd te worden. Wat zijn hiervoor de redenen?

De *minister* licht toe dat het decreet op de ruimtelijke ordening van 18 mei 1999 een belangrijke taakstelling voor de steden en gemeenten voorzag. Zij zouden zelf kunnen instaan voor het vergunningenbeleid, indien ze aan vijf voorwaarden zouden voldoen. Deze vijf voorwaarden zijn het beschikken over een goedgekeurd gemeentelijk ruimtelijk structuurplan; het beschikken over een gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaar; het beschikken over een conform verklaard plannenregister; het beschikken over een vastgesteld vergunningenregister; het beschikken over een register van de onbebouwde percelen.

De voorbije jaren werden de gemeenten stapsgewijs voorbereid op deze belangrijke verantwoordelijkheid door systematisch meer verantwoordelijkheid aan de gemeentebesturen te geven, onder meer via het drastisch uitbreiden van de werken die vrijgesteld zijn van het advies van de gemachtigde ambtenaar. Daardoor werd de historische achterstand inzake de doorlooptijden van aanvraagdossiers op het niveau gemachtigde ambtenaar weggewerkt.

Een beperkt aantal gemeenten voldoet reeds aan de vijf ontvoogdingsvoorwaarden. Dit betekent echter niet noodzakelijk dat ze allen reeds werken volgens het nieuwe vergunningensysteem vervat in het decreet van 18 mei 1999 houdende de organisatie van de ruimtelijke ordening. Eerst moeten ze immers formeel aan de Vlaamse Regering, via de afdeling Stedenbouwkundige Vergunningen, vragen dat deze officieel vaststelt dat de gemeente effectief aan de vijf voorwaarden voldoet. In dat geval wordt deze vaststelling in het Belgisch Staatsblad gepubliceerd. Vanaf de eerste dag van de tweede maand na de publicatie in het Belgisch Staatsblad treedt het nieuwe systeem dan in die gemeente in werking.

Op 1 november 2005 werden twee gemeenten, Vilvoorde en Avelgem, daadwerkelijk ontvoogd. Voor twee andere, Stabroek en Zwevegem, heeft de minister op respectievelijk 14 en 20 oktober 2005 het ontvoogdingsbesluit ondertekend dat direct nadien ter publicatie werd overgemaakt aan het Belgisch Staatsblad. De gemeente Hoogstraten voldoet ook aan de vijf voorwaarden en heeft gevraagd om te worden ontvoogd.

Het overgrote deel van de gemeenten maakt momenteel ernstig werk van de vijf ontvoogdingsvoorwaarden. Er speelt hierbij een domino-effect: hoe meer gemeenten ontvoogd zijn, hoe minder het Vlaamse Gewest aandacht moet besteden aan de klassieke adviesplicht en hoe meer tijd er vrij komt om gemeenten actief te begeleiden bij hun plannings- en vergunningstaken.

Volledigheidshalve verwijst de minister naar de bestaande subsidieregelingen, in casu:

- het besluit van de Vlaamse Regering van 20 oktober 2000 tot bepaling van de voorwaarden voor de toekenning van subsidies aan gemeenten voor de opmaak van gemeentelijke ruimtelijke structuurplannen, gemeentelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen en gemeentelijke plannen van aanleg;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 23 november 2003 tot bepaling van de voorwaarden voor toekenning van subsidies aan gemeenten voor de opleiding van gemeentelijke stedenbouwkundig ambtenaren en voor de betaling van de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaren in kleine gemeenten;
- het besluit van de Vlaamse Regering van 22 juni 2001 tot bepaling van de voorwaarden voor de toekenning van subsidies aan gemeenten voor de opmaak van het eerste vergunningenregister en het eerste plannenregister.

II.1.9. Speerpunt wonen

Mevrouw *Joke Schauvliege* vraagt of er reeds contact is geweest met de lokale besturen over de Atlas van woonuitbreidingsgebieden? Het is essentieel dat zij hierbij betrokken worden. In het Vlaams regeerakkoord staat dat de woonuitbreidingsgebieden die in handen zijn van de sociale huisvestingsmaatschappijen versneld worden aangesneden. Hierover werd niets teruggevonden in de beleidsbrief maar mevrouw Schauvliege dringt aan dat hier snel werk van wordt gemaakt. Betaalbaar wonen is trouwens een van de speerpunten van het beleid van de minister.

De heer *Rudi Daems* vraagt inzake de Atlas van woonuitbreidingsgebieden welke criteria de minister bij een eventuele selectie wenst te hanteren.

Een vraag die de heer Daems reeds in 2004 stelde maar waarop nog geen antwoord kwam, is de vraag naar de berekening van de woonbehoefte. In het kader van de discussie over de omzendbrief woonuitbreidingsgebieden en het zogenaamde Zomerakkoord was beslist dat er een tweejaarlijkse woonbehoefte-inschatting zou gebeuren per regio of bestuurlijk arrondissement. Zijn deze studies reeds gebeurd?

De minister schrijft in de beleidsbrief dat er nog 58.000 hectare woongebied voorradig is in woonzones maar dat het niet evident is om dergelijke kavels

op de markt te krijgen. In het programmadecreet 2006 zou hieraan worden verholpen door de schenking van bouwgronden te vergemakkelijken. Zijn er ook nog andere instrumenten om dergelijke percelen, die vaak om speculatieve redenen worden achtergehouden, los te wrikken?

Wat de Atlas van woonuitbreidingsgebieden betreft, heeft de heer *Karlos Callens* het vermoeden dat een aantal woonuitbreidingsgebieden niet worden aangesneden doordat er telkens wordt teruggevallen op de woonbehoeftestudies. De kwaliteit van de woonbehoeftestudies varieert echter. De heer Callens stelt dat hij volgens een woonbehoeftestudie voor zijn gemeente slechts een beperkt aantal kavels mag aansnijden, hoewel hij overtuigd is dat, indien een veelvoud hiervan zou aangeboden worden, ze onmiddellijk zouden verkocht zijn. Hij hoopt op enige soepelheid van de administratie zodat de prijs van de bouwgronden enigszins kan dalen.

Antwoord van de minister en repliek van de leden

De minister verwijst naar de toelichting en gedachteswisseling over de Atlas van woonuitbreidingsgebieden in de commissie op 30 november 2005. De toelichting zal twee dagen later worden verstrekt aan de ambtenaren van de AROHM. De toelichting en het overleg met de gemeenten en provincies zal in eerste instantie geschieden via de VVSG en de VVP. De minister beklemtoont dat het een technisch document is van de administratie. Alleen de methodologie werd in politiek overleg vastgesteld.

De heer *Rudi Daems* stelt dat hij, net zoals bij de begrotingsbespreking in 2004, geen antwoord heeft gekregen op zijn vragen over de woonbehoeftestudies. Mogelijks komt dit ter sprake bij de voorstelling van de Atlas van woonuitbreidingsgebieden op 30 november 2005.

Er is ook geen antwoord gekomen op de vraag welke inspanningen de minister nog wenst te doen, naast wat in het programmadecreet van 2006 is voorzien, om kavels binnen de woongebieden op de markt te krijgen. Dit is essentieel voor een woonverdichtingsbeleid.

Mevrouw *Joke Schauvliege* herhaalt de vraag over de woonuitbreidingsgebieden in handen van sociale huisvestingsmaatschappijen.

De minister antwoordt dat dit wordt meegenomen in de stedelijke afbakingsprocessen. Hij verwijst

ook naar de bespreking in de commissie Wonen waar werd gesteld dat deze kavels worden vrijgegeven. Verder zal de Atlas van woonuitbreidingsgebieden aangeven welke woonuitbreidingsgebieden voor ontwikkeling in aanmerking komen. Voor het vervolg van het verhaal verwijst de minister naar de minister van Wonen en de gemeenten en provincies.

Op de vraag van de heer Daems naar wat er kan gebeuren om de onbebouwde kavels binnen woongebied op de markt te brengen, antwoordt de minister dat grondbeleid niet alleen een zaak is van de Vlaamse Regering maar ook van de gemeenten en provincies. Als voorbeeld verwijst de minister naar een belasting op onbebouwde percelen zoals die bijvoorbeeld in Kapellen bestaat.

II.1.10. Speerpunt ondernemen

Volgens de heer *Pieter Huybrechts* zijn de doelstellingen in verband met de speerpunten van het beleid, onder meer over ruimte om te wonen en ruimte om te ondernemen en te werken, mooi verwoord. Hij citeert: "Het ruimtelijk beleid is verantwoordelijk voor het bestemmen van voldoende ruimte voor woningen en voor het faciliteren van kwalitatieve vormen van hergebruik van bebouwde ruimte in functie van het wonen."

Wat betreft de ruimte om te ondernemen en te werken leest de heer Huybrechts dat het bewaken van de aantrekkelijkheid van Vlaanderen voor het aantrekken en behouden van economische activiteiten, zowel voor multinationals als KMO's, centraal staat in het ruimtelijk beleid. De minister wenst het hergebruik van bestaande bedrijventerreinen te stimuleren naast het zorgvuldig aansnijden van nieuwe bedrijventerreinen, de zogenaamde ijzeren voorraad. Dit is positief.

De heer *Rudi Daems* merkt op dat in verband met ondernemen en het Economisch Netwerk Albertkanaal (ENA) de minister schrijft dat hij werk zal maken van een kwalitatieve ontwikkeling van de zone Wommelgem-Wijnegem-Ranst. De heer Daems is echter van mening dat er eerst een mobiliteits- en ontsluitingsstudie moet plaats hebben. Zolang de resultaten van deze studie niet gekend zijn, lijkt het hem wat voorbarig om te spreken van een ontwikkeling van deze zone.

Wat de brownfields betreft, zou de PMV (ParticipatieMaatschappij Vlaanderen) optreden als facilitator voor PPS-projecten. Hoe zal de selectie van die pro-

jecten gebeuren? Uit de praktijk blijkt dat het private aandeel in dergelijke PPS-constructies het echter dikwijls laat afweten omwille van de hoge kosten. Gaat PMV dan voor meer dan de helft tussenkomen?

De heer *Erik Matthijs* staat als lokaal mandataris volledig achter het actief verwevingsbeleid ten aanzien van de bestaande bedrijven. De cijfers spreken voor zich: 80 percent van de bedrijven liggen in woongebied. Zij zorgen voor 61 percent van de werkgelegenheid en 45 percent van de toegevoegde waarde. Maar wat de kleinstedelijke gebieden betreft, heeft de heer *Matthijs* de indruk dat de overheden en de studiebureaus de intentie hebben om de ambachtelijke zones te doen verdwijnen en te herlokalisieren. Het zou een goede zaak zijn als de minister duidelijk stelt dat deze verweving een absolute noodzaak is voor de leefbaarheid van de centra.

De heer *Patrick Lachaert* merkt op dat in het kader van de verweving op het buitengebied, zich meer en meer het probleem stelt van de leegstaande landbouwgebouwen die nog functioneel in orde zijn. Dit probleem werd reeds aangekaart bij de warme sanering die door mevrouw *Dua* werd doorgevoerd. Deze gebouwen zouden moeten herbestemd kunnen worden voor ambachtelijke of para-agrarische functies in plaats van de gebouwen af te breken of nieuwe ambachtelijke zones aan te leggen in open ruimte.

Antwoord van de minister

De *minister* antwoordt op de vraag over het Economisch Netwerk Albertkanaal dat voor de zone Wommelgem-Ranst de Vlaamse Regering op 23 april 2004 beslist heeft dat er ten noorden van de E313 een regionaal bedrijventerrein kan ontwikkeld worden. Hierbij moet maximaal gebruik gemaakt worden van de multimodale mogelijkheden. De ontsluitingsmogelijkheden moeten verder onderzocht worden. Minister *Peeters* heeft reeds de opdracht gegeven om het onderzoek voor te bereiden. Er werden simulaties opgevraagd bij de BAM (Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel) die onderzoek heeft verricht naar verkeersstromen in het kader van de Oosterveelverbinding. Deze studie zal in het voorjaar van 2006 worden opgestart. De administraties Economie, Milieu én Wegen en Ruimtelijke Ordening zullen hierbij betrokken worden.

Over de rol van de PMV in de brownfieldontwikkeling meldt de minister dat het decreet en de uitvoeringsmodaliteiten voor de opbouw van een financieringsmechanisme ter ondersteuning van brownfieldprojecten momenteel worden voorbereid.

Binnen PMV is er, naar aanleiding van de activering van de participaties van Staal Vlaanderen en de GIMV, 408 miljoen euro vrijgemaakt. 150 miljoen euro gaat naar innovatie, nog eens 150 miljoen euro wordt geïnvesteerd in PPS-infrastructuurprojecten en 22 miljoen euro is bestemd voor de ontwikkeling van brownfieldontwikkelingsprojecten.

Het is de bedoeling om in 2006 werk te maken van een actief verwevingsbeleid. Op strategische plaatsen wil de minister door kwalitatieve ontwikkelingen de effectieve meerwaarde van verweving van functies aantonen. Hierover moet ook het debat aangegaan worden met minister *Peeters* over de afstandsregels. Op het einde van de legislatuur 1995-1999 werd een CEM-studie (Commissie Evaluatie Milieunormen) afgeleverd over deze problematiek. Het is een interessante studie die nooit werd geïmplementeerd. Op basis van deze studie en een eventuele actualisering kan nagegaan worden waar de regels moeten bijgestuurd worden en waar een kwalitatieve verweving mogelijk is. Daarnaast zal de minister op korte termijn ook een onderzoek opstarten naar verschillende types van economische verweving van functies.

Voor het antwoord op de vraag naar de economische herbestemming van leegstaande landbouwgebouwen verwijst de minister naar de omzendbrief van 8 juli 1997 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerpgerwestplannen en gewestplannen. Daarin is voorzien dat in agrarisch gebied, onder een aantal voorwaarden, para-agrarische bedrijven toegelaten zijn.

Wat zonevreemde functiewijzigingen in agrarisch gebied betreft kan verwezen worden naar het Besluit van de Vlaamse regering van 28 november 2003 inzake functiewijzigingen waarin de volgende mogelijkheden zijn voorzien:

- plattelandstoerisme met maximum 4 kamers. Dit aantal zou volgens de minister moeten herbekeken worden in functie van de ruimtelijke draagkracht;
- opslag van materialen op voorwaarde dat het gebouw of gebouwencomplex deel uitmaakt van een gebouwengroep;
- een paardenhouderij, een manege, een dierenasiel, een dierenpension, een dierenartsenpraktijk, een tuinaanlegbedrijf, een kinderboerderij of een instelling waar hulpbehoevenden al dan niet tijde-

lijk verblijven en landbouwactiviteiten of aan de landbouw verwante activiteiten uitoefenen.

Repliek van de leden

De heer *Rudi Daems* meent van de minister begrepen te hebben dat in verband met het ENA er een terrein kan bijkomen maar dat de mogelijkheid afhankelijk is van de resultaten van een ontsluitings- en mobiliteitsstudie. Het is volgens de heer Daems voorbarig om te stellen dat 250 hectare bijkomend terrein zal gerealiseerd worden. Er moet gewacht worden op deze studie.

De *minister* licht toe dat de mobiliteitsstudie zal aangevat worden begin 2006.

Het is volgens de heer *Rudi Daems* positief dat de minister in zijn beleidsnota schrijft dat hij bedrijven-terreinen en brownfields duurzaam wil invullen. Toch is er volgens de heer Daems een tegenstelling tussen het mooie principe en de praktische invulling. De uitvoering wordt voorlopig beperkt tot het verzamelen van een aantal voorbeelden van 'goede praktijken' en het organiseren van projectdagen. Meer regelgevende initiatieven zijn wenselijk.

De heer Daems had graag een antwoord gekregen op de vraag naar welke de criteria zijn waarop de PMV zich baseert om te beslissen in welk project wordt geïnvesteerd. Of zijn er geen vastgelegde criteria en hangt alles af van de beslissing van de raad van bestuur? Hij is bevreesd dat de meest interessante projecten eruit zullen worden gelicht en dat de duurste projecten door de PMV zullen overgelaten worden aan de overheid voor ambtshalve sanering.

De heer *Bart Martens* meent dat het Vlaanderen niet ontbreekt aan vervuilde of verwaarloosde bedrijventerreinen maar wel aan middelen om deze op een degelijke manier opnieuw tot ontwikkeling te brengen. Via de meerjarenbegroting worden wel meer middelen uitgetrokken voor de ambtshalve sanering maar dit is maar voldoende voor enkele projecten per jaar. Daarom vraagt de heer Martens of de minister ideeën heeft voor een alternatieve financiering van niet-rendabele brownfieldprojecten?

Er werd destijds een studie uitbesteed aan de Universiteit Gent waar verschillende instrumenten werden voorgesteld zoals een opcentiem op de roerende voorheffing voor een brownfieldsaneringsfonds en een systeem waarbij de meerwaarde van bepaalde brownfieldprojecten werd afgeroomd om de minwaarde van andere te dekken. Het is echter ondenkbaar dat de

PMV een dergelijk systeem wordt opgelegd omdat zij alleen investeert in rendabele projecten en niet in verlieslatende.

Het is niet duidelijk wie de rol van actor en wie de rol van regisseur zal opnemen? Wordt de PMV de regisseur gezien haar ervaringen met het aantrekken van private beleggers en ontwikkelaars? Wordt OVAM de actor voor de ambtshalve sanering voor de historische bodemverontreiniging en voor de actuele bodemverontreiniging waarvan de saneringsverantwoordelijke niet meer opspoorbaar is of niet solvabel is? Of ziet de minister dit anders?

De afstandsregels zijn volgens de heer Martens één instrument om na te gaan hoe tot een optimale verwevenheid van activiteiten kan worden gekomen. Een ander instrument zijn de milieuzoneringstechnieken zoals die in Nederland ruim worden toegepast. Wanneer er namelijk verschillende bronnen zijn, is de impact op een nabijgelegen functie groter dan wanneer er maar één bron is. Deze milieuzoneringstechnieken werden al toegepast bij het opstellen van het strategisch plan voor de zeehaven van Antwerpen op Linkeroever: waar kunnen nog welke activiteiten met welke milieudruk worden gehuisvest opdat de milieukwaliteitsdoelstellingen in de ruimere omgeving niet worden overschreden.

Verder is het nuttig en nodig om de omzendbrief over de inplanting van windmolens aan te passen. Dat wordt ook in de beleidsbrief aangekondigd. Daarbij zullen ook de afstandregels moeten herzien worden vermits ze dateren uit een periode dat de windrotoren veel meer geluidshinder veroorzaakten. Ook andere, zeer restrictieve bepalingen uit deze omzendbrief zouden herzien moeten worden. Een voorbeeld is het aandeel stroom dat moet gehaald worden uit agrarische bedrijven. Momenteel is het zo dat een windmolen kan ingeplant worden in een landbouwgebied op voorwaarde dat minstens de helft van die stroom gebruikt wordt door het agrarisch bedrijf. Vanuit landschappelijk oogpunt is dit nonsens: ofwel past een windmolen in een landbouwgebied ofwel niet. Waar de stroom naartoe gaat heeft geen ruimtelijke betekenis.

De *minister* stelt dat het doel van het brownfielddecreet is om een dynamisch instrument te ontwikkelen. Men mag zich echter niet vergissen: naast brownfields bestaan er ook blackfields zoals bijvoorbeeld Watersite in Vilvoorde. Die sanering zal inderdaad gebeuren met overheidsgeld.

Het is de bedoeling om te komen tot PPS-vennootschappen. Dit is een vorm van alternatieve financiering. Het gaat hierbij om projecten die op zich niet rendabel zijn maar waarbij de overheid met een private partner overgaat tot de ontwikkeling. De vennootschap heeft daarbij recht op bijvoorbeeld een dotatie uit een bepaald fonds. Er wordt onderzocht of dit mogelijk is en ESR-neutraal (Europees Systeem van Nationale en Regionale Rekeningen) is.

Voor het antwoord op de vraag over actor en regisseur inzake brownfieldprojecten verwijst de minister voor het antwoord naar minister Peeters. Ook de milieuzoneringsstechnieken zijn deels een bevoegdheid van minister Peeters.

De omzendbrief over de inplanting van windmolens zal aangepast worden.

II.1.11. Speerpunt recreatie en jeugd

Mevrouw *Joke Schauvliege* is verheugd dat de minister in de beleidsbrief expliciet aandacht heeft voor ruimte voor de jeugd en de permanente kampplaatsen voor jongeren.

Mevrouw *Stern Demeulenaere* is tevreden dat in de beleidsbrief een passage gewijd is aan kampeerplaatsen voor de jeugd. Het gaat hier echter over tijdelijke kampeerplaatsen. Heeft de minister maatregelen voorzien voor de kampeerterreinen aan de kust die verdwijnen en plaats maken voor zogenaamde witte vissershuisjes?

Heeft de minister ook een oplossing voor de hotels aan de kust die zienderogen verdwijnen en worden vervangen door appartementsgebouwen?

De heer *Pieter Huybrechts* heeft zijn twijfels over de concrete invulling van de multifunctionele terreinen voor lawaaierige buitensporten, met specifieke aandacht voor motorcross. Dit geldt des te meer nu hij de heer André Denys, gouverneur van Oost-Vlaanderen, heeft horen verklaren dat er in zijn provincie geen plaats is voor dergelijke terreinen. Wat is de reactie van de minister op deze uitspraak?

De heer *Rudi Daems* stelt dat inzake motorcrossterreinen er reeds enkele discussies zijn geweest in de commissie Sport met minister Anciaux. Er werd vastgesteld dat van het vooropgesteld doel nu wordt afgeweken. Oorspronkelijk ging het afwegingskader er immers van uit om een deel van die terreinen te plaat-

sen naast reeds verstoorde structuren. De voorgestelde terreinen liggen echter meestal in open ruimte. Er zijn een aantal voorgestelde terreinen die in meer industriële of havengebieden liggen maar die krijgen, soms terecht, een negatief advies van de minister omwille van het Havendecreet bijvoorbeeld. De vraag is of de oefening niet moet worden overgedaan en desnoods een aantal decreetswijzigingen moeten doorgevoerd worden. Minister Anciaux stelde volgens de heer Daems dat hij de zaak ging onderzoeken en dat hij de idee niet ongenegen is. Onafgezien van het feit dat het minister Anciaux is die dit dossier trekt, zal ook minister Van Mechelen hierin moeten gekend worden. Wat is zijn mening hierover?

Antwoord van de minister

De *minister* betreurt samen met mevrouw Demeulenaere dat hotels aan de kust blijkbaar minder lucratief worden bevonden dan loutere appartementsbouw. Hier speelt volgens de minister de markteconomie. Het staat de gemeenten echter vrij om planologisch zelf een aantal maatregelen te nemen en bestemmingen in te schrijven.

Het vervangen van campings door 'vissershuisjes', het zogenaamde verstenen van campings, wordt inderdaad aan onze kust vastgesteld. Recreatie is echter, conform het subsidiariteitsprincipe, geen gewestelijke aangelegenheid. Daarom pleit de minister ervoor om ofwel via een provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan ofwel nog meer gebiedsgericht, gemeente per gemeente, in concrete uitvoeringsplannen (of verordeningen) aan te geven wat waar al dan niet kan. De minister is er geen voorstander van om systematisch de campings te laten vervangen door parken voor 'vissershuisjes'. Hij zal deze problematiek ter sprake brengen in zijn overleg met de bestendig afgevaardigden bevoegd voor ruimtelijke ordening.

Wat de kampeerplaatsen betreft, herhaalt de minister dat de middelen er zijn om goede oplossingen uit te werken, zij het dat die middelen zich op verschillende beleidsniveaus bevinden. Voor recreatief medegebruik, zoals een tijdelijke kampplaats, is er de decreetswijziging van 22 april 2005. Voor lokale zonevremde infrastructuur zijn er de mogelijkheden van de omzendbrief RO 98/05. Verder zijn de provincies zeer actief op het vlak van toerisme en recreatie. Zij zijn intussen op kruissnelheid voor het opmaken van provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen. Bij voorkeur gebeurt de planning in overleg met de jeugdbewegingen en de administratie van minister Anciaux. Indien nodig neemt de Vlaamse

Regering een beslissing voor situaties waar een ruimtelijke afweging op Vlaams niveau noodzakelijk is, bijvoorbeeld natuurgebieden en VEN-gebieden. Bij de afbakening van het grootstedelijk gebied Gent bijvoorbeeld, werd het voortbestaan van een bestaande kampplaats in De Pinte gegarandeerd. Er zal samen met de minister bevoegd voor de jeugd een structureel overleg worden opgestart.

Met betrekking tot de terreinen voor gemotoriseerde sporten stelt de minister dat de Vlaamse Regering zich heeft voorgenomen om een oplossing te zoeken voor het tekort aan oefenterreinen voor de gemotoriseerde sporten of lawaaisporten. Het zoeken naar geschikte terreinen is geen eenvoudige opdracht in Vlaanderen.

Het beleidsdomein ruimtelijke ordening heeft in deze problematiek zeker niet de trekkersrol maar is ze louter faciliterend: ruimtelijke toets, eventueel opmaak ruimtelijk uitvoeringsplan enzovoort. Dit betekent dat de instrumenten van ruimtelijke ordening ingezet kunnen worden, op het ogenblik dat er binnen de Vlaamse Regering een consensus wordt gevonden over locaties. Het is niet aan de minister bevoegd voor ruimtelijke ordening om de knopen zelf door te hakken. Het is wachten op de voorstellen van minister Anciaux.

Ook voor havengebonden activiteiten zijn de beschikbare terreinen uiterst schaars. Opnieuw geldt voor de minister het uitgangspunt dat er zeer zorgvuldig moet worden omgesprongen met de beschikbare terreinen, vooral in de zeehavens. Er zullen dus geen zeehaven-terreinen bestemd worden voor lawaaisporten om kort nadien te moeten vaststellen dat er geen plaats is voor zeehavengebonden activiteiten. In een petrochemische haven is de clustering van petrochemische activiteiten zeer essentieel. Er zou nog kunnen worden overwogen om hier tijdelijke zones aan te leggen, maar zeker geen permanente sportterreinen. Dit probleem moet bekeken worden in een tijdsperspectief van 100 jaar.

Repliek van de leden

De heer *Rudi Daems* is het niet eens met het standpunt van de minister dat motorcrossterreinen niet gelokaliseerd kunnen worden in havengebieden. Hij illustreert dit aan de hand van een aantal cijfers. Het havengebied op de Antwerpse Linkeroever schat hij op ongeveer 3000 hectare. Voor een permanent terrein van ongeveer 10 hectare is er dus geen probleem. Hierdoor groeit er ook een draagvlak voor dergelijke terreinen.

De *minister* antwoordt dat hij niet goed inziet waar dit terrein zou moeten ingeplant worden. Hij verwijst naar de randvoorwaarden voor de bouwvergunning voor het Deurganckdok: er moeten een heleboel principes en flankerende maatregelen gerespecteerd worden, er zijn verspreide compensatiezones ter versterking van de habitat. Het is een gebied met een precair evenwicht tussen landbouwgebieden, haven-uitbreiding en natuurdoelstellingen.

De heer *Rudi Daems* dringt aan dat de minister zou nagaan of het niet mogelijk is om voor havengebieden en grote industrieterreinen een aantal juridische problemen weg te werken. Hierdoor kan een groter draagvlak ontstaan voor dergelijke terreinen. In de huidige voorstellen worden locaties aangeduid die dikwijls in de buurt van de open ruimte liggen of soms in de buurt van woongebieden.

De heer *Bart Martens* vreest dat de Antwerpse Linkeroever een slecht voorbeeld is. Deze locatie werd vroeger al ontdekt door motorcrossers. Er was sprake van illegale motorcross op de terreinen van het Groot Rietveld. Die activiteiten werden aan banden gelegd omwille van de habitatconservering in het kader van de compensaties voor het Deurganckdok. Dit is allemaal sterk vastgelegd in het natuurcompensatieplan.

De *minister* stelt dat iedereen wel motorcrosskampioenen wenst maar dat niemand een dergelijk terrein in zijn buurt wil. Hij verwijst naar de klachten die binnenkwamen over de voorgestelde zone aan het Albertkanaal in Grobbendonk. Op aandringen van de heer *Daems* zal de minister aan de afdeling Ruimtelijke Planning vragen om een aantal haven- en industriegebieden nog eens nader te bekijken.

II.1.12. Speerpunt landbouw, natuur en bos

Voor mevrouw *Joke Schauvliege* is, wat de planningsprocessen betreft, de gelijktijdige afbakening van de agrarische en natuurgebieden belangrijk.

De heer *Rudi Daems* vindt in de beleidsbrief niets terug over de doelstelling om 10.000 hectare bosuitbreidingsgebied te realiseren.

De heer *Erik Matthijs* vindt het hoopgevend dat de gelijktijdige afbakening van de agrarische en natuur- en bosgebieden goed vooruit gaat. De twee proefprojecten zullen de minister de nodige kennis opleveren voor de verdere afbakening.

De heer *Karlos Callens* is zeer opgetogen over het belang dat de minister hecht aan de landbouwproblematiek. Een voorbeeld hiervan is de aandacht voor de diversificatie in de landbouw die erg belangrijk is voor deze sector. De landbouw kampt immers met enorme problemen gezien de verplichtingen die door de EU worden opgelegd.

De heer Callens is nog meer verheugd over de aandacht voor de mestverwerkingsinstallaties. Hij vreest echter dat een oplossing voor de vestigingsproblemen niet zo eenvoudig zal zijn. Desalniettemin hoopt hij op een zeer snelle oplossing.

Het probleem, zoals aangekaart in de beleidsbrief, van de tuinaanlegbedrijven die zich in agrarisch gebied willen vestigen, is volgens de heer Callens op te lossen via een sectoraal BPA.

Antwoord van de minister

De minister verduidelijkt dat het probleem van de mestverwerkingsinstallaties betrekking heeft op omzendbrief RO/2000/02 “Richtlijnen voor de beoordeling van aanvragen om een stedenbouwkundige vergunning voor bedrijfsgebonden mestbe- en mestverwerkingsinstallaties of voor mestbe- en mestverwerkingsinstallaties van beperkte schaal in agrarisch gebied.” Deze omzendbrief functioneert behoorlijk.

Recent werd daar een vrij vergelijkbare problematiek aan gekoppeld, namelijk de problematiek van de vergisting van mestproducten of andere stoffen, de productie en vergisting van graan- en andere gewassen of organisch-biologisch afval en dergelijke meer in functie van de productie van biogas, (groene) elektriciteit, (groene) brandstoffen enzovoort. Het is duidelijk dat de bewuste omzendbrief inzake mestverwerking geen antwoord geeft op deze nieuwe problematiek.

Daarom zal er binnen afzienbare tijd een richtlijn worden voorbereid. Hoe die er zal uit zien, is momenteel nog niet duidelijk. De vertaling van de principes in het vergunningenbeleid kan volgens de minister evenwel geschieden naar analogie met de mestverwerking. Als uitgangspunt zijn volgende principes belangrijk:

- de verwerking van de productie van het eigen landbouwbedrijf is voorwaardelijk vergunbaar;
- de verwerking van de productie van enkele landbouwbedrijven is voorwaardelijk vergunbaar op korte afstand van de landbouwbedrijven;

- de meer grootschalige installaties dienen vermoedelijk noodzakelijkerwijze te worden verwezen naar specifiek daartoe bestemde terreinen. De minister stelt voor dat in dit laatste geval de gemeenten een planningsinitiatief nemen.

De minister deelt de stand van zaken mee van de 10.000 hectare bos- en bosuitbreidingsgebied. Uit de ruimteboekhouding blijkt dat er sinds 1 januari 1994 1371 hectare bijkomend bestemd werd. Er is dus nog een hele weg af te leggen. Dit maakt het voorwerp uit van de planningsprocessen voor de afbakening van de natuurlijke en agrarische structuur en, waar relevant, in planningsprocessen in de groot- en regionaalstedelijke gebieden. Het is uiteraard minister Peeters die bevoegd is voor de effectieve bebossing op het terrein.

Repliek van de leden

De heer *Rudi Daems* herhaalt zijn pleidooi voor een ijzeren voorraad voor natuur. Bij de begroting 2005 legde de minister de klemtoon op een ijzeren voorraad voor industrie. In de huidige beleidsbrief stelt de minister dat er een ijzeren voorraad voor industrie moet zijn tot 2017. In het kader van een langetermijnvisie voor het RSV moet dit aan bod komen. Maar gezien de biodiversiteit die alsmaar achteruit gaat en het risico dat de timing voor de afbakening van de agrarische en natuurlijke structuur niet zal gehaald worden, is een inhaalbeweging en een toekomstgericht denken over natuur noodzakelijk.

De minister antwoordt dat de ruimtemonitor een antwoord zal geven op deze vraag. Het is inderdaad de bedoeling om niet alleen te komen tot een louter kwantitatieve maar ook een kwalitatieve ruimtemonitor. Het is ook de bedoeling om de verschuiving van het ruimtegebruik te bekijken.

II.1.13. Speerpunten energie en water

De minister heeft in zijn beleidsbrief ook aandacht voor het bevorderen van elektriciteitsopwekking uit hernieuwbare energiebronnen. De heer *Pieter Huybrechts* hoopt dat er ook voor nucleaire energie nog plaats zal zijn.

Er werden beslissingen genomen over gecontroleerde overstromingsgebieden voor de beveiliging tegen overstromingen. De heer Huybrechts betwijfelt echter of dit veel zoden aan de dijk zal zetten. Ook heel wat dijkgraven geloven daar niet erg in. In ieder geval wordt er zeer veel zeer goede landbouwgrond opgeofferd.

De heer *Rudi Daems* stelt dat voor het waterbeheer minister Van Mechelen in de beleidsbrief terecht verwijst naar de watertoets. Minister Peeters stelt in zijn beleidsbrief dat hij hier werk wil van maken via een uitvoeringsbesluit voor het einde van 2005. In de begroting is hiervoor het Rubiconfonds opgenomen maar er zijn hiervoor geen middelen voorzien. Zal dit aangepast worden via bijvoorbeeld de begrotingscontrole eens het uitvoeringsbesluit is goedgekeurd? De nood is immers hoog.

De *minister* antwoordt dat het Rubiconfonds kan gefinancierd worden door een dotatie die wordt toegekend via de algemene uitgavenbegroting of door inkomsten die voortkomen uit een planbatenheffing, namelijk planbaten die ontstaan bij een bestemmingswijziging naar een zone voor bedrijven.

De minister wenst de planbatenregeling zo snel mogelijk in te voeren zodra hiervoor een werkbare regeling wordt gevonden. De planbaten- en planschaderegeling wordt in die optiek dan ook volledig herbekeken in het kader van de in voorbereiding zijnde wijziging van het decreet betreffende de ruimtelijke ordening. Wat dat betreft, zijn door juristen reeds voorstellen geformuleerd. De minister is voorstander van een felle vereenvoudiging van de regeling en wenst ze van toepassing te maken op die zones waar planbaten werkelijk kunnen worden vastgesteld. Een werkbaar uitvoeringsbesluit is cruciaal. Vragen die zich stellen zijn: wie gaat instaan voor de inning van de planbaten, wanneer zijn ze verschuldigd, hoe moeten ze betaald worden enzovoort.

Vervolgens deelt de minister de stand van zaken mee van het uitvoeringsbesluit met betrekking tot de watertoets. Er ligt momenteel een voorontwerp van Besluit van de Vlaamse Regering “tot vaststelling van nadere regels betreffende de toepassing van de watertoets, tot aanwijzing van de adviesinstantie en tot vaststelling van nadere regels betreffende de adviesprocedure bij de watertoets als bedoeld in artikel 8 van het decreet van 18 juli 2003 betreffende het integraal waterbeleid” voor bij de werkgroep Watertoets van het CIW (Coördinatiecommissie Integraal Waterbeleid).

De bespreking zit in een finaal stadium. De laatste vergadering had plaats op 20 oktober 2005. Het voorontwerp van besluit werd met een schriftelijke procedure ter goedkeuring voorgelegd aan de leden van het CIW. Voor meer inlichtingen hierover verwijst de

minister naar minister Peeters, bevoegd inzake Leefmilieu.

II.2. Monumenten en landschappen

II.2.1. Algemene bedenkingen

Volgens de heer *Jul Van Aperen* stelt de minister terecht dat er een levende zorg moet zijn voor het erfgoed. Opvallend en goed daarbij is het opbouwen van partnerships met particulieren. Wat dat betreft, heeft de heer Van Aperen een specifiek probleem. Het gaat om het project van de vzw Laarmolen in Hoogstraten: een oude watermolen die door vrijwilligers werd gerestaureerd. Het probleem is dat het totale restauratieproject destijds op ongeveer 530.000 euro werd begroot. De werken werden aanbesteed voor 428.000 euro en er werd een subsidie toegekend van 285.000 euro. De vrijwilligers hebben zich vooral gefocust op de herstellingswerken en waren ervan overtuigd dat het subsidiedossier in orde was. Tijdens de restauratie bleek echter dat er nog enkele andere werken noodzakelijk waren. Het gevolg is dat de vrijwilligers momenteel achterblijven met een financiële kater van ongeveer 50.000 euro. De heer Van Aperen vraagt of er een mogelijkheid is om een bijkomende subsidie te ontvangen.

II.2.2. Beschermingsbeleid en herbestemming

De heer *Wim Van Dijk* merkt op dat de beleidsbrief gematigder is dan de uitspraken die minister Van Mechelen doet in de pers over monumenten en landschappen.

Hij vindt de monumentenroutes een zeer goed idee. Het past in de filosofie van de sociale druk: erfgoed, al dan niet beschermd, waar mensen voorbij wandelen of fietsen, kan moeilijk van de kaart worden geveegd. Hij vraagt om deze monumentenroutes maximaal in te schakelen in de bestaande fietsnetroutes en wandelpaden of bestaande gemeentelijke monumentenroutes.

Inzake bescherming is er een inhaaloperatie gebeurd, maar dit is nog niet voldoende. Er is een gedegen inventarisering die voor twee derde klaar is. Het is, zoals de minister stelt, niet mogelijk en ook niet wenselijk om alles te beschermen wat in de inventaris is opgenomen. Maar de inhaaloperatie is nog niet afgerond.

Terecht staat in de beleidsbrief herbestemming centraal. Beschermen om te beschermen is volgens de heer Van Dijk niet zinvol als er geen goede bestemming is voor het monument. Die bestemming reikt verder dan tien of twintig jaar. Deze bestemming kan wijzigen doorheen de toekomst. Dit moet mogelijk zijn. Een verzameling van goede praktijken hierover zoals voorgesteld door de minister is positief. Dit belet niet dat er op het terrein zich nog wel wat problemen voordoen. Door de minister werden de conflicten tussen herbestemming en bescherming, conflictueuze tegenstrijdigheden genoemd. Voor sommige beschermde gebouwen wordt niet onmiddellijk een nieuwe bestemming gevonden. Zij blijven leegstaan en worden verwaarloosd.

Het is een goede zaak dat het beschermingsinstrumentarium wordt geëvalueerd. Maar de heer Van Dijk stelt vast de minister in zijn beleidsbrief het instrument van de bescherming een gesloten karakter geeft. Hij heeft de indruk dat het instrument van de bescherming een aantal moeilijkheden met zich meebrengt die nauwelijks overwonnen kunnen worden. De vraag is dan of het instrument zelf een aantal beperkingen heeft of dat de administratie het instrument slecht aanwendt.

Inzake het referentiekader voor bescherming stelt de minister volgens de heer Van Dijk dat dit moet herbekeken worden: moeten bijvoorbeeld alle kerken in een bepaalde stijl worden beschermd of volstaat het om enkele voorbeelden van bepaalde stijlen te beschermen en de andere te catalogiseren? De heer Van Dijk kan de minister hierin volgen op voorwaarde dat het referentiekader goed is en niet alleen op Vlaams niveau wordt bekeken. Bepaalde gebouwen komen bijvoorbeeld maar in een beperkte streek voor.

Antwoord van de minister

Met betrekking tot de verdere aanpak en de afronding van de inhaalbeweging inzake beschermingen antwoordt de *minister* als volgt. Teneinde het aantal beschermde monumenten en landschappen in Vlaanderen op het niveau te brengen van de ons omringende landen, heeft het Vlaamse Gewest de laatste jaren een snelle beschermingsstrategie ontwikkeld. Deze hield in dat parallel met de lopende inventarisatiecampagne inzake onroerend erfgoed meteen de items werden geselecteerd die voor bescherming in aanmerking kwamen. Aangezien deze inventarisatiecampagne geografisch verloopt, gemeente per gemeente wordt afgehandeld, impliceert deze werk-

wijze dat ook beschermingsvoorstellen in gemeentelijke pakketten worden opgesteld.

Deze werkwijze biedt weliswaar het voordeel van snelheid. Het grote nadeel is echter dat inventariseren tot doel heeft al het erfgoed in kaart te brengen, terwijl beschermen tot doel heeft het meest waardevolle, Vlaamse erfgoed voor de toekomst te vrijwaren. Beschermen op Vlaams niveau vereist dan ook een veel ruimer referentiekader dan een gemeente kan bieden. Vandaar het pleidooi van de minister voor een thematisch-Vlaamse aanpak.

Tijdens de tweede helft van 2005 werden er een 450-tal definitieve beschermingen gerealiseerd. 2006 zal een overgangsjaar zijn. Voor sommige geïnventariseerde gemeenten werd immers al een selectie ter bescherming afgerond, voor sommige selecties zijn zelfs al dossiers opgesteld. De minister wenst geen dubbel werk te laten leveren. Daarom heeft hij een dubbele beweging voorgesteld: bestaande selecties moeten grondig worden doorgelicht en in de mate van het mogelijke Vlaams-thematisch gekaderd; de dossiers zullen ook geleidelijk moeten voldoen aan vereisten inzake duidelijkheid, volledigheid en uniformiteit. Nieuwe selecties en nieuwe dossiers zullen volledig aan de nieuwe principes moeten voldoen.

Volgens de minister biedt een Vlaams-thematische aanpak de beste garantie om een tot een goed onderbouwde selectie te komen. Dit betekent niet dat er geen aandacht meer zou zijn voor regionaal getinte varianten: in plaats van één dossier 'landelijk erfgoed' lijken verschillende kleinere dossiers meer op hun plaats, waarin rekening wordt gehouden met de regionale varianten, bijvoorbeeld vierkantshoeves in Haspengouw, langgestrekte hoeves in de Kempen enzovoort.

Over de remmende invloed van een bescherming antwoordt de minister dat het in veel gevallen een evenwichtsoefening is waarbij het nieuwe voorstel moet worden ingepast in de belangen van het onroerend erfgoed. Om die reden is de beoordeling van initiatieven gericht op de herbestemming en ontwikkeling van waardevol beschermd erfgoed bewust een individuele zaak, waarbij in overleg met de aanvrager wordt gezocht naar de best mogelijke oplossing. De ambities van een aanvrager of ontwikkelaar zijn immers niet altijd onmiddellijk verenigbaar met de erfgoedwaarden.

Door een codex van 'goede praktijken' kan de administratie de tientallen geslaagde herbestemmingsprojecten, waar zij in de loop der jaren bij betrokken is

geweest, in een positief daglicht stellen. Zo worden lokale besturen, monumenteneigenaars en andere betrokkenen gewezen op het veelzijdige potentieel van onroerend erfgoed. De ervaring van anderen kan een antwoord bieden op heel wat vragen die rond herbestemming leven: welke financieringsmechanismen werden gebruikt, wat was de impact van de herbestemming op de omringende ruimtelijke context, wat zijn de ervaringen van de gebruikers van het herbestemde monument enzovoort. Een bijkomende mogelijkheid is om hieromtrent een reizende tentoonstelling te organiseren.

Dit systematisch overzicht helpt ook om een zicht te krijgen op de omvang van het fenomeen ‘herbestemming’.

De minister verwijst naar het antwoord op de vraag om uitleg van mevrouw Michèle Hostekint waarbij werd aangegeven dat de administratie probleemmonumenten in kaart brengt. Eén van de bedoelingen hiervan is de oorzaken van deze problemen in kaart te brengen, parallellen op te sporen en navenant eventuele parallele oplossingen aan te reiken. Vanzelfsprekend is een gelijkaardige oefening noodzakelijk voor problematische reeds herbestemde monumenten.

II.2.3. Handhaving

De heer *Wim Van Dijk* vindt wat de handhaving betreft, de opmerking in de beleidsbrief over het proactief onderhoud pertinent. De vraag is hoe dat kan gestimuleerd worden. De minister legt hierbij de nadruk op de zogenaamde wortel zoals premies, eerder dan de stok. De heer Van Dijk meent dat een tweesporenbeleid echter nodig is. De decreten moet immers ook nageleefd worden. In zijn beleidsnota heeft de minister geschreven dat voor de overheidsgebouwen de voorbeeldfunctie geldt van de openbare besturen die eigenaar zijn van beschermde monumenten. In geval van slechte wil zouden dan sancties moeten worden genomen. De heer Van Dijk kan zich terugvinden in een strenger beleid.

Er is in het verleden sprake geweest van een operationele eenheid die zou instaan voor de handhaving. De heer Van Dijk vraagt wat hiervan geworden is?

De *minister* verduidelijkt dat binnen de implementatie van BBB werd beslist om de operationele eenheid handhaving in te passen in de oprichting van het agentschap Inspectie RWO. Dit betekent dat er voortaan een duidelijk onderscheid zal bestaan tussen het optreden als erfgoedconsulent en het optreden als

inspecteur binnen de sector van het onroerend erfgoed.

Uit de reeds herhaaldelijk aangehaalde lijst van probleemmonumenten kunnen gemakkelijk de eventuele probleemmonumenten in overheidsbezit en eventuele algemene initiatieven in kaart worden gebracht.

Parallel wil hij benadrukken dat al voor meerdere voormalige probleemmonumenten in overheidsbezit in overleg met de administratie een degelijke oplossing is gevonden. Voorbeelden zijn het Sint-Felixpakhuis en de herbestemming van het Tongerse Agnetenklooster tot administratief centrum.

II.2.4. Erfgoed Vlaanderen en Erfgoedfonds

Erfgoed Vlaanderen wordt volgens de heer *Wim Van Dijk* in de beleidsbrief omschreven als de beheerder van de probleemmonumenten. Zij behartigen deze taak zeer goed. Zijn er echter nog meer probleemmonumenten die Erfgoed Vlaanderen onder zijn hoede zou kunnen nemen? Voorziet de minister nog in een bredere werking van Erfgoed Vlaanderen?

De *minister* antwoordt dat de vier gewestelijke partnerverenigingen – Erfgoed Vlaanderen, Monumentenwacht Vlaanderen, Open Monumentendag en het Contactforum voor erfgoedverenigingen – werden samengebracht met het VIOE en de administratie voor overleg. Er wordt nagegaan hoe de krachten kunnen worden gebundeld en hoe de slagkracht, onder andere van de Stichting Erfgoed Vlaanderen, kan versterkt worden.

De heer *Wim Van Dijk* vraagt wat de stand van zaken is van een Erfgoedfonds waarover in het verleden sprake was?

De *minister* wil nagaan hoe privékapitaal kan gemobiliseerd worden voor restauratiedossiers. De restauratie van de spiegelzaal van het Louvre is op een dergelijke manier gefinancierd. De betrokken firma geniet fiscale aftrekmogelijkheden. Er is in oktober 2005 een externe studieopdracht gestart met als titel “alternatieve financiering voor onroerend erfgoedzorg”. De studie bestaat uit drie onderdelen. Ten eerste is er een actualisatie van de bestaande financieringsmethoden in binnen- en buitenland (Duitsland, Frankrijk, Nederland en het Verenigd Koninkrijk) op basis van de studie “De fiscus en het onroerend erfgoed. Naar een economische optimalisatie?” in opdracht van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dienst Monumenten en Landschappen. Ten tweede

gebeurt er een onderzoek naar mogelijke vormen van alternatieve financiering, waaronder speciale aandacht voor publiek private samenwerkingsvormen. Tot slot zullen in de studie ook beleidsaanbevelingen worden geformuleerd. De resultaten van deze studie worden verwacht tegen de herfst van 2006 en zij zullen mee als basis dienen voor het bepalen van de te nemen beleidsopties.

II.2.5. Personeelsproblematiek

De heer *Wim Van Dijk* wenst van de minister te vernemen hoe hij het personeelsprobleem zal aanpakken? Komt er een personeelsherschikking of wordt er nieuw personeel aangeworven? Zijn hiervoor middelen beschikbaar?

De *minister* antwoordt dat de afstemmingsopdracht aan administratie, VIOE en de erfgoedverenigingen te kaderen is binnen de bekommernis dat de overheidswerking inzake onroerend erfgoed niet tot een 'ivoren-torenhouding' mag leiden. De 'zorg om de klant' moet steeds voorop staan. In de monumenten- en landschapszorg kent deze zorg bovendien een dubbele dimensie: enerzijds het (particuliere) belang van de eigenaar, gebruiker, lokale overheden enzovoort en anderzijds ook het belang van het beschermd onroerend erfgoed op zich dat intrinsieke waarden in zich draagt (historisch, wetenschappelijk, industrieel-archeologisch, socio-cultureel enzovoort). De overheid moet niet noodzakelijk alles zelf in handen nemen en registreren.

Er zijn echter meerdere actoren actief op het terrein: provinciale en gemeentelijke overheden, professionelen, particulieren en vrijwilligers. Kwestie is om de bestaande krachten te bundelen en in onderlinge samenwerking op een verantwoorde, effectieve en breed gedragen manier aan erfgoedzorg te doen. Overbruggende instanties zoals de gewestelijke partnerverenigingen, de intergemeentelijke archeologische diensten en de regionale landschappen spelen dan ook een cruciale rol in zijn beleid, omdat net zij cruciale interfaces zijn om de beoogde krachtenbundeling in goede banen te leiden.

Alle eventuele initiatieven inzake bijkomende krachten, personeelsverschuivingen of financiële ondersteuning zullen in dit licht moeten worden gezien.

Er is nood aan overleg en afstemming: zo komen niet alleen hiaten aan het licht, maar ook op het eerste zicht verborgen capaciteiten. Er is immers een

enorme capaciteit op het terrein aanwezig volgens de minister.

II.2.6. Inventaris onroerend-erfgoedeigenaars

De heer *Wim Van Dijk* leest in de beleidsbrief dat de minister werk wenst te maken van een inventaris van onroerend-erfgoedeigenaars. Op welke basis zal deze inventaris worden opgesteld? Zijn hiervoor middelen ter beschikking?

Het is de bedoeling van de *minister* om de verschillende databanken en inventarissen van de hele administratie digitaal te ontsluiten via een GIS-systeem, enerzijds als efficiënt administratief hulpmiddel, anderzijds als informatiebron voor het brede publiek.

Voor het voeren van een beleid is meer bepaald ook een eigenaarsdatabank cruciaal, om specifiek op deze hoofddoelgroep te kunnen inspelen. In eerste instantie zullen de eigenaars van beschermd erfgoed op een degelijke wijze in kaart moeten worden gebracht. Traditioneel gebeurt de registratie van de eigenaar enkel op het moment van bescherming en wordt geen rekening gehouden met verdere evoluties. De administratie heeft dan ook de opdracht de haalbaarheid na te gaan van het op korte termijn actualiseren en digitaliseren van het bestaande eigenaarsbestand, idealiter in een dynamische databank, waarin met toekomstige eigendomsevoluties rekening wordt gehouden. In functie van de bevindingen wordt een plan van aanpak verwacht.

III. INDICATIEVE STEMMING

De heer *Ludo Sannen* verklaart dat hij de begrotingsbepalingen inzake ruimtelijke ordening mee wil goedkeuren vermits het om een indicatieve stemming gaat. Hij zal echter de begroting niet definitief mee goedkeuren zolang de minister van Financiën, de heer Dirk Van Mechelen, geen duidelijkheid schept over de besteding van bepaalde kredieten die op bepaalde basisallocaties zijn voorzien, en zelfs andere bestemmingen zouden krijgen dan waarvoor ze waren ingeschreven. Het lid wil met deze verklaring vermijden dat men bij de definitieve goedkeuring deze indicatieve stemming zou kunnen inroepen als argument.

Het deel ruimtelijke ordening en onroerend erfgoed van de uitgavenbegroting wordt in een indicatieve stemming aangenomen met 8 stemmen bij 2 onthoudingen.

C. LANDBOUW, ZEEVISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID – BEVOEGDHEDEN VAN DE HEER YVES LETERME, MINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN INSTITUTIONELE HERVORMINGEN, LANDBOUW, ZEEVISSERIJ EN PLATTELANDSBELEID

I. TOELICHTING EN BESPREKING

Het deel Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van de uitgavenbegroting 2006 en de beleidsbrief Landbouw, Visserij, Platteland werden op 17 en 29 november 2005 toegelicht en besproken in de Subcommissie voor Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid. Namens de subcommissie bracht mevrouw Tinne Rombouts hierover verslag uit aan de Commissie voor Leefmilieu en Natuur, Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid en Ruimtelijke Ordening en Onroerend Erfgoed (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 15/4-F*).

Naar aanleiding van de bespreking in de commissie Leefmilieu wordt door mevrouw Vera Dua een amendement ingediend dat ertoe strekt in het begrotingsprogramma 40.10 Landbouw, tuinbouw en plattelandsbeleid het totaal van de niet-gesplitste kredieten van 64.263 duizend euro te brengen op 89.263 duizend euro (*Parl. St. VI. Parl. 2005-06, nr. 15/3*).

Mevrouw Dua wil dit extra krediet van 25 miljoen euro inschrijven voor de afbouw van de veestapel. Het decreet van 9 maart 2001 tot regeling van de vrijwillige, volledige en definitieve stopzetting van de productie van alle dierlijke mest, afkomstig van één of meerdere diersoorten was de basis om een belangrijke pijler van het mestbeleid, de zogenaamde ‘aanpak aan de bron’, tot uitvoering te brengen. Deze ‘warme sanering’ van de vorige Vlaamse Regering was volgens het lid erg succesvol. Om in overeenstemming te zijn met de Europese nitraatrichtlijn blijft deze vorm van sanering meer dan nodig. Volgens mevrouw Dua kan men zich afvragen of deze middelen in de landbouwbegroting dan wel in de leefmilieubegroting moet worden opgenomen – in het verleden werden beide pistes overwogen. Maar het lid geeft er de voorkeur aan deze middelen op te nemen in de landbouwbegroting.

De heer *Karlos Callens* meent dat een dergelijk amendement niet kan worden goedgekeurd zonder dat duidelijk is waar de middelen elders binnen de begroting moeten worden gezocht.

Het amendement wordt verworpen met 11 stemmen bij 1 onthouding.

II. INDICATIEVE STEMMING

Het deel Landbouw, Visserij en Plattelandsbeleid van de uitgavenbegroting wordt in een indicatieve stemming aangenomen met 9 stemmen bij 3 onthoudingen.

De verslaggevers,

De Voorzitter,

Hilde CREVITS

Patrick LACHAERT

Karlos CALLENS

BIJLAGE

Bijkomende antwoorden van de heer Kris Peeters,
Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur

Schriftelijk meegedeelde antwoorden van de minister op vragen van mevrouw Hilde Crevits

Wat is de stand van zaken met betrekking tot het stookoliefonds? Hoe ver staat het met de operationalisering van dit fonds, ook begrotingstechnisch?

Op 20 mei 2005 werd tussen de bevoegde federale en gewestelijke ministers een protocol ondertekend om een fonds op te richten voor tussenkomst ten voordele van stookoliegebruikers in de financiële lasten ingevolge een bodemverontreiniging veroorzaakt door gasolietanks voor verwarming.

Een afgerond voorstel door de administraties werd uitgewerkt en voorgelegd aan de ministers. Dit voorstel voorziet in de vorming van een fonds door een kleine toeslag op de stookolieprijs. Op die manier blijft het principe ‘de vervuiler betaalt’ gerespecteerd. Het fonds zou opgericht worden voor 15 jaar. De tussenkomst in de saneringskosten zou evenredig zijn met de periode dat de saneringsplichtige in het fonds heeft bijgedragen. Ook is, in het kader van een retroactieve regeling, voorzien in een tussenkomst voor diegenen die vóór de inwerkingtreding van het fonds zouden overgestapt zijn naar een andere energiebron. De onderhandelingen met de andere gewesten en de federale minister bevoegd voor energie, zijn nog steeds lopende.

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de hydronautmodelleringssubsidies aan de gemeenten?

Hydraulische modellering blijft voor de minister in elk geval erg belangrijk. Een goed ontwerpssubsidiebesluit om de problematiek afdoende aan te pakken is er op dit moment echter nog niet. Een alleenstaand subsidiebesluit zou een administratieve verzwaring betekenen met slechts een beperkt resultaat. Het is immers onvoldoende dat er per individueel project een hydraulische studie gebeurt.

Er wordt op dit moment bekeken hoe het beheer van een centrale rioleringsdatbank het best kan worden georganiseerd. Het heeft geen zin om de problematiek versnipperd aan te pakken omdat rioleringsstelsels nu eenmaal niet stoppen aan een gemeentegrens. De minister heeft dan ook aan de VMM opdracht gegeven om met alle betrokkenen (Aquafin, VVSG, OC-GIS enzovoort) te bekijken hoe tot een volwaardige oplossing kan worden gekomen. Het is immers enorm belangrijk dat de gegevens en informatie op mekaar kunnen afgestemd worden en dat de uitwisseling van gegevens en informatie op een correcte manier mogelijk is. Deze garantie kon de minister tot op heden nog niet bieden en daarom werd beslist de middelen voor de subsidies niet uit te geven. Het vrijgekomen geld blijft natuurlijk beschikbaar binnen het MINA-fonds.

Wat is de huidige visie betreffende de afschaffing van de gemeentelijke forfaitaire huisvuilbelasting?

De OVAM onderzocht in 2004-2005 de wijze waarop de lokale besturen de kosten voor het beheer van huishoudelijk afval aanrekenen aan de gezinnen. Daaruit kan besloten worden dat de meeste gemeenten een driesporenbeleid volgen: een derde wordt aangerekend via contantbelastingen – prijs huisvuilzak, PMD-zak, GFT-container, stickers, prijs per kilogram of aangeboden volume (diftar) – een derde via een forfaitaire belasting en een derde uit de algemene middelen.

Er is een tendens waar te nemen dat steeds meer van het huishoudelijk afvalbeleid gestoeld wordt op het principe ‘de vervuiler betaalt’: voor steeds meer afvalfracties wordt geheel of gedeeltelijk de werkelijke kostprijs aangerekend. Hierdoor wordt afvalvoorkoming en selectieve inzameling optimaal gestimuleerd. De OVAM ondersteunt financieel de invoering van deze principes door de subsidies voor diftarisering van de inzamelingen huis-aan-huis via containers of op het containerpark.

Ondertussen wordt door de Vlaamse Regering in uitvoering van het regeerakkoord een globaal fiscaal pact onderhandeld met de gemeenten. De hele financiering van het bestuursniveau dat het dichtste bij de bevolking staat, wordt hierbij besproken. De wijze waarop de globale dienstverlening aan de burger wordt aangerekend, hetzij via algemene belastingen, forfaitaire belastingen, retributies en contantbelastingen, komt hierbij algemeen aan bod. Het is dan ook niet te verkiezen om voorafgaand aan dit globale debat reeds in het domein van de huishoudelijke afvalstoffen verdere specifieke maatregelen te nemen, ook gelet op de positieve evolutie van de invoering van het principe de vervuiler betaalt die reeds ingezet is door de gemeenten.

Zal er in 2006 gekomen worden tot conclusies wat betreft de optimale instrumentenmix voor het natuur- en bosbeleid?

De kwestie van de optimale instrumentenmix voor het natuur- en bosbeleid heeft vele facetten. Wanneer men zich tot het juridische en regelgevende beperkt, kunnen volgende facetten worden onderscheiden. In de eerste plaats is er de vraag of alle instrumenten er zijn. Vervolgens de vraag of er niet teveel, en overlappende instrumenten zijn. Ten derde de kwestie welke instrumenten nu het beste ingezet worden, en waarbij het beste prioriteit gelegd wordt. Tot slot is de vraag of er, bij gelijktijdige inzet van meerdere instrumenten, niet tot een betere complementariteit gekomen kan worden.

Op de eerste vraag kan in principe bevestigend geantwoord worden: het instrumentenpalet voor natuur- en bosbeleid is aanzienlijk. Wat nu nog onderzocht moet worden is of de besluitvormingsketting inzake Europese speciale beschermingszones volledig is, en of er hiaten zijn bij de regelgeving inzake het soortenbeleid. In beide gevallen zal de conclusie waarschijnlijk zijn dat er vooral vereenvoudiging nodig is.

Dan is er de tweede vraag. Natuurbeleid en bosbeleid hebben elk hun eigen basisdecreet en elk hun reeks uitvoeringsbesluiten. In een aantal gevallen overlappen deze regelingen elkaar, en alleszins behandelen beide regelgroepen min of meer gelijkaardige objecten. Vandaar dat de nood tot integratie of minstens harmonisatie zich opdringt. De minister wil in deze voorzichtig te werk gaan en in de eerste plaats enkele knelpunten of punten van gemeenschappelijke zorg tussen beide beleidstakken oplossen. Vanuit die optiek wil de minister nader ingaan op kwesties zoals het soortenbeleid, de beheerplanning, de toegankelijkheid van bossen en reservaten en de compensatieregeling.

Het vraagstuk welke instrumenten nu prioritair ingezet moeten worden voor welke problemen is het voorwerp van de ‘objectieve evaluatie’. Het NARA 2005 bracht een eerste synthese van de ecologische effectiviteit van onder meer reservaten en beheerovereenkomsten. De MiNa-Raad maakte een overzicht van financiële instrumenten voor natuur, bos en landschap. MIRA-BE 2005 bracht vooral een juridische analyse en een planevaluatie van een aantal instrumenten voor gebiedsgericht natuurbeleid. Een volledige objectieve evaluatie omvat

evenwel de componenten effectiviteit, efficiëntie en billijkheid. Er wordt onderzocht hoe al deze componenten kunnen worden geïntroduceerd in het NARA 2007.

Tot slot is er de vraag van complementariteit, die de daadwerkelijke inzet van de beschikbare mix behelst. Wat dit betreft moet de eerder vermelde harmonisatie voor een deel soelaas brengen. Voor het overige is het een vaststaand feit, zo blijkt uit buitenlandse studies, dat beheersovereenkomsten meer opbrengen voor natuur wanneer ze ingezet worden in de buurt van reservaten. Evenzo is het een gegeven dat private boseigenaars betere beheerplannen gaan maken en uitvoeren wanneer ze dat doen in samenwerking met de overheid, gegroepeerd in bosgroepen. Ook regionale landschappen zijn platforms waarin naar betere complementariteit tussen partners en inzetbare instrumenten en middelen wordt gezocht.

Hoe ver staan we bij de ontwikkeling van evaluatieindicatoren voor het domein NME? Hierbij zou de focus ook uitgebreid moeten worden richting landbouwonderwijs.

In 1999 werd binnen de Cel Natuur- en Milieueducatie en Informatie het Aminal-dossier nr. 1 'Kwaliteitsindicatoren voor natuur- en milieueducatie' ontwikkeld. Het document wordt op heden nog verspreid via de Cel NME&I.

Evaluatie-indicatoren voor NME zijn nog niet ontwikkeld of samengebracht. In de begroting 2006 worden geen specifieke middelen uitgetrokken voor onderzoek over evaluatie-indicatoren. Wel bespreekt de administratie met een universiteit de komende weken de mogelijkheid om onderzoek te doen in het kader van master-eindverhandelingen, onder andere over evaluatie-indicatoren voor NME. Het opstellen van effectmeting inzake gedragsverandering is anderzijds zeer complex omdat gedragsverandering (en dat geldt ook voor educatie in het algemeen) nooit toe te schrijven is aan één project, maar aan een wisselwerking tussen heel veel impulsen, en dat dan nog op lange termijn.

Voor landbouwonderwijs is de minister niet bevoegd, daar dit binnen de bevoegdheid van de minister van onderwijs valt en het hier gaat om sector-onderwijs.

Is het niet opportuun om de timing inzake de toepassing van de integrale milieuvorwaarden te temperen?

In de commissievergadering van 20 oktober 2005 heeft de minister nog benadrukt dat hij grote voorstander is van een integrale benadering. De milieuplichtingen voor de KMO's moeten op de meest eenvoudige wijze kunnen opgelegd en toegepast zonder dat evenwel kan worden geraakt aan het niveau van bescherming die ze bieden voor het leefmilieu en de mens tegen mogelijk nadelige gevolgen van de exploitatie van hinderlijke bedrijven.

De minister wijst nogmaals op het feit dat uit de evaluatie van de pilootprojecten en uit de adviezen van SERV en MiNa-Raad blijkt dat het bestaande decreet van 6 februari 2004 inzake integrale milieuvorwaarden juridische tekortkomingen vertoont en/of het tegendeel is van de beoogde administratieve vereenvoudiging, in zoverre zelfs dat het niet kan worden uitgevoerd zonder voorafgaande substantiële aanpassingen.

In opdracht van de minister heeft de afdeling Milieuv vergunningen van Aminal thans een voorontwerp van besluit uitgewerkt dat in principe de beoogde vereenvoudiging via een aanpassing van de Vlaremelementering zou bewerkstelligen. Omtrent de idee achter dit

voorontwerp zal binnenkort overleg worden gepleegd met de sectoren (hout en garages) die bij de pilootprojecten zijn betrokken geweest.